

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Kaubandus				
Õppekava nimetus		Müüja-klienditeenindaja				
		Shop assistant				
		Продавец				
Õppekava kood EHS-es		141438				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		X				
Õppekava maht: 180 EKAP						
Õppekava koostamise alus: Kaubanduserialade riiklik õppekava haridus- ja teadusministri määrus 10.08.2015 nr 37 ja Kutseharidusstandard, müüja-klienditeenindaja, tase 4, kinnitatud Teeninduse Kutsenõukogu otsusega 12/31.10.2013						
Õppekava õpiväljundid: Õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad töötada müüja – klienditeenindajana ning jätkata õpinguid ja osaleda elukestvas õppes. 1)rakendab kaubandusettevõttes tulemuslikult vajalikke suhtlemisoskusi ja töövõtteid, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ning kasutab töövahendeid säästlikult; 2)mõistab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte; hangib, kasutab, töötleb, edastab ja säilitab tööalast infot, kasutades infotehnoloogilisi vahendeid ja erinevaid andmebaase; 3)tuleb kaubandusettevõttes toime kaupade käitlemise, teenindamise, müümise ja kassatööga, tundes kaupa ning lähtudes müügitöö korraldamise põhimõtetest; 4)on võimeline töötama müüja-klienditeenindajana kaubandusettevõtte meeskonnaliikmena, vastutades enda töö eest ning kohanedes muutuvate olukordadega; 5)õpib ja täiendab ennast iseseisvalt ning ennatjuhtivalt, hindab ja analüüsib oma teadmiste ja tööoskuste taset, vajadusel otsib nõu, teavet ja tuge; 6)koostab juhendamisel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani, on algatusvõimeline ja leiab iseseisvalt võimalusi erialaseks täiendamiseks ning tööturul rakendumiseks; 7)väärtustab tervislikke eluviise, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ning füüsilist vormi; 8)mõistab loetud tekstide ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult; 9)suhtleb õpitavas võõrkeeles iseseisva keelekasutajana; 10)kasutab oma matemaatikateadmisi nii erialaselt kui elus edukalt toimetulekuks; 11)mõistab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid; 12)mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid ja lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest; 13)kasutab kunstilaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.						
Õppekava rakendamine: Statsionaarne (koolipõhine ja töökohapõhine) ja mittestatsionaarne õpe						
Nõuded õpingute alustamiseks: Õppima võib asuda isik, kellel on omandatud põhiharidus või on vähemalt 22 aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on olemas põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.						
Nõuded õpingute lõpetamiseks: Õpingud loetakse lõpetanuks pärast müüja- klienditeenindaja õppekavas kirjeldatud 4. taseme kvalifikatsioonile ja ühele spetsialiseerumisele vastavate õpiväljundite saavutamist.						
Õpingute läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid: Müüja-klienditeenindaja, tase 4 spetsialiseerumisega toidu- ja esmatarbekaubad						
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid: Lõpetamisel väljastatakse õpilasele Pärnumaa Kutsehariduskeskuse lõputunnistus koos hinnetelehega.						
Õppekava struktuur Põhiõpingute moodulid (123 EKAP)						
<i>Nimetus</i>		<i>Maht</i>		<i>Õpiväljundid</i>		
Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused		6 EKAP		mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel		

käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil

Toidu- ja esmatarbekaupad	27 EKAP	tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi- ja säilitusnõudeid, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kasutamist, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast
Müügitöö korraldamine	10 EKAP	mõistab kaubanduse rolli majanduses, lähtudes peamistest majanduse arengusuundadest edastab kliendi tagasiside vastavalt nõuetele kontrollib kaupade olemasolu ja hindab tellimuse vajadust vastavalt kaubavarude juhtimise põhimõtetele arvutab kaupadele hinna, järgides hinnakujunduse põhimõtteid ja nõudeid kujundab kaupade väljapanekut vastavalt väljapanekute kujundamise põhimõtetele kasutab müügitöö korraldamisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt
Kaupade käitlemine ja kaubatundmine	30 EKAP	mõistab kaupade käitlemise põhimõtteid, sh hügieeni ja tunneb kaupa võtab kaubad vastu koguseliselt ja kvaliteedile vastavalt ladustab kaubad, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid valmistab kaubad müügiks ette ja paigutab müügipinnale, järgides kauba väljapaneku põhimõtteid käitleb pakendeid ja ohtlikke jäätmeid vastavalt käitlemise nõuetele kontrollib kaupade vastavust realiseerimise nõuetele mõistab kaupade inventeerimise põhimõtteid ja osaleb kaupade inventeerimisel kasutab kaupade käitlemise ja kaubatundmisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt
Teenindamine ja müümine	33 EKAP	mõistab müüja-klienditeenindaja vastutust ja rolli kliendisuhete kujundamisel kaubandusettevõttes loob kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, rakendades suhtlemisoskust tutvustab kaupu ja nõustab klienti, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest lõpetab kliendikontakti, lähtudes kliendikesksest suhtlemisest käsitleb pretensioone vastavalt nõuetele kasutab teenindamisel ja müümisel erialast terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt
Kassatöö	17 EKAP	mõistab kassatöö olulisust kaubandusettevõtte tegevuses arveldab klientidega ja koostab arveid vastavalt nõuetele mõistab müüja-klienditeenindaja rolli raha käitlemisel kaubandusettevõttes koostab kassaaruande vastavalt nõuetele järgib kassas töötades ergonomika nõudeid kasutab kassatööga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt

Üldõpingute moodulid (30 EKAP)

<i>Nimetus</i>	<i>Maht</i>	<i>Õpiväljundid</i>
Keel ja kirjandus	6 EKAP	väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulisel kui ka kirjalikus suhtluses; arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal; koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates; loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid; väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga; tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega

Sotsiaalsained	7 EKAP	<p>omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist;</p> <p>omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastikusest mõjust;</p> <p>mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi;</p> <p>hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu.</p>
Kunstiained	1,5 EKAP	<p>eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid;</p> <p>tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooaga;</p> <p>analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse;</p> <p>kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks; väljendab ennast läbi loominguilise tegevuse</p>
Loodusained	6 EKAP	<p>mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel;</p> <p>mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel;</p> <p>mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele;</p> <p>leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel</p>
Võõrkeel	4,5 EKAP	<p>suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana, esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti</p> <p>kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga</p> <p>kasutab võõrkeeles oskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega</p> <p>mõistab eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel</p> <p>on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusedokumentid</p>
Matemaatika	5 EKAP	<p>kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.</p> <p>kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste</p>

tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel. Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel. Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel. Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel. Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel. Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.

Praktika 32 EKAP sisaldub põhiõpingute moodulites.

Valikõpingute moodulid (27 EKAP)

<i>Nimetus</i>	<i>Maht</i>	<i>Õpiväljundid</i>
Loovusõpetus	3 EKAP	omab ülevaadet ja esmaseid teadmisi loomeprotsessist kasutab erinevaid töövahendeid ja materjale pakkimiseks valmistab erikujulise ja eriotstarbelise kinkepaki lähtuvalt kliendi soovist
Kutsealane liikumine	4 EKAP	hindab objektiivselt oma kehalisi võimeid, füüsilist vormi ja omab valmisolekut neid arendada; tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt enda üldkehalise arendamisega kasutades selleks sobivaid vahendeid ning meetodeid; arendab sportliku ühistegevuse (pallimängud, rahvaspordiüritused jne) kaudu meeskonnatöö oskust ja distsipliini; õpib aktsepteerima inimestevahelisi erinevusi ja arvestama nendega erinevates suhtlussituatsioonides; arendab kutsetöök vajalikke tahteomadusi (kohanemisvõime, koostööoskus, väljendusoskus jms)

Raamatupidamise alused müüjatele	3 EKAP	kirjendab majandussündmusi toetudes raamatupidamisestadustele ja muudele normatiivaktidele ning juhindudes majandusüksuse raamatupidamise siseeeskirjast koostab raamatupidamise põhjaruandeid koostab maksudeklaratsioone järgides maksualast seadusandlust teostab kuluarvestusi järgides majandusüksuses kehtivat kuluarvestuse korda
Esmaabi	1 EKAP	valdab tähtsamaid esmaabivõtteid ja annab vajadusel esmaabi kutsub ohusituatsioonis kiiresti abi, suhtleb päästeametiga asjakohaselt teavitab oskuslikult kliente ja kaastöötajaid evakueerumise vajadusest, vajadusel abistab kannatanut ja evakueerub hoonest
Erialane vene keel müüjatele	5 EKAP	suhtleb igapäevases argisuhtluses kliendiga kasutades lihtsamaid venekeelseid põhiväljendeid. selgitab välja kliendi soovi, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist vene keeles. kasutab iseseisvalt venekeelset kaubandusega seotud põhisõnavara ja nõustab klienti kauba valikul. arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti.
Erialane soome keel müüjatele	5 EKAP	suhtleb igapäevases argisuhtluses kliendiga kasutades lihtsamaid soomekeelseid põhiväljendeid. selgitab välja kliendi soovi, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist soome keeles. kasutab iseseisvalt soomekeelset kaubandusega seotud põhisõnavara ja nõustab klienti kauba valikul. arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti.
E-portfoolio koostamine	3 EKAP	kasutab infotehnoloogilisi vahendeid e-portfoolio koostamisel, rakendades tekstitöötuse asjakohaseid võimalusi. mõistab e-portfoolio olulisust oma kutsealases arengus. koostab e-portfoolio kasutades sobivat tarkvara.
Etiketiõpetus	2 EKAP	selgitab etiketi ja protokollide mõistet ning olulisust igapäeva- ja tööelus eristab ametliku ja mitteametliku suhtlemiskultuuri ning oskab sellele vastavalt käituda koostab kutse ja edastab selle lähtudes etiketi ja protokollide nõuetest riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi selgitab lauaetiketi olemust ja käitub vastavalt lauaetiketile
Õpioskused	3 EKAP	tunneb end õpilasena lähtudes enda tugevustest ja nõrkustest kasutab ja töötleb infootsimise allikaid lähtudes nende eesmärkidest planeerib oma tegevusi lähtudes enese- ja ajajuhtimise põhimõtetest mõistab avaliku esinemise põhimõtteid arvestades loovuse võtteid
Toiduvalmistamise alused	2 EKAP	töötab köögis majanduslikult, säästlikult ning hügieeninõudeid, töö- ja toiduohutuse nõudeid järgides kasutab õigeid töövõtteid, töövahendeid ja seadmeid planeerib oma tööd ning valmistab ja serveerib suppe, praade, magustoitu ja küpsetisi
Autokaubad	1 EKAP	kirjeldab autode üldehitust ja erinevate süsteemide tööd koostab hinnapakumise hooldus/remonttööde läbiviimiseks tunneb autohooldusvahendite sortimenti ja oskab neid kasutada
Kõnetehnika	1 EKAP	

Valikõpingute valimise võimalused:

Valikõpingute kohustuslik maht õppekavas on 27 EKAP-i.

Õpilastel on võimalus valida 14 erineva õppekavas kirjeldatud mooduli vahel või valida sobiv moodul mõnest teisest õppekavast eeldusel, et see toetab eriala õpinguid.

Spetsialiseerumise võimalused:

Müüja-klienditeenindaja õpingute käigus spetsialiseerutakse ühele kindlale kaubagrupile, mis sisaldub põhiõpingute moodulites: Toidu- ja esmatarbekaupade spetsialiseerumise mooduli läbimisel õpilane tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupu kaupade käitlemisel, teenindamisel ja müümisel.

Õppekava kontaktisik:

Kaie Pärn

kutseõpetaja

Telefon 445 1958, kaie.parn@hariduskeskus.ee

Märkused:

Kooli õppekava ja moodulite rakenduskavad on kättesaadavad:

https://siseveeb.ee/hariduskeskus/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=320

https://siseveeb.ee/hariduskeskus/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=320&rakenduskavad=jah (koos moodulite rakenduskavadega)

Müüja-klienditeenindaja

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Põhiõpingute moodulid	123	37	43	43
Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused	6	2	2	2
Toidu- ja esmatarbekaubad	27	2	13	12
Müügitöö korraldamine	10	3		7
Kaupade käitlemine ja kaubatundmine	30	24	6	
Teenindamine ja müümine	33	6	13	14
Kassatöö	17		9	8
Üldõpingute moodulid	30	12	9	9
Keel ja kirjandus	6	2	2	2
Sotsiaalsained	7	3	2	2
Kunstiained	1,5	1,5		
Loodusained	6	3	1,5	1,5
Võõrkeel	4,5	1	1,5	2
Matemaatika	5	1,5	2	1,5
Valikõpingute moodulid	27	11	8	8
Loovusõpetus	3	3		
Kutsealane liikumine	4	1	2	1
Raamatupidamise alused müüjatele	3			
Esmaabi	1	1		
Erialane vene keel müüjatele	5	5		
Erialane soome keel müüjatele	5		2	3
E-portfoolio koostamine	3			
Etiketiõpetus	2			2
Õpioskused	3	1	2	
Toiduvalmistamise alused	2		2	

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Autokaubad	1			1
Kõnetehnika	1			

Müüja-klienditeenindaja

Seosed kutsestandardi „Müüja-klienditeenindaja, tase 4“ kompetentside ja eriala õppekava moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid					
	Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused	Toidu- ja esmatarbekaubad	Müügitöö korraldamine	Kaupade käitlemine ja kaubatundmine	Teenindamine ja müümine	Kassatöö
Kaupade käitlemine ja kaubatundmine				X		
Teenindamine ja müümine					X	
Kassatöö						X
Müügitöö korraldamine			X			
Spetsialiseerumine		X				
Läbiv kompetents	X	X	X	X	X	X

X – tähistatakse, millises õppekava moodulis arendatakse ja hinnatakse nimetatud kompetentsi

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused	6	Kaie Pärn, Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	
97 t	26 t	33 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 praktiline töö: 11 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Analüüsib juhendamisel oma isiksust ja kirjeldab oma tugevaid ja nõrku külgi. Seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega. Leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta. Leiab iseseisvalt informatsiooni praktika- ja töökohtade kohta. Koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente (CV, sh võõrkeelse, motivatsioonikirja, sooviavalduse), lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast. Valmistab ette ja osaleb näidistööintervjuul. Koostab juhendamisel oma lühi- ja pikaajalise karjääriplaani.	1. Karjääri planeerimine 1.1 Enesetundmine karjääri planeerimisel. Isiksuseomadused: närvisüsteemi tüüp, temperament ja iseloom. Väärtused, vajadused, motivatsioon, hoiak, emotsioonid, mõtlemine, võimed, intelligentsus, huvid, oskused (üldoskused, erioskused). Eneseanalüüsi läbiviimine oma tugevate ja nõrkade külgede väljaselgitamise kaudu. 1.2 Õppimisvõimaluste ja tööjõuturu tundmine karjääri planeerimisel. (Haridustee: kaubanduse valdkonna erialad, haridussüsteem, mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed, õpimotivatsioon ja elukestev õpe. Tööjõuturg ja selle muutumine kaubanduse valdkonnas: nõudlus ja pakkumine, konkurents, trendid ja arengusuunad, prognoosid. Ettevõtluse vormid kaubanduse valdkonnas, tööandjate ootused, töötamist mõjutavad õiguslikud alused. Kutsestandardid, kutse ja kutseoskused, kutseeelistused ja kutseriskid müüja-klienditeenindaja eriala näitel. Töömotivatsioon. Töötus ja tööturteenused.) 1.3 Planeerimine ja karjääriotsuste tegemine (Karjääriotsuseid mõjutavad tegurid, alternatiivid ja valiku tegemise tagajärjed. Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriinfo allikad ja karjääriinfo otsimine. Karjääriteenused ja karjääriinostamine. Muutustega toimetulek, eluroolid ja elulaad. Tööotsimine: tööotsimisallikad ja tööinfo otsimine. Kandideerimisdokumendid, tööintervjuu müüja-klienditeenindaja näitel. Isikliku karjääriplaani koostamine. Karjääriplaani	Loeng, arutelu, praktiline töö, esitlus, rühmatöö	Mitteeristav

		koostamine: eesmärkide seadmine, tegevuste ja aja planeerimine. Lühi- ja pikaajaline karjääriplaan kaubanduse valdkonna näitel.)		
Hindamisülesanne: Portfoolio (+ esitlus või vestlus) kohustuslikud osad: •Koostab juhendi alusel:Kandideerimis-dokumendid (CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus) •Koostab juhendamisel: lühi- ja pikaajalise karjääriplaani. •Koostab elektrooniliselt juhendi alusel: enda leibkonna 1 kuu eelarve •Lihtsustatud äriplaan •Peamised ohutegurid. Riskitegurid, mis tulenevad töökeskkonna iseloomust. •Töötamisõiguslikud alused (töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu võrdlus) •Aja- ja tükitöö tasustamise arvestus (haigushüvitis, puhkusehüvitis) •Algatus- ja vastuskiri, e-kiri •Tavapärase teenindussituatsiooni lahendus		Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Probleemsituatsiooni lahendamine		
Lävend				
1. Analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi. 2. Seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega. 3. Leiab iseseisvalt informatsiooni sh elektrooniliselt tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta. 4. Leiab iseseisvalt informatsiooni sh elektrooniliselt praktika- ja töökohtade kohta. 5. Koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus. 6. Valmistab juhendi alusel ette ja osaleb näidistööintervjuul. 7. Koostab juhendamisel endale sh elektrooniliselt lühi- ja pikaajalise karjääriplaani.				
Iseseisvad tööd				
Portfoolio koostamine ja vormistamine.				
Praktilised tööd				
Osalemine näidistööintervjuul.				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 2 kokku: 13	Kirjeldab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressurside piiratusest. Selgitab nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust. Koostab juhendi alusel elektrooniliselt oma leibkonna ühe kuu eelarve. Loetleb Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse. Täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni. Leiab iseseisvalt informatsiooni peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta. Kasutab majanduskeskkonnas	2. Majandus ja ettevõtlus. 2.1 Mina ja majandus (Majanduslikud otsused. Turg. Raha, selle funktsioonid ja omadused.) 2.2 Piiratud ressursid ja piiramatud vajadused (Ressursid majanduses. Majanduse põhivalikud. Alternatiivkulu. Erinevad majandussüsteemid.) 2.3 Pakkumine ja nõudlus (Nõudlus, pakkumine. Turu tasakaal. Turuhind.) 2.4 Maksud. Riigi roll majanduses. Otsesed ja kaudsed maksud. Riigieelarve tulud ja kulud. 2.5. Finantsasutused Eestis. Eestis tegutsevad pangad. Pankade teenused. Kiiralaenud.	Loeng, esitlus, situatsioonülesanne, kirjalik töö, kirjeldus, analüüs	Mitmeeristav

	orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi "e-riik".		
Hindamisülesanne: Oma leibkonna ühe kuu eelarve koostamine. Elektroonilise näidistuludeklaratsiooni koostamine.		Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend			
8. Kirjeldab juhendi alusel oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest. 9. Selgitab juhendi alusel nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust. 10. Koostab elektrooniliselt juhendi alusel enda leibkonna ühe kuu eelarve. 11. Loetleb iseseisvalt Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse. 12. Täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni. 13. Leiab iseseisvalt informatsiooni sh elektrooniliselt finantsasutuste poolt pakutavate põhiliste teenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta. 14. Kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi e-riik.			
Iseseisvad tööd			
Informatsiooni leidmine peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta.			
Praktilised tööd			
Elektrooniliselt oma leibkonna ühe kuu eelarve koostamine Elektroonilise näidistuludeklaratsiooni koostamine			

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 5 iseseisev töö: 2 kokku: 13	Kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis oma õpitavas valdkonnas. Võrdleb iseseisvalt oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötaja ja ettevõtjana, lähtudes ettevõtluskeskkonnast. Kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid. Selgitab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda. Kirjeldab meeskonnatööna kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele. Kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab juhendi alusel meeskonnatööna elektrooniliselt lihtsustatud äriplaani.	2.6. Ettevõtlus Eestis. Eesti ja kodumaakonna ettevõtlus. Ettevõtluse olemus. Ettevõtluse areng ja olukord Eestis ning kodumaakonnas. 2.7 Ettevõtja ja töövõtja ettevõtluskeskkond. Poliitiline keskkond. Majanduslik keskkond. Sotsiaalne keskkond. Tehnoloogiline keskkond. 2.8 Äriidee ja selle elluviimine. Äriideede leidmine ja hindamine. Äriplaani olemus ja näidisstruktuur. Äriplaani koostamine.	Meeskonnatöö, selgitus, seostus, arvestus, võrdlus.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Meeskonnatööna lihtsustatud äriplaani koostamine.		Hindamismeetod: Rühmatöö		

Lävend
<p>15. Kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis lähtudes õpitavast valdkonnast.</p> <p>16. Võrdleb iseseisvalt lähtuvalt ettevõtluskeskkonnast oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana.</p> <p>17. Kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid.</p> <p>18. Tutvustab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda.</p> <p>19. Kirjeldab meeskonnatööna juhendi alusel kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele.</p> <p>20. Kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab elektrooniliselt meeskonnatööna juhendi alusel lihtsustatud äriplaani.</p>
Iseseisvad tööd
Õpimapi koostamine ja vormindamine.
Praktilised tööd
Meeskonnatööna lihtsustatud äriplaani koostamine

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 53</p> <p>praktiline töö: 11</p> <p>iseseisev töö: 14</p> <p>kokku: 78</p>	<p>Loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate peamisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel.</p> <p>Tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldisi füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ning meetmeid nende vähendamiseks.</p> <p>Tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatööna lähtuvalt õigusaktides sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega.</p> <p>Kirjeldab tulekahju ennetamise võimalusi ja oma tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas.</p> <p>Leiab juhtumi näitel iseseisvalt eri allikatest, sh elektrooniliselt töötervishoiu ja tööohutuse alast informatsiooni.</p> <p>Leiab iseseisvalt töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta.</p> <p>Nimetab töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu peamisi erinevusi ja kirjeldab töölepinguseadusest, soolise võrdõiguslikkuse seadusest ning võrdse kohtlemise seadusest tulenevaid töötaja ja tööandja õigusi, kohustusi ja vastutust.</p> <p>Arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava</p>	<p>3. Töötervishoid ja tööohutus</p> <p>3.1 Sissejuhatus töökeskkonda. Töökeskkonna riiklik strateegia. Töökeskkonnaga tegelevad struktuurid. Töövõime säilitamise olulisus.</p> <p>3.2 Töökeskkonnalase töö korraldus. Tööandja ja töötaja õigused ja kohustused. Riskianalüüs (müüja – klienditeenindaja erialal).</p> <p>3.3 Töökeskkonna ohutegurid.</p> <p>3.4 Töökeskkonnaalane teave. Erinevad töökeskkonnaalase teabe allikad.</p> <p>3.5 Tööõnnetused. Tööõnnetuse mõiste. Õigused ja kohustused seoses tööõnnetusega müüjaklienditeenindaja eriala näitel.</p> <p>3.6 Tuleohutus. Tulekahju ennetamine. Tegutsemine tulekahju puhkemisel müüjaklienditeenindaja eriala näitel.</p> <p>4. Töötamise õiguslikud alused.</p> <p>4.1 Lepingulised suhted töö tegemisel (müüja-klienditeenindaja erialal). Lepingu mõiste. Lepingute sõlmimine, muutmine ja lõpetamine. Lepingute liigid. Töölepingu mõiste ja sisu. Tähtjalise töölepingu sõlmimine. Katseaeg. Töölepingu muutmine. Töötaja ja tööandja kohustused ja vastutus. Varalise vastutuse kokkulepe. Töölepingu lõppemine, töölepingu ülesütlemine ja hüvitise maksmine. Töövaidluste lahendamine. Teenuste osutamine käsunduslepingu ja töövõtulepinguga. Töötamine avalikus teenistuses. Töötamine välisriigis: välisriigi seaduste kohaldamine töötajale, maksude arvestus ja tasumine. Kollektiivsed töösuhted ja kollektiivleping. Töötajate usaldusisik. Kollektiivne töötüli, streik ja töösulg.)</p> <p>4.2 Töökorraldus (müüja klienditeenindaja erialal). (Tööandja kehtestatud reeglid töökorraldusele. Ametijuhend. Tööaeg ja selle korraldus: töönorm, ületunnitöö, öötöö, riigipühal tehtav töö, valveaeg, töö tegemise aja ja öötöö piirang, tööpäevasisene vaheaeg, igapäevane puhkeaeg, iganädalane puhkeaeg. Lähetus. Puhkuse korraldamine, puhkuse liigid: põhipuhkus, vanemapuhkused,</p>	Loeng, arutelu, analüüs, meeskonnatöö, praktiline töö.	Mitteeristav

	<p>tasu bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetus hüvitist.</p> <p>Koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektrooniliselt algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt.</p> <p>Kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega.</p>	<p>õppepuhkus. Puhkuse tasustamine ja kasutamata puhkuse hüvitamine.)</p> <p>4.3 Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised. (Töötasus kokkuleppimine, miinimumpalk. Töötasu arvutamise viisid (ajatöö, tükitöö, majandustulemustelt ja tehingutelt makstav tasu). Töö tasustamine ületunnitöö, öötöö, riigipühäl tehtava töö ja valveaja korral. Töötasu maksmise kord. Töötasult kinnipeetavad maksud ja maksed. Ajutise töövõimetus hüvitis ja selle liigid, töövõimetusleht. Töötuskindlustushüvitis. Vanemahüvitis. Riiklik pension.)</p> <p>5. Asjaajamine ja dokumendihaldus.</p> <p>5.1 Asjamine ja dokumendihaldus organisatsioonis.</p> <p>Dokument, asjaajamine, dokumendihaldus, dokumendihaldussüsteem.</p> <p>Dokumentide haldamise vajalikkus. Dokumendi elukäik, dokumendi omadused.</p> <p>Dokumendihalduse õiguskeskkond (seadused, määrused, standardid, juhised).</p> <p>Organisatsiooni dokumendisüsteemi alusdokumendid (asjaajamiskord, dokumentide liigitamine.)</p> <p>Üldnõuded dokumentidele. Dokumendi elemendid. Dokumentide liigid.</p> <p>Dokumendiplank. Dokumendiplankide liigid. Kiri. Kirja elemendid. Kirja esitusvorm. Kirja koostamine ja vormistamine. Kirja liigid. Algatuskirja, vastuskirja, koostamine ja vormistamine</p> <p>5.2 Dokumentide loomine.</p> <p>Tekstitöötlusprogrammi kasutamine dokumentide vormistamisel.</p> <p>E-kiri. E-kirja elemendid. E-kirja esitusvorm. E-kirja koostamine ja vormistamine.</p> <p>E-kirja saatmine. E-post. E-posti haldamine.</p> <p>5.3 Dokumentide, sh digitaaldokumentide säilitamine. (Dokumentide hoidmine, dokumentide säilitamise vajalikkus, dokumentide säilitamise tingimused, säilitustähtajad, dokumentide hävitamine.)</p>		
--	---	---	--	--

Hindamisülesanne:

Töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu peamised erisused ja nende kirjeldus.

Peamised ohutegurid kaubandusettevõttes ja nende kirjeldus.

Aja- ja tükitöö tasustamise arvestus (haigushüvitis, puhkusehüvitis).

Algatus- ja vastuskiri, e-kiri, digitaalallkiri.

Testid

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Test

Suuline esitus

Lävend

21. Loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse põhilisi suundumisi lähtudes riiklikust strateegiast.
22. Loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja kirjeldab riskianalüüsi olemust.
23. Tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldist füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks.
24. Tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatööna lähtuvalt seadustes sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega.
25. Kirjeldab meeskonnatööna tulekahju ennetamise võimalusi ja kirjeldab iseseisvalt enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas.
26. Leiab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutusealast informatsiooni erinevatest allikatest juhtumi näitel.
27. Leiab iseseisvalt elektrooniliselt juhendi alusel töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta.
28. Võrdleb iseseisvalt töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilisi erinevusi.
29. Loetleb ja kirjeldab lühidalt töötaja õigusi, kohustusi ja vastutusi sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente.
30. Arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetus hüvitist.
31. Kirjeldab meeskonnatööna asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis.
32. Koostab ja vormistab iseseisvalt juhendi alusel elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja sh allkirjastab digitaalselt.
33. Kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega.

Iseseisvad tööd
Seadusandluse läbitöötamine. Riskianalüüsiga tutvumine
Praktilised tööd
Arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetuse hüvitist Koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt.

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil Jaotus tundides: teoreetiline töö: 22 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Kasutab situatsiooniga sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist nii ema- kui võõrkeeles. Kasutab eri suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava. Järgib üldtunnustatud käitumistavasid. Selgitab tulemusliku meeskonnatöö eeldusi. Kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel.	6. Suhtlemine alused 6.1 Suhtlemine Suhtlemisvajadused ja –ülesanded. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Suulise esitluse läbiviimine grupile. Vahetu- ja vahendatud suhtlemine. Ametlik ja mitteametlik suhtlemine. Telefonsuhtlus. Internetsuhtlus ja suhtlusvõrgustikud. Kirjalik suhtlemine. Erinevad suhtlemissituatsioonid. Suhtlemine erinevate kulutuuride esindajatega, kultuuridevahelised erinevused ja nende arvestamine suhtlemissituatsioonides. Suhtlemisbarjäär ja selle ületamise võimalused. Isikutaju eripära ja seda mõjutavad tegurid. Tõepärane enesehinnang suhtlemisoskuste kohta.) 6.2 Käitumine suhtlemissituatsioonides Töölase käitumise etikett. Koosolekud ja läbirääkimised. Positiivse mulje loomine. Käitumisviisid. Kehtestav käitumine. Konfliktid ja veaolukorrad ning nende tekkepõhjused. Toimetulek konfliktidega. Grupp ja meeskond. Grupi arengu etapid. Eesmärkidest lähtuvad reeglid ja normid grupis. Meeskonnatöö põhimõtted. Meeskonda kuulumise positiivsed ja negatiivsed küljed. Loovus ja isiklik areng meeskonnas. Meeskonna juhtimine ja liidri roll.	Loeng, arutelu, meeskonnatöö, situatsioon-ülesande lahendamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Tavapärase teenindussituatsiooni lahendus.	Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Probleemsituatsiooni lahendamine
--	--

Lävend
34. Kasutab situatsioonile sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist 35. Kasutab erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava 36. Selgitab ja järgib suhtlemissituatsioonides üldtunnustatud käitumistavasid 37. Kasutab tulemusliku meeskonnatöö põhimõtteid 38. Kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel 39. Koostab ja esitleb õpimappi, mis sisaldab süstematiseeritud dokumente ja on vormistatud vastavalt kooli kirjalike tööde vormistamise juhendile.

Iseseisvad tööd
Õpimapi koostamine ja vormistamine
Praktilised tööd

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb õpimapi (36) ja selle esitluse (31, 33, 37) alusel. Õpimapi kohustuslikud osad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandideerimisdokumendid (CV, sh võõrkeelne, motivatsioonikiri, sooviavaldus) (5, 31) • Lühi- ja pikaajaline karjääriplaan (1, 2, 3, 4, 6, 7) • Enda leibkonna 1 kuu eelarve (8, 10, 11, 12, 13) • Lihtsustatud äriplaan (9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 34, 35) • Peamised ohutegurid kaubandusettevõttes ja nende kirjeldus (21, 22, 23, 24, 25) • Töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu peamised erisused ja nende kirjeldus (26, 27) • Aja- ja tükitöö tasustamise arvestus (haigushüvitis, puhkusehüvitis) (28) • Algatus- ja vastuskiri, e-kiri, digitaalalkiri (29,30, 32)
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Amundson, N., Poehnell G. (2011). Karjääriteed. Tallinn: Eesti Töötukassa. 2. Erne, J. (s.a.). Töö- ja teenuste osutamise lepingute koostamine. Kasutamise kuupäev: 09.09.2014.a., allikas http://e-ope.khk.ee/oo/erne_lepingud/tvtuleping_ja_ksundusleping.html 3. Mägi, J. (2011). Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused. Kasutamise kuupäev: 09.09.2014.a., allikas http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/2168/Ettevõtlus_2011%20-tekst.pdf 4. Rekkor, S., Eerik, R., Parm, T., Väinu, A. (2013). Teenindamise kunst: toitlustamine. Vastuvõttude korraldamine. Tallinn: Argo. 5. Suppi, K. (Koost.). (2013). Ettevõtlusõpik- käsiraamat. Tartu: Altex 6. Tööinspeksioon. Töötervishoid ja tööohutus. Kaubandus. Kasutamise kuupäev: 09.09.2014.a., allikas http://www.ti.ee/index.php?page=987&

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsioonaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Toidu- ja esmatarbekaupad	27	Kaie Pärn
Nõuded mooduli alustamiseks	Alustatud mooduliga kaupade käitlemine ja kaubatundmine		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupu, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Praktika
265 t	72 t	131 t	234 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 22 praktika: 13 iseseisev töö: 4 kokku: 39	Selgitab meeskonnatööna toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktikal.	1. Kaubamärgid kontaktõpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 1 EKAP ÜH 0,5 1.1 Eritoit, uuendtoit. 1.2 Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. 1.3 Piim ja piimatooted. 1.4 Liha ja lihatooted. 1.5 Kala ja kalatooted, mereannid. 1.6 Munad- ja munatooted. 1.7 Puu- ja köögiviljad. 1.8 Joogid. 1.9 Kohv ja kohvijoogid. 1.10 Tee ja teejoogid. 1.11 Maiustused. 1.12 Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. 1.13 Maitseained, kastmed. Sool. 1.14 Toidurasvad. 1.15 Lemmikloomatoidud ja -tarbed. 1.16 Tubakatooted. 1.17 Tarbekeemia. Puhastusvahendid. 1.18 Tekstiil- ja garderoobikaupad. 1.19 Kooli-, büroo- ja paberikaupad. 1.20 Kosmeetika- ja parfümeeria kaupad. 1.21 Mänguasjad.	mini loeng esitlus meeskonnatöö õppekäik tootmisettevõttesse	Eristav

		1.22 Kodu- ja majapidamiskaubad. 1.23 Elektri-kaubad (lambid, kodumasinad). 1.24 Loodusgeograafia 0,5 EKAP - 14 tundi	
Hindamisülesanne: Pildile lohistamine, iseseisev töö -kaubamärkide uurimine valitud kaubagrupi lõikes, raport õppekäigust, praktiline töö - pakendilt kaubamärkide leidmine ja selgitamine.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Ettekanne/esitlus	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Leiab pakendilt ja selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärkide ja tootjate vahelist seost (seos kaubagruppidega).	Leiab pakendilt ja selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärkide ja tootjate vahelist seost (seos kaubagruppidega). Annab lisainfot (tootja päritolumaad, kaubamärgi kujunemise jne kohta).	Leiab pakendilt ja selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärkide ja tootjate vahelist seost (seos kaubagruppidega). Annab lisainfot (tootja päritolumaad, kaubamärgi kujunemise jne kohta). Juhib töörühma või kirjutab ülesse rühma poolt pakutud argumente või osaleb ettekandmisel.	
Iseseisvad tööd			
Kaubamärkide uurimine valitud kaubagrupi lõikes. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktikaaruande koostamine.			
Praktilised tööd			
Pakenditelt kaubamärkide leidmine erinevatel kaubagruppidel.			
Praktika			
Kaubamärkide uurimine valitud kaubagrupi lõikes.			

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 67 praktiline töö: 16 praktika: 26 iseseisev töö: 15 kokku: 124	Selgitab toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktiliselt.	2. Kaupade koostis kontaktöpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 2.1 Toiduainete keemiline koostis 2.2 Lisaained 2.3 Toiduainete konserveerimine 2.4 Esmatarbekaupade koostis 2.5 Keemia 0,5 EKAP 2.6 Bioloogia 0,25 EKAP	kõitev loeng mõttega lugemine arutelu esitlus rühmatöö õppekäik kaubandusettevõttesse ideekaart peidetud sõnad pusle – mõisted ja keemiline koostis võrdlustabel- samalaadsete toodete omaduste kohta	Eristav
Hindamisülesanne: Õige ja vale väide – kaupade koostise kohta.			Hindamismeetod: Iseseisev töö	

Iseseisev töö - koostise uurimine valitud kaubagrupi lõikes. Raport õppekäigust. Praktiline ülesanne- toodete koostise leidmine ja selgitamine. Võrdlustabel - samalaadsete toodete omaduste kohta praktikal.		Praktiline töö Suuline esitus Tööleht
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade koostist.	Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade koostist. Annab lisainfot kaupade omaduste kohta (toiteväärtus, eritoitumine, lisaained jne).	Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade koostist. Annab lisainfot kaupade omaduste kohta (toiteväärtus, eritoitumine, lisaained jne). Võrdleb samalaadsete toodete koostist, omadusi ja toob välja nende erisused.
Iseseisvad tööd		
Koostise uurimine valitud kaubagrupi lõikes. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktika aruande koostamine ja vormistamine.		
Praktilised tööd		
Toodete koostise leidmine ja selgitamine.		
Praktika		
Võrdlustabeli koostamine samalaadsete toodete omaduste kohta.		

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 17 praktiline töö: 5 praktika: 26 iseseisev töö: 4 kokku: 52	Selgitab toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal.	3. Kaupade märgistus kontaktõpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 3.1 Kaupade kohustuslik märgistus. GDA märgistus. 3.2 Ohutusmärgistus. 3.3 Pakendite märgistamine. 3.4 Kaupade markeerimine müügiks vajaliku infoga. 3.5 Märgistusnõuetele mittevastavad kaubad.	mini loeng esitlus aaretejaht mõttega lugemine õppekäik kaubandusettevõttesse praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: test pildile lohistamine iseseisev töö – märgistuse uurimine valitud kaubagrupi kohta praktiline ülesanne - kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele raport õppekäigust		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Test Suuline esitus		
Lävend				
Selgitab kaupadel olevat märgistust (märgise nimi ja tähendus).				

Iseseisvad tööd
Iseseisev töö – märgistuse uurimine valitud kaubagrupi kohta. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktika aruande koostamine ja vormistamine.
Praktilised tööd
Kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele. Kaupadel oleva märgistuse selgitamine teenindusprotsessis.
Praktika
Kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele. Kaupadel oleva märgistuse selgitamine teenindusprotsessis.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi- ja säilitusnõudeid, lähtudes müüja-kienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 17 praktiline töö: 10 praktika: 26 iseseisev töö: 5 kokku: 58	Selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi- ja säilitusnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktilikal.	4. Kaupade kvaliteet ja säilitus kontaktöpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 4.1 Kaupade kvaliteedi mõjurid (mikroorganismid, temperatuur, õhuniiskus, kahjurid, valgus, ventilatsioon, pakkematerjalid). 4.2 Kaupade kvaliteedi hindamine (sensomotoorne ja laboratoorne kvaliteedi hindamine, keemilised ja füüsikalised kvaliteedi näitajad). 4.3 Kaupade säilitusnõuded. 4.4 Kvaliteedinõuetele mittevastava kauba käitlemine. Müügisaalis purunenud kaup. Realiseerimisaja ületanud kaubad. Kaubandusliku välimuse kaotanud kaubad (deformeerunud, kuivanud, pleekinud, mädanenud jne kaubad). Töökoha korrashoid ja puhtus. 4.5 Bioloogia 0,25 EKAP	mini loeng esitlus lugude rääkimine arutelu situatsioonülesanne	Eristav

Hindamisülesanne:

Õige ja vale väide - kaupade kvaliteedi- ja säilitusnõuete kohta.
Iseseisev töö - kvaliteedi- ja säilitusnõuete uurimine valitud kaubagrupi kohta.
Praktiline ülesanne – kaupade väljapanek vastavalt säilitusnõuetele
Võrdlustabel- kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta praktilikal

Hindamismeetod:

Iseseisev töö
Praktiline töö
Suuline esitus
Tööleht

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Selgitab kauba kvaliteeti mõjutavaid tegureid ja nende mõju kaupadele ning kaupade säilitusnõudeid pakendil oleva info põhjal.	Selgitab kauba kvaliteeti mõjutavaid tegureid ja nende mõju kaupadele ning kaupade säilitusnõudeid pakendil oleva info põhjal. Koostab praktikaaruandes võrdlustabeli kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta.	Selgitab kauba kvaliteeti mõjutavaid tegureid ja nende mõju kaupadele ning kaupade säilitusnõudeid pakendil oleva info põhjal. Koostab praktikaaruandes võrdlustabeli kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta. Selgitab praktikaaruandes võrdlustabelit.

Iseseisvad tööd
Kvaliteedi- ja säilitusnõuete uurimine valitud kaubagrupi kohta. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktika aruande koostamine ja vormistamine.
Praktilised tööd
Kauba kvaliteedi hindamine sensoorsel teel.

Praktika

Võrdlustabel- kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta praktikal.

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kasutamist, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 142 praktiline töö: 100 praktika: 143 iseseisev töö: 44 kokku: 429	Selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kasutamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal.	5. Kasutamine, hüvede ja kasu väljatoomine kontaktöpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 5.1 Eritoit, uuendtoit. 5.2 Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. 5.3 Piim ja piimatooted. 5.4 Liha ja lihatooted. 5.5 Kala ja kalatooted, mereannid. 5.6 Munad- ja munatooted. 5.7 Puu- ja köögiviljad. 5.8 Joogid. 5.9 Kohv ja kohvijoogid. 5.10 Tee ja teejoogid. 5.11 Maiustused. 5.12 Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. 5.13 Maitseained, kastmed. Sool. 5.14 Toidurasvad. 5.15. Lemmikloomatoidud ja -tarbed. 5.16 Tubakatooted. 5.17 Tarbekeemia. Puhastusvahendid. 5.18 Tekstiil- ja garderoobikaubad. 5.19 Kooli-, büroo- ja paberikaubad. 5.20 Kosmeetika- ja parfümeeria kaubad. 5.21 Mänguasjad. 5.22 Kodu- ja majapidamiskaubad. 5.23 Elektriikaubad (lambid, kodumasinad). 5.24 Keemia 0,5 EKAP 5.25 Füsika 0,5 EKAP 5.26 Loodusgeograafia 0,5 EKAP 6. Eesti keel 1 EKAP 7. Arvutiõpetus 1 EKAP 8. Praktika 9 EKAP	kõitev loeng esitlus mosaiikrühm diskussioon e. vestlus	Eristav
Hindamisülesanne: Iseseisev töö - kasutamise võimaluste väljatoomine valitud kaubagrupi kohta Praktiline töö - müügisituatsioonis kaupade kasutamise ja hüvede/kasu väljatoomine Aktiivõppemeetodid (sõnavarakaardid, Õige ja Vale väide)		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade kasutamisevõimalusi.	Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade kasutamisevõimalusi. Pakub lisa võimalusi kaupade kasutamise kohta.	Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade kasutamisevõimalusi. Pakub lisa võimalusi kaupade kasutamise kohta. Loob seoseid erinevate kaupade kasutamise võimaluste vahel.		

Iseseisvad tööd
Kasutamise võimaluste väljatoomine valitud kaubagrupi kohta. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktika aruande koostamine ja vormistamine.
Praktilised tööd
Kaupade kasutamise ja hüvede/kasu väljatoomine.
Praktika
Etteantud kaubagruppide kasutusvõimaluste tutvustamine.

Lõimitud teemad	Loodusgeograafia 0,5 EKAP Keemia 0,5 EKAP Bioloogia 0,25 EKAP Bioloogia 0,25 EKAP Keemia 0,5 EKAP Füüsika 0,5 EKAP Loodusgeograafia 0,5 EKAP Eesti keel 1 EKAP
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on õppeprotsessi kõikide hindamisülesannete, praktiliste tööde ning praktika positiivne sooritamine. Mooduli hinne kujuneb praktiliste tööde ja praktika hindamiskriteeriumite kaalutud keskmisena.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> Bardi, C. (2012). Suur väike šokolaadiraamat. Tallinn: Tänapäev. Fortin, J. (2006). Maailma toiduainete entsüklopeedia. Tallinn: Tea. Erin, A. (2010). Saladuslikud e-ained meie igapäevatoitus. Tallinn: Meediaterra. Kikas, H., Antson, A., Joosu, E., Kiivit, E., Koger, E., Pärn, K., Vetka, V. (2012). Kaubandusalane toidukaupade õpik. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/kaubandusalane_toidukaupade_6pik.pdf Kikas, H., Mets, S., Koger, E. (2007). Tööstuskaubaõpetus. Tallinn: Argo. Kuura, E. (2003). Puhastusteenindus: puhastuskeemia, töövahendid, puhastusmeetodid. Tallinn: Ilo. Luide, S. (2014). 10 jahu soolastes ja magusates küpsetistes. Tallinn: Varrak. Maasik, L. (s.a.). Kuulsad vürtsid, ürdid ja kastmed. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.lvrkk.ee/kristiina/Liina_Maasik/vyrtsid/index.html Nõupuu, H. (2013). Puuviljad ja marjad. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/vanker/marjad/index.html Raun, A., Grossfeldt, K. (2014). Kohv: ajalugu, kasvatamine, valmistamine, nautimine. Tallinn: Menu Kirjastus. Roosipõld, A. (2011). Veinietikett. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://eope.eek.ee/oo/2011/veinietikett/ Sootalu, T. (2013). Pähkliid ja söödavad seemned. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/vanker/pahkklidseemned/index.html Vetka, V. (s.a.). Sool. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/vanker/sool Vetka, V. (s.a.). Tee ja teejoogid. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://e-ope.khk.ee/oo/2011/tee_ja_teejoogid/ Vetka, V. (s.a.). Toidurasvad. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://e-ope.khk.ee/oo/toidurasvad/

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Müügitöö korraldamine	10	Kaie Pärn
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kaupade tellimise, hindade määramise ja väljapanekute kujundamisega kaubandusettevõttes, lähtudes müügitöö korraldamise põhimõtetest.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Praktika
105 t	39 t	71 t	45 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kaubanduse rolli majanduses, lähtudes peamistest majanduse arengusuundadest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 43 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 10 kokku: 65	Selgitab meeskonnatööna kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas. Loetleb ja võrdleb kaubanduse erinevaid vorme ja kaupluste tüüpe vastavalt jaekaubanduse ettevõtete klassifikatsioonile.	1. Kaubanduse roll majanduses 1.1 Kaubanduse mõiste, roll ja ülesanded, ajalooline areng 1.2 Kaubanduse erinevad vormid(jae, hulgi- ja vahenduskaubandus) 1.3 Jaekaubanduse keskkond. 1.4 Jaekaubandust mõjutavad tegurid 1.5 Kaupluste tüübid 1.6 Ajalugu 1 EKAP 1.7 Ühiskonnaõpetus 1 EKAP	Loeng, rühmatööd, iseseisvad tööd, probleemülesannete lahendamine, essee	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Rühmatöö, „Kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas.“

Hindamismeetod:

Rühmatöö

Lävend

- Selgitab meeskonnatööna kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas.
- Loetleb ja võrdleb kaubanduse erinevaid vorme ja kaupluste tüüpe vastavalt jaekaubanduse ettevõtete klassifikatsioonile.

Iseseisvad tööd

Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatööde kokkuvõtted, praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal, kirjalik töö eriväljapaneku kohta, praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta, hinna arvutamise töölehed.

Praktilised tööd

Rühmatöö, „Kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas“.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
edastab kliendi tagasiside vastavalt nõuetele Jaotus tundides: praktiline töö: 11 prakтика: 13 iseseisev töö: 2 kokku: 26	Edastab info klientide tagasiside põhjal sortimendi muutmise vajaduse kohta vastavalt nõuetele, sh ka praktilikal.	2. Kliendi tagasiside edastamine 2.1 Kliendi tagasiside võtmise viisid 2.2 Tagasiside analüüs (sh klientide rahulolu ja pikaajaline kliendisuhe)	Loeng, paaristöö, probleemülesande lahendamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal.			Hindamismeetod: Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
3. Edastab klientidelt saadud tagasiside põhjal info sortimendi muutmise vajaduse kohta vastavalt nõuetele sh praktilikal.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatööde kokkuvõtted, praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal, kirjalik töö eriväljapaneku kohta, praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta, hinna arvutamise töölehed.				
Praktilised tööd				
Praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal.				
Praktika				
Info edastamine sortimendi muutmise vajaduse kohta kliendilt saadud tagasiside põhjal.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kontrollib kaupade olemasolu ja hindab tellimuse vajadust vastavalt kaubavarude juhtimise põhimõtetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 13 prakтика: 13 iseseisev töö: 6 kokku: 52	Kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust, tuginedes müügiandmetele, sh ka praktilikal. Koostab kaupade tellimuse vastavalt nõuetele, sh ka praktilikal.	3. Kaubavarude juhtimine (tellimine, laovarude ja müügi analüüs) 3.1 Sihtrühm ja selle määratlemine 3.2 Kaubavalik ja sortimendi mõiste 3.3 Kaubavaru mõiste ja moodustamine 3.4 Kaupade sissetuleku allikad 3.5 Kaupade tellimise põhimõtted ja viisid 3.6 Matemaatika 0,5 EKAP	Loeng, rühmatööd, iseseisvad tööd, probleemülesannete lahendamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne:			Hindamismeetod:	

Test põhimõiste kohta Pusle kaupade tellimise ja põhimõtete kohta Praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta	Praktiline töö Test Tööleht
Lävend	
4. Kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust tuginedes müügiandmetele sh praktikal. 5. Koostab kaupadele tellimuse sh praktikal vastavalt nõuetele.	
Iseseisvad tööd	
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatööde kokkuvõtted, praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal, kirjalik töö eriväljapaneku kohta, praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta, hinna arvutamise töölehed.	
Praktilised tööd	
Praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta.	
Praktika	
Kaupade olemasolu kontrollimine ja tellimuse vormistamine	

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arvutab kaupadele hinna, järgides hinnakujunduse põhimõtteid ja nõudeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 13 praktika: 13 iseseisev töö: 6 kokku: 52	Arvutab kaubale müügi- ja ühikuhinna hinnakujunduse põhimõtetest ja nõuetest lähtudes, sh praktikal.	Hinnakujundamise alused sh.müügi- ja ühikuhindade arvutamine Hindade alandamine ja müügikampaaniad. Müügisaali hinnainfo kujundamise põhimõtted.	Loeng, praktilised ülesanded.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne kauba müügihinna ja ühikuhinna kujundamise kohta			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö	
Lävend				
6. Arvutab kaubale müügi- ja ühikuhinna sh praktikal lähtudes hinnakujunduse põhimõtetest ja nõuetest.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: Kaubale müügi- ja ühikuhindade arvutamine. Teisendused, protsendid.				
Praktilised tööd				
Praktilised ülesanded kauba müügihinna ja ühikuhinna kujundamise kohta.				

Praktika
Kaubale müügi- ja ühikuhinna arvutamine, hindade kujundamine.

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kujundab kaupade väljapanekut vastavalt väljapanekute kujundamise põhimõtetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 22 praktiline töö: 11 praktika: 6 iseseisev töö: 13 kokku: 52	Kujundab meeskonnaliikmena kampaaniakaupade väljapanekut vastavalt etteantud juhistele.	5. Kaupade väljapanekute kujundamine 2 EKAP 5.1 Eriväljapanekute kujundamine - visuaalne (kampaania, hooajaline, tähtpäevaline)	Loeng, rühmatööd, praktilised tööd/ülesanded	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö eriväljapaneku kujundamise kohta			Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö	
Lävend				
7. Kujundab meeskonnaliikmena kampaaniakaupade väljapanekut vastavalt etteantud juhistele.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine: Teemaatilise väljapaneku kujundamine paberil				
Praktilised tööd				
Kaupade väljapanekute kujundamine.				
Praktika				
Meeskonnatööna kampaaniaväljapaneku kujundamine				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab müügitöö korraldamisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt Jaotus tundides: praktiline töö: 11 iseseisev töö: 2 kokku: 13	Õpiväljundi saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite.	6. Eesti keel 0,5 EKAP	Loeng, mõistekaardid, praktilised ülesanded	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Hinnatakse koos eelmiste õpiväljunditega

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

8. Õpimapp sisaldab süstematiseeritud materjali.
 9. Praktikaaruanne on koostatud vastavalt praktika juhendile.
 10. Esitlus vastab esitluse heale tavale.

Iseseisvad tööd

Eelmistes õpiväljundites kirjeldatud tööde lõpetamine ja vormistamine

Lõimitud teemad	Ajalugu 1EKAP Ühiskonnaõpetus 1 EKAP Matemaatika 0,5 EKAP Matemaatika 1 EKAP Kunst 1 EKAP
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on praktilistes töödes osalemine. Mooduli hinne kujuneb õpimapi ja selle esitlusse alusel: rühmatööde kokkuvõtted (1,2), praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal (3), praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta (4,5), hinna arvutamise töölehed (6), kirjalik töö eriväljapaneku kohta (7), praktika aruanne (8).
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> Brooks, I. (2008). Organisatsioonikäitumine. Tallinn: Tallinna Raamatutrükikoda. Kaubandus.ee. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.kaubandus.ee Maasik, L., Kirikal, H., Murulaid, T., Noorväli, H. (Koost.) (2012). Kategooriajuhtimine kaubanduses. Mõdriku: Lääne-Viru Rakenduskõrgkool. Mallene, Ü. (2005). Müük ja müügikorraldus kaupluses. Tallinn: Koolibri. Siimon, A. (2014). Kaubandus: põhimõisted ja –seosed. Tallinn: Innove. Sõõru, E. (s.a.). Kaubanduse olemus ja areng. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://users.khk.ee/maarja.kask/kaubandus/index.html Tonndorf, H., G. (1995). Jaekaubandus, Muutused tulevik edu. Tallinn: Külim. Virovere, A., Alas, R., Liigand, J. (2008). Organisatsioonikäitumine: käsiraamat. Tallinn: Külim.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsioonarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Kaupade käitlemine ja kaubatundmine	30	Kaie Pärn
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kaupade käitlemisega kaubandusettevõttes, tundes kaupa, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Praktika
255 t	88 t	203 t	234 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõistab kaupade käitlemise põhimõtteid, sh hügieeni ja tunneb kaupa</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 62 praktiline töö: 38 praktika: 26 iseseisev töö: 24 kokku: 150</p>	<p>Selgitab müüja-klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel.</p> <p>Selgitab olemasoleva info põhjal erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi.</p>	<p>1. Kaubagruppide liigitamine</p> <p>1.1 Kaupade liigitamise põhimõtted ja mõisted.</p> <p>Kaupade liigitamise erinevad võimalused (sortimendipüramiid, tarbimisomaduste alusel, päritolu alusel jne). Kaubagruppide nimetused: Eritoit, uuendtoit. Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. Piim ja piimatooted. Liha ja lihatooted. Kala ja kalatooted, mereannid. Munad- ja munatooted. Puu- ja köögiviljad. Joogid. Kohv ja kohvijoojad. Tee ja teejoogid. Maiustused. Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. Maitseained, kastmed. Sool. Toidurasvad. Lemmikloomatoidud ja -tarbed. Tubakatooted. Tarbekeemia. Tekstiil- ja garderoobikaubad. Kooli-, büroo- ja paberikaubad. Kosmeetika- ja parfümeeria kaubad. Mänguasjad. Kodu- ja majapidamiskaubad. Elektriikaubad (lambid, kodumasinad).Vastavalt kaubagrupile: Kaupade koostis (kaupade keemiline koostis ja kalorsus, primaarsed ja sekundaarsed koostisosad). Kaupade kasutamine. Kaupade kasutamise tingimused ja võimalused. Erinevate kaupade hooldamine.</p> <p>1.2 Arvutiõpetus –esitluse koostamine 1 EKAP</p> <p>1.3 Keemia 0,5 EKAP</p> <p>1.4 Füüsika 0,25 EKAP</p>	<p>Rollimäng (kliendile kauba kohta info edastamine ja kaupade tarbimisomaduste tutvustamine)</p> <p>Esitlus (kaubagruppide liigitus, kauba kvaliteediga seonduvad õigusaktid, lõimitud arvutiõpetusega)</p> <p>Aktiivne loeng (toiduseadus ja hügieeninõuded. kaupade liigitamise põhimõtted ja mõisted)</p> <p>Praktiline ülesanne (koostab ühele kaubagrupile/või spetsialiseerunud kauplusele sortimendipüramiidi)</p> <p>Mõttega lugemine</p> <p>Kogemuste kohvik</p>	Eristav

Hindamisülesanne: Esitlus (iseseisva töö kaitsmine kaasõpilastele) Test Rollimäng (kliendile kauba kohta info edastamine ja kaupade tarbimisomaduste tutvustamine) Praktiline ülesanne (selgitab etteantud ülesande põhjal kaupade kvaliteeti mõjutavaid tegureid) Iseseisev töö (ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja töölehe täitmine) Essee (teemal müüja- klienditeenindaja roll kaupade käitlemisel)		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Selgitab müüja- klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel. Selgitab erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi.	Selgitab müüja- klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel. Loob seoseid kvaliteeti mõjutavate tegurite, omaduste ja kasutusvõimaluste kohta arvestades kauba koostist.	Selgitab müüja- klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel. Loob seoseid kvaliteeti mõjutavate tegurite, omaduste ja kasutusvõimaluste kohta arvestades kauba koostist ning kliendi kasu ja hüve põhimõtet.
Iseseisvad tööd		
Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja töölehe täitmine /või esitluse tegemine ja kaasõpilastele ettekandmine. Essee teemal „Müüja- klienditeenindaja roll kaupade käitlemisel“. Töölehe täitmine Toiduseaduse põhjal. Tööleht „Hügieeninõuded kaubakäitlejale“		
Praktilised tööd		
Rollimäng - kliendile kauba kohta info edastamine ja kaupade tarbimisomaduste tutvustamine. Praktiline ülesanne- selgitab etteantud ülesande põhjal kaupade kvaliteeti mõjutavaid tegureid.		
Praktika		
Selgitab müüja-klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel. Selgitab erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi.		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
võtab kaubad vastu koguseliselt ja kvaliteedile vastavalt Jaotus tundides: teoreetiline töö: 43 praktiline töö: 56 praktika: 46 iseseisev töö: 18 kokku: 163	Võtab meeskonnatööna, sh praktikal kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Hindab, sh praktikal kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti.	2. Kaupade kvaliteedi hindamine 2.1 Toiduseadus (kaubandus ettevõtte tunnustamine, uuendtoit ja geneetiliselt muundatud toit, eritoit, toidulisand, vastutus ja järelevalve). 2.2 Hügieen (sh toiduhügieen, enesekontroll, tervisetõend, isiklik hügieen, riietus, jalatsid, juuksed, ehted) 2.3 Kaupade kvaliteedi hindamine (sensomotoorne ja laboratoorne kvaliteedi hindamine, keemilised ja füüsikalised kvaliteedi näitajad). 2.4 Kaupade kvaliteedi mõjurid (mikroorganismid, temperatuur, õhuniiskus, kahjurid, valgus, ventilatsioon, pakkematerjalid). 2.5 Keemia 0,25 EKAP - 6 tundi 2.6 Bioloogia 0,25 EKAP - 6 tundi 3. Kaupade vastuvõtmine 3.1 Kaupade vastuvõtu käitlemise etapid. •vastuvõtuala ettevalmistamine, töövahendite olemasolu kontroll; •saadetise identifitseerimine; •saadetise visuaalne kontroll; •kaupade mahalaadimine ja paigutamine vastuvõtualale;	Rühmatöö Loeng Esitlus Praktiline ülesanne	Eristav

		<p>*kaupade vastuvõtmine ja registreerimine infosüsteemi.</p> <p>3.2 Kaupade vastuvõtu põhimõtted ja liigid. Kaupade vastuvõtmise tähtsus ja meeskonnatöö olulisus kaupade vastuvõtmisel. Materiaalne vastutus. Kaupade koguseline ja kvaliteediline vastuvõtt. Tööstuskaupade ja toidukaupade vastuvõtu erisused. Tekkinud lahknevused kaupade vastuvõtul. Tegutsemine lahknevuste korral. Pretensioonide esitamine hankijale. Liigutuste ergonomika kaupade vastuvõtul. Töökoha korrashoid ja puhtus.</p> <p>3.3 Dokumentatsioon kauba vastuvõtul. Saatedokumentidele kehtestatud nõuded tulenevalt seadusest, kauba info saatedokumendil- kaubakood, kogus, nimetus, realiseerimiseaeg, hinnainfo, pakend jm. Kaupade tagastamisega seotud dokumendid.</p> <p>3.4 Matemaatika 0,25 EKAP</p> <p>3.5 Kehaline kasvatus 0,5 EKAP</p>		
--	--	--	--	--

<p>Hindamisülesanne: Rühmatöö (võtab kaubad vastu meeskonnatööna, võrdleb saabunud koguseid saatedokumendiga, kontrollib kaupade kvaliteeti ja märgistust, registreerib kaubad kaupluse/õppeklassi infosüsteemi. Nõuetele mittevastavad kaubad eraldab teistest kaupadest ja teavitab sellest). Test Iseseisev töö (kirjalik töö- arvele kehtestatud nõuded vastavalt raamatupidamiseseadusele).</p>	<p>Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Praktiline töö</p>
---	---

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Võtab meeskonnatööna kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Hindab kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti	Võtab meeskonnatööna kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Koostab meeskonnatööna skeemi kaupade vastuvõtuprotsessi kohta. Hindab kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti Koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide kvaliteeti mõjutavate tegurite kohta.	Võtab meeskonnatööna kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Koostab meeskonnatööna skeemi kaupade vastuvõtuprotsessi kohta. Hindab kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti Koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide kvaliteeti mõjutavate tegurite kohta. Selgitab võrdlustabelit.

Iseseisvad tööd

Kirjalik töö - arvele kehtestatud nõuded vastavalt raamatupidamiseseadusele. Seadusandluse läbitöötamine.

Praktilised tööd

Rühmatöö (võtab kaubad vastu meeskonnatööna, võrdleb saabunud koguseid saatedokumendiga, kontrollib kaupade kvaliteeti ja märgistust, registreerib kaubad kaupluse/õppeklassi infosüsteemi. Nõuetele mittevastavad kaubad eraldab teistest kaupadest ja teavitab sellest).
--

Praktika

Võtab meeskonnatööna kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Hindab kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti.
--

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
ladustab kaubad, järgides kaubagrupile	Grupeerib kaubad vastavalt sortimendile,	4. Kaupade ladustamine	Aktiivne loeng	Eristav

kehtestatud nõudeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 29 praktiline töö: 15 praktika: 39 iseseisev töö: 8 kokku: 91	orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Nimetab ja võrdleb meeskonnatööna, sh praktilikal väljapanekute erinevaid liike ning ladustab kaubad müügi- või laopinnale, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid.	4.1 Kaupade hoiustamise nõuded. Vt. teema 5 4.2 Kaupade ladustamise põhimõtted laopinnal. Kasutatavad meetodid kaupade ladustamisel. Kaupade hoiukohtadele paigutamine vastavalt kaubagrupile kehtestatud nõuetele (säilitustemperatuurid, õhuniiskus, valgus, kaubaline naabrus, ristsaastumine). Laopinna ratsionaalne kasutamine. Laotehnika ja -sisustus. Laosüsteemid ja –töövahendid. Töökoha korrashoid ja puhtus. 4.3 Füüsika 0,25 EKAP 4.4 Kehaline kasvatus 0,25 EKAP	Esitlus Paaristöö (grupeerivad kaubad vastavalt sortimendile ja kaupade liigitamise põhimõtetele) Praktiline töö Iseseisev töö (kirjalik töö- Kaupluses kasutatav laotehnika ja laosisustus)
--	--	--	--

Hindamisülesanne: Liigitab kaubad vastavalt sortimendile, ladustab kaubad arvestades kaubagrupile kehtestatud säilitamise ja ladustamise põhimõtteid, kasutades ratsionaalselt laopinda.	Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö
--	---

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Grupeerib ja ladustab kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Nimetab ja võrdleb meeskonnatööna väljapanekute erinevaid liike müügi- või laopinnal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid.	Grupeerib ja ladustab kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Nimetab ja võrdleb meeskonnatööna väljapanekute erinevaid liike müügi- või laopinnal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Koostab kaupade ladustamise ja väljapanekute joonist.	Grupeerib ja ladustab kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Nimetab ja võrdleb meeskonnatööna väljapanekute erinevaid liike müügi- või laopinnal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Koostab kaupade ladustamise ja väljapanekute joonist. Selgitab joonist.

Iseseisvad tööd

Kirjalik töö - Kaupluses kasutatav laotehnika ja laosisustus.

Praktilised tööd

Paaristöö - grupeerivad kaubad vastavalt sortimendile ja kaupade liigitamise põhimõtetele.
--

Praktika

Liigitab kaubad vastavalt sortimendile, ladustab kaubad arvestades kaubagrupile kehtestatud säilitamise ja ladustamise põhimõtteid, kasutades ratsionaalselt laopinda.
--

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valmistab kaubad müügiks ette ja paigutab müügipinnale, järgides kauba väljapaneku põhimõtteid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 72 praktiline töö: 43 praktika: 104 iseseisev töö: 21 kokku: 240	Valmistab kaubad müügiks ette, sh praktilikal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Paigutab meeskonnatööna, sh praktilikal kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, sh praktilikal, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid.	5. Kaupade ettevalmistamine müügiks ja müügisaali paigutamine 5.1 Kaupade ettevalmistamine müügiks. Käsitletavate kaubagruppide kaupade hulgi pakendist vabastamine, sorteerimine, puhastamine, kvaliteedi kontroll, kaupluse müügipakendisse pakkimine. Töökoha korrashoid ja puhtus. Kaubandusliikud seadmed ja inventar (vastuvõtuks, müügiks, säilitamiseks). 5.2 Kaupade müügisaali paigutuse ja väljapaneku põhimõtted. Kaupade müügisaali paigutuse eesmärgid (müügiedu, aktiivsed müügipiirkonnad, kaupad ladude läheduses). Kaupade väljapaneku erinevad võimalused (lahtine väljapanek, kinnine väljapanek, väljapanek lettidel ja vitriinides jne). Kaupade väljapaneku põhimõtted (FIFO meetod, kaupade naabrus, suurus ja kuju,	Loeng Esitlus Meeskonnatöö Praktiline ülesanne	Eristav

		<p>kaubamärk, nõudlus, müügiedu, riulite kõrgus jne). Kaupade väljapaneku erinevad meetodid (ladumine, horisontaalne, vertikaalne, kombineeritud väljapanek, mahuväljapanek, värvi, kuju, suuruse jne järgi väljapanek). Töökoha korrashoid. Tööohutus ja puhtus.</p> <p>5.3 Kaupade märgistamise nõuded. Kaupade markeerimine müügiks vajaliku infoga. Kaupade kohustuslik märgistus. Ohutusmärgistus. Pakendite märgistamine. GDA märgistus. Märgised (kvaliteedi, pakendi, keskkonna jm. märgised).</p> <p>5.4 Kaupade varustamine hinnainfoga. Kaupade varustamine hinnasiltidega. Erinevad hinnasildid (eelpakendatud kaupadele, kaalukaupadele, allahinnatud toodetele, sooduskaupadel/ kampaaniatel jne). Õigusaktidest tulenevad nõuded hinnainfole. Kassasüsteemi- ja müügisaalis olevate hindade võrdlus.</p> <p>5.5 Kaupade turvamine. Kaupade turvamise tähtsus. Erinevad turvaelemendid ja nende kasutamine erinevatel kaubagrupidel. Kaubanduslikud turvaseadmed. Töökoha korrashoid ja puhtus.</p> <p>5.6. Kehaline kasvatus 0,25 EKAP</p> <p>5.7. Kunst 1 EKAP</p>	
--	--	--	--

<p>Hindamisülesanne: Valmistavad kaubad müügiks ette, kasutades erinevaid kaubanduslike seadmeid ja inventari. Varustavad kaubad vastavalt kehtestatud nõuetele vajaliku infoga. Vajadusel varustavad kaubad turvaelementidega. Paigutavad kaubad kaupluses/õppeklassis müügipinnale vastavalt kaubagrupile kehtestatud nõuetele, kasutades erinevaid väljapaneku eesmäärke, põhimõtteid ja võtteid. Iseseisev töö - kaupadel kasutavad märgised ja nende selgitused - tööleht.</p>	<p>Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Praktiline töö</p>
--	---

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
<p>Valmistab kaubad müügiks ette, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Paigutab meeskonnatööna kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid</p>	<p>Valmistab kaubad müügiks ette, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Koostab tabeli erinevate kaubagrupidel müügiks ettevalmistamise kohta. Paigutab meeskonnatööna kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid Selgitab kaupade nõuetekohast märgistust ja hinnainfot.</p>	<p>Valmistab kaubad müügiks ette, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Koostab tabeli erinevate kaubagrupidel müügiks ettevalmistamise kohta. Selgitab tabelit. Paigutab meeskonnatööna kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid Selgitab kaupade nõuetekohast märgistust ja hinnainfot. Selgitab hinnasiltide erinevusi.</p>

<p>Iseseisvad tööd</p>

<p>Tööleht - kaupadel kasutavad märgised ja nende selgitused. Joonistab kaupade väljapanekuks müügisaali planogrammi.</p>

<p>Praktilised tööd</p>

<p>Meeskonnatöö - valmistavad kaubad müügiks ette, kasutades erinevaid kaubanduslike seadmeid ja inventari. Varustades kaubad vastavalt kehtestatud nõuetele vajaliku infoga. Vajadusel varustavad kaubad turvaelementidega. Paigutavad kaubad kaupluses, /õppeklassis müügipinnale vastavalt kaubagrupile kehtestatud nõuetele, kasutades erinevaid väljapaneku eesmäärke, põhimõtteid ja võtteid.</p>

<p>Praktika</p>

<p>Kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele ja varustab kaubad vajaliku hinnainfoga, kujundab hinnasilte lähtuvalt kehtestatud nõuetest.</p>

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
käitleb pakendeid ja ohtlikke jäätmeid vastavalt käitlemise nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 praktiline töö: 11 praktika: 6 iseseisev töö: 4 kokku: 32	Käitleb tööprotsessis pakendeid ja ohtlikke jäätmeid, sh praktilal, järgides käitlemise nõudeid ja kehtestatud korda.	6. Pakendite, taara ja ohtlike jäätmete käitlemine 6.1 Jäätmekäitluse põhimõtted. Keskkonnastrateegia ja säästva arengu põhimõtted. Jäätmeseadus. 6.2 Jäätmete teke ja liigitamine. Kaubandus ettevõttes tekkivad jäätmed sh ohtlikud jäätmed. Jäätmete kogumine, sorteerimine, ladustamine, vedu, taaskasutamine ning utiliseerimine järgides kehtestatud nõudeid ja õigusakte. 6.3 Pakendiseadus (pakendi mõiste, liigitus otstarbe, materjali ja kasutuskorduse järgi. Pakendite ladustamine ja tagastamine kaubandus ettevõttes. Pandipakend/tagatisraha. Pandipakendi märgistusele esitatavad nõuded). 6.4 Bioloogia 0,25 EKAP	Loeng Esitlus Paaristöö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Test - jäätmete ja pakendite käitlemise nõuded Iseseisev töö- töölehe täitmine pakendiseaduse põhjal			Hindamismeetod: Iseseisev töö Test	
Lävend				
Käitleb tööprotsessis pakendeid ja ohtlikke jäätmeid, järgides käitlemise nõudeid ja kehtestatud korda.				
Iseseisvad tööd				
Töölehe täitmine pakendiseaduse põhjal.				
Praktilised tööd				
Jäätmete sorteerimine vastavalt kehtivatele nõuetele.				
Praktika				
Käitleb tööprotsessis pakendeid ja ohtlikke jäätmeid, järgides käitlemise nõudeid ja kehtestatud korda.				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kontrollib kaupade vastavust realiseerimise nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 9 praktika: 13 iseseisev töö: 3 kokku: 33	Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügil, tehes seda ka praktilal.	7. Kaupade realiseerimisaegade jälgimine 7.1 Kaupade realiseerimisajad (realiseerimisaegade märkimise nõuded kaupadele. Kõlblik kuni ja parim enne kaupade realiseerimisajad). 7.2 Kvaliteedinõuetele mittevastava kauba käitlemine. Müügisaaalis purunenud kaup. Realiseerimisaja ületanud kaubad. Kaubandusliku välimuse kaotanud kaubad (deformeerunud, kuivanud, pleekinud, mädanenud jne kaubad). Märgistusnõuetele mittevastavad kaubad. Töökoha korrashoid ja puhtus. 7.3. Keemia 0,25 EKAP	Praktiline töö, loeng, iseseisev töö	Eristav
Hindamisülesanne:			Hindamismeetod:	

Praktiline töö - kaupade realiseerimisaegade kontroll. Praktiline ülesanne - kaupade sorteerimine vastavalt säilitustemperatuurile. Esitlus (õigusaktidest tulenevad nõuded kaupade säilitustemperatuuridele ja realiseerimise aegadele).		Iseseisev töö Praktiline töö
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügit.	Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügit. Koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta.	Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügit. Koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta. Selgitab võrdlustabelit.
Iseseisvad tööd		
Esitluse koostamine - õigusaktidest tulenevad nõuded kaupade säilitustemperatuuridele ja realiseerimise aegadele.		
Praktilised tööd		
Kaupade realiseerimisaegade kontroll. Realiseerimiseaja ületanud kaubad. Ettepanekud realiseerimisaja ületanud kaupade edasiseks käitlemiseks.		
Praktika		
Kaupade realiseerimisaegade kontroll. Kaupade sorteerimine vastavalt säilitustemperatuurile.		

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kaupade inventeerimise põhimõtteid ja osaleb kaupade inventeerimisel Jaotus tundides: teoreetiline töö: 19 praktiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 45	Selgitab kaupade inventeerimise põhimõtteid vastavalt kehtestatud nõuetele. Fikseerib meeskonnatööna kaupade inventeerimisel kaupade kogused.	8. Kaupade inventeerimine 8.1 Kaupade inventeerimise põhimõtted. Kaupade inventeerimise tähtsus ja eesmärk/id. Kaubajärgiarvestus. Inventeerimisel kasutatavad seadmed. 8.2 Kaupade inventeerimise dokumentatsioon. Laoarvestusprogrammid, kaupade inventeerimise lehed. 8.3 Matemaatika 0,75 EKAP	Iseseisev töö arvutis, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne koos selgitusega (järgides inventeerimise põhimõtteid, meeskonnatööna fikseerida kaupade kogused ja täidab õpilane inventeerimise lehed).		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö		
Lävend				
Selgitab kaupade inventeerimise põhimõtteid vastavalt kehtestatud nõuetele ja fikseerib meeskonnatööna kaupade inventeerimisel kaupade kogused.				
Iseseisvad tööd				
Inventeerimislehtede täitmine, etteantud ülesande põhjal.				
Praktilised tööd				

Praktiline ülesanne koos selgitusega järgides inventeerimise põhimõtteid, meeskonnatööna fikseerida kaupade kogused ja täidab inventeerimise lehed.

Praktika

Järgides inventeerimise põhimõtteid, meeskonnatööna fikseerida kaupade kogused ja täidab inventeerimise lehed.

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab kaupade käitlemise ja kaubatundmisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 praktiline töö: 11 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Õpiväljundite saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite.	9. Erialane eesti keel 1 EKAP	loeng, mõistekaardid, praktilised ülesanded	Mitteeristav
Hindamismeetod: Praktiline töö				
Lävend				
Kasutab korrektset erialast terminoloogiat				
Iseseisvad tööd				
Tutvumine erialase kirjandusega.				
Praktilised tööd				
Korrektse sõnavara kasutamine ettevõttepraktikal.				

Lõimitud teemad

- 1.2. Arvutiõpetus –esitluse koostamine
- 1.3. Keemia 1,5 EKAP
- 1.4. Bioloogia 0,25 EKAP
- 1.5. Loodusgeograafia 1EKAP
- 1.6. Füüsika 0,5 EKAP
- 1.7. Eesti keel 0,25 EKAP
- 2.5. Keemia 0,25 EKAP
- 2.6. Bioloogia 0,25 EKAP
- 3.4. Eesti keel 0,25 EKAP
- 3.5. Matemaatika 0,25 EKAP
- 3.6. Kehaline kasvatus 0,5 EKAP
- 4.3 Füüsika 0,5 EKAP
- 4.4 Kehaline kasvatus 0,25 EKAP

	<p>5.6 Kehaline kasvatus 0,25 EKAP 5.7 Kunst 1 EKAP 5.8 Eesti keel 0,25 EKAP 6.4. Bioloogia 0,5 EKAP 7.3. Keemia 0,25 EKAP 8.3. Matemaatika 0,75 EKAP 8.4. Eesti keel 0,25 EKAP 9. Erialane eesti keel 0,5 EKAP 10. Arvutiõpetus – praktikaaruande</p>
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on õppeprotsessi kõikide testide, praktiliste tööde ning praktika positiivne sooritamine. Mooduli hinne kujuneb kompleksülesande lahendamisest, mis koosneb kogu mooduli õpiväljundeid hõlmavast testist ja praktilisest tööst. Test koosneb iga hindamiskriteeriumi kohta vähemalt 3 küsimusest. Test koosneb kolmest osast esimene osa valikvastustega test, teine osa avatud küsimustega ja kolmas osa situatsioonülesanne. Praktiline töö (kus õppija võtab kaubad vastu arve alusel, kvaliteedilisel ja koguseliselt, sorteerib kaubad vastavalt kauba liigile, kontrollib realiseerimiseaegu ja kvaliteeti, valmistab kaubad müügiks ette, varustab kaubad nõuetekohase infoga ja paigutab kaubad müügipinnale järgides ergonoomika põhimõtteid. Selgitab suuliselt kauba kohta olemasoleva info põhjal erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi.</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antson, A. (2000). Eri- ja uuendtoit. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://sites.google.com/site/eritoit/ 2. Antson, A. (2000). Geneetiliselt muundatud toit. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://web.zone.ee/tammeniit/geneetiliselt/ 3. Antson, A. (2000). Lastetoit. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://web.zone.ee/tammeniit/lastetoidud/ 4. Antson, A. (2000). Maiustused. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://web.zone.ee/tammeniit/maiustused 5. Eesti Kaupmeeste Liit. (2010). Kaupluse hea hügieenitava juhend. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.kaupmeesteliit.ee/images/files/Kaupluse%20hea%20h%C3%BCgieenitava%20juhend%20viimane%20variant.pdf 6. Joosu, E. (s.a.). Piim- ja piimatooted. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://endla.joosu.ee/piim-ja-piimatooted/ 7. Kikas, H., Antson, A., Joosu, E., Kiivit, E., Koger, E., Pärn, K., Vetka, V. (2012). Kaubandusalane toidukaupade õpik. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/kaubandusalane_toidukaupade_6pik.pdf 8. Kikas, H., Mets, S., Koger, E. (2007). Tööstuskaubaõpetus. Tallinn: Argo. 9. Mallene, Ü. (2005). Müük ja müügikorraldus kaupluses. Tallinn: Koolibri. 10. Siimon, A. (2014). Kaubandus: põhimõisted ja –seosed. Tallinn: Innove. 11. Sõõru, E. Kaupade käitlemisega seotud tegevused kaupluses. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://users.khk.ee/maarja.kask/vanker/kaubakaitlus/kaupade_kaitlemisega_seotud_tegevused_kaupluses/

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stacionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Teenindamine ja müümine	33	Kaie Pärn
Nõuded mooduli alustamiseks	Karjääriplaneerimise ja ettevõtluse aluste mooduli teema „Suhtlemise alused“ läbitud.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime klientide teenindamise ja kaupade müümisega kaubandusettevõttes nii tava- kui muutuvates olukordades, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Praktika
312 t	96 t	216 t	234 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab müüja-klienditeenindaja vastutust ja rolli kliendisuhete kujundamisel kaubandusettevõttes Jaotus tundides: teoreetiline töö: 17 praktiline töö: 5 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Analüüsib klienditeeninduse tähtsust ja rolli kaubandusettevõttes, seostades kutsealase ettevalmistuse nõudeid kliendisuhete loomisel, hoidmisel ja arendamisel, tehes seda ka praktilal.	1. Kliendikontakti loomine ja kliendi vajaduste väljaselgitamine 1.1 Teenindaja roll tänapäeval. 1.2 Teenindusühiskond ja teenindusliku mõttekultuuri olemus. 1.3 Terviklik mõtteviis teeninduses. 1.4 Teenindaja kui ettevõtte esindaja (roll ja rollikäitumine). 1.5 Teenindaja vastutus klientide turvalisuse ja ohutuse eest. 1.6 Kutseetika, teenindusstandard.	Loeng Meeskonnatöö Iseseisevtöö (sh E-õpe) Esitlus Situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud) Kirjalik töö Videotreening „Pildi sisse minek“	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Analüüs (eneseanalüüs, vaatluse analüüs).		Hindamismeetod: Analüüs		
Lävend				
Analüüsib klienditeeninduse tähtsust ja rolli kaubandusettevõttes, seostades kutsealase ettevalmistuse nõudeid kliendisuhete loomisel, hoidmisel ja arendamisel.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klientitüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted.				

Praktilised tööd
Situatsioonülesanded, suhtlustreeningud

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
loob kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, rakendades suhtlemisoskust Jaotus tundides: teoreetiline töö: 92 praktiline töö: 51 praktika: 78 iseseisev töö: 26 kokku: 247	Teenindab meeskonnaliikmena klienti, sh praktilal, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid. Algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitluse tehnikaid, tehes seda ka praktilal. Viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest.	1.7 Kliendikontakti ettevalmistamine (töökoht, töövahendid, tööriietus, psühholoogiline ettevalmistus - enese häälestamine tööks). 1.8 Kliendikontakti alustamine (psühholoogilise ja sõnalise kontakti võtmine, suhtlemist soodustav kehakeel, ruumisuhetega arvestamine, erinevad klienditüübid). 1.9 Kliendi soovi kaardistamine (kliendi abistavate küsimuste esitamine tulenevalt spetsialiseerumisest, aktiivne kuulamine). Tagasiside püsikliendiga. 1.10 Eesti keel 0,5 EKAP 1.11 Inglise keel 1 EKAP	Videotreening Situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud) Meeskonnatöö Kogemusõpe Diskussioon	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Teenindab meeskonnaliikmena klienti, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid. Algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitluse tehnikaid, viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted.				
Praktilised tööd				
Müügisituatsioon- ostjate teenindamine (kliendikontakti loomine, kliendi soovi kaardistamine). Situatsioonülesande lahendamine.				
Praktika				
Kliendi teenindamine - kontakti loomine, ostja vajaduse väljaselgitamine, aktiivne kuulamine.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tutvustab kaupu ja nõustab klienti, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 108	Tutvustab kaupu, sh praktilal kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi.	2. Kaupade tutvustamine, kliendi nõustamine, müümine 2.1 Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine 2.2 Kaupade hüve ja kasu väljatoomine kasutades erinevaid müügitehnikaid, tulenevalt spetsialiseerumisest. 2.3 Teenindamine teenindusletis, tulenevalt spetsialiseerumisest.	Videotreening Situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud) Kogemusõpe	Eristav

praktiline töö: 79 praktika: 104 iseseisev töö: 34 kokku: 325	2.4 Kliendi vastuväidete käsitlemine 2.5 Lisamüügi teostamine, tulenevalt spetsialiseerumisest. 2.6 Erinevate closingutehnikate kasutamine. 2.7 Eesti keel 0,5 EKAP 2.8 Inglise keel 1 EKAP 2.9 Arvutiõpetus 1 EKAP		
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne - ostu-müügisituatsioon		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Tutvustab kaupu kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi.	Tutvustab kaupu kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi. Pakub täiendavaid võimalusi kaupade hoolduseks, kasutuseks, valmistamiseks.	Tutvustab kaupu kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi. Pakub täiendavaid võimalusi kaupade hoolduseks, kasutuseks, valmistamiseks. Käsitleb kliendi vastuväiteid sobiva lahenduse leidmiseni.	
Iseseisvad tööd			
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted. Praktikaaruande koostamine.			
Praktilised tööd			
Ostu-müügisituatsiooni teostamine (kauba pakkumine, hüve ja kasu väljatoomine, kasutamine, vajadusel asendavate või kaasnevate kaupade pakkumine).			
Praktika			
Tutvustab kliendile kaupu ja nõustab klienti vastavalt kliendi soovidele, vajadustele ja õigustele.			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
lõpetab kliendikontakti, lähtudes kliendikesksest suhtlemisest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 17 praktika: 26 iseseisev töö: 4 kokku: 52	Lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla, tehes seda ka praktilikal.	3. Kliendikontakti lõpetamine Positiivne kliendikontakti lõpetamine. Eesti keel 0,5 EKAP Inglise keel 0,5 EKAP	Videotreening Situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud) Kogemusõpe	Eristav
Hindamisülesanne: Kompleksülesanne		Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla.	Lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla.	Kliendiga positiivne kontakti lõpetamine. Müügiotsuse juhtimine ja		

Müügiprotsessi juhtimine.

erivajadusega kliendi teenindamine.

Iseseisvad tööd

Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted

Praktilised tööd

Ostu-müügisituatsiooni teostamine - kliendiga positiivne kontakti lõpetamine.

Praktika

Ostu-müügisituatsiooni teostamine - kliendiga positiivne kontakti lõpetamine.

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
käsitleb pretensioone vastavalt nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 80 praktiline töö: 30 praktika: 26 iseseisev töö: 20 kokku: 156	Võtab vastu ja käsitleb, sh praktilal kliendi pretensiooni, leides lahenduse vastavalt nõuetele.	4. Müügijärgne teenindamine 4.1 Pretensioonide käsitlemine (kaupade tagastamine, ümbervahetamine, asendamine, müügijärgne hooldus tulenevalt spetsialiseerumisest, vajadusel lähtudes õigusaktidest) 4.2. Matemaatika 1 EKAP	Arutelu Praktiline töö Kogemusõpe Situatsioonülesanne	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kompleksülesanne Praktiline töö			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö	
Lävend				
Võtab vastu ja käsitleb kliendi pretensiooni leides lahenduse vastavalt nõuetele.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted				
Praktilised tööd				
Müügisituatsioon pretensiooniga (kaupade tagastamine, ümbervahetamine, asendamine).				
Praktika				
Müügisituatsioon pretensiooniga (kaupade tagastamine, ümbervahetamine, asendamine).				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
--------------	----------------------	------------------	--------------	-----------

kasutab teenindamisel ja müümisel erialast terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 34 iseseisev töö: 8 kokku: 52	Õpiväljundi saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite.	Erialane eesti keel Erialane inglise keel	Loeng, situatsioonülesanne, analüüs	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpiväljund hinnatakse eelmise õpiväljundiga koos		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö		
Lävend				
Õpiväljundi saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted				
Praktilised tööd				
Müügisituatsioon - õige terminoloogia ja sõnavara kasutamine eesti ja võõrkeeles.				
Praktika				
Müügisituatsioon - õige terminoloogia ja sõnavara kasutamine eesti ja võõrkeeles.				

Lõimitud teemad	1.10. Eesti keel 1 EKAP 1.11. Inglise keel 1 EKAP 3.7 Eesti keel 1 EKAP 3.8 Inglise keel 1 EKAP 4.1. Eesti keel 1 EKAP 4.2. Inglise keel 1 EKAP 4.3. Eesti keel 0,5 EKAP 5.3. Inglise keel 0,5 EKAP 5.4. Matemaatika 1 EKAP
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on praktilistes töödes osalemine. Mooduli hinne kujuneb praktilise müügisituatsiooni* (2, 3, 4, 5,6) õpimapi ja selle esitluse alusel: situatsioonülesanne (7), analüüsid (1), praktiliste tööde kokkuvõtted, iseseisvad tööd, praktika aruanne. *Ostu-müügisituatsioon (kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, vajadusel kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine). Moodul loetakse arvestatuks, kui õpilane:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. analüüsib, klienditeeninduse tähtsust ja rolli kaubandusettevõttes, seostades kutsealase ettevalmistuse nõudeid kliendisuhete loomisel, hoidmisel ja arendamisel, tehes seda ka praktikal 2. teenindab meeskonnaliikmena klienti, sh praktikal, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid 3. algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid, tehes seda ka praktikal 4. tutvustab kaupu, sh praktikal kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi 5. viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest 6. lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla, tehes seda ka praktikal 7. võtab vastu ja käsitleb, sh praktikal kliendi pretensiooni leides lahenduse vastavalt nõuetele 8. õpimapp on süstematiseeritud sisaldades kohustuslikke töid, eneseanalüüsi ja on vormistatud vastavalt kooli kirjalike tööde koostamise juhendile 9. praktikaaruanne on koostatud vastavalt praktikajuhendile 10. esitlus vastab esitluse heale tavale
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bolton, R. (2002). Igapäevaoskused: kuidas ennast kehtestada, teisi kuulata ja konflikte lahendada. Puhja: Väike Vanker. 2. Israel, S. (2011). Küsi, kuula, peegelda. Väärtuspõhise müügi käsiraamat. Tallinn: Äripäev. 3. Jalak, K. (1997). Müügiprotsessi seitse astet. Tallinn: Elmatar. 4. Karjatse, M. (1998). Miks klient rahul ei ole? Tallinn: Ilo. 5. Malmberg, K. (2005). Tahte tekitajad: Kuidas luua motiveeritud töökeskkonda. Tallinn: Äripäev. 6. Muring, T. (2003). Isiklik müük. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus. 7. McKay, M., Davis, M., Fanning, P. (2000). Suhtlemisoskused: kehakeel. Tutvuste sõlmimine. Peresuhted. Seksuaalsuhted. Partneri mõjutamine. Suhted tööl. Tartu: Greif. 8. Mitchell, J. (2009). Kallista oma töökaaslast: järeleproovitud viis töötajate palkamiseks, innustamiseks ja tunnustamiseks ning märkimisväärsete tulemuste saavutamiseks. Tallinn: Varrak. 9. Niiberg, T. (2011). Suhtlemise kuldreeglid: Tunnusta, naerata ja kehtesta. Tallinn: Pegasus. 10. Saareväli, R. (2011). Suhtlemisoskused I. Kasutamise kuupäev: 28.08.2014.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/suhtlemine/index.html 11. Saareväli, R. (2012). Suhtlemine II. Kasutamise kuupäev: 28.03.2015.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine2/ 12. Saareväli, R. (2013). Suhtlemine III. Kasutamise kuupäev: 28.03.2015.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine3/ 13. Saareväli, R. (2014). Suhtlemine IV. Kasutamise kuupäev: 28.03.2015.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine4/ 14. Soomre, M. (2008). Belbini teejuht: Kuidas töö edu saavutada. Tallinn: Äripäev. 15. Soone, I. (2010). Kliendilojaalsuse kuldraamat: kuidas võita ja hoida kliente. Tallinn: Äripäev. 16. Suhtlemine ja meeskonnatöö. Kasutamise kuupäev: 28.03.2015. a., allikas http://e-ope.khk.ee/ek/kommunikatsioonII/sisukaart.html 17. Zemke, R., Anderson. K. (2003). Tippteenindaja raskused ja rõõmud. Tallinn: Koolibri. 18. Teenindaja.ee. Hea klienditeeninduse ABC. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.teenindaja.ee/category/hea-klienditeeninduse-abc/ 19. Teenindaja.ee. 5 praktilist soovitusi paremaks klienditeeninduseks. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.teenindaja.ee/category/teenindus-ja-personalijuhile/ 20. Tooman, H., Mae, A. (1999). Inimeselt inimesele. Tallinn: Avita. 21. Vadi, M. (2001). Müügisuhtlemine. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Kassatöö	17	Kaie Pärn
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kliendiga arveldamisega ja sellega seotud aruandlusega kaubandusettevõttes.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Praktika
157 t	56 t	151 t	78 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kassatöö olulisust kaubandusettevõtte tegevuses Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 praktiline töö: 11 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Selgitab kassatöö põhitoiminguid, sh praktilikal oma vastutusala piires.	1. Kassatoimingud ja arvete koostamine 1.1 Kassatöö põhitoimingud (tehnilised vahendid sh tarkvara, turvaelemendid, maksevahendid, kaubakoodid, hügieeni- ja ohutusnõuete järgimine töökoha ettevalmistamine ja korrashoid jne.). 1.2 Kaalud ja teised tehnilised vahendid.	Loeng töökoha ettevalmistusest ja korrashoiust, kehtivatest maksevahenditest (sh turvaelementidest ja kaubakoodidest). Loeng kassaseadmetest-kassaaparaadid, võtkeelilugejad, kaalud, makseterminalid, raha kontrollimise seadmed. Loeng kassatöö olulisusest ja kassatoimingutest.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Test – kassatoimingud, õigusaktid, tööohutusest, töötervishoiust ja turvanõuetest kassatöös

Hindamismeetod:

Test

Lävend

Selgitab kassatöö põhitoiminguid oma vastutusala piires.

Iseseisvad tööd
Õpimapi koostisosad: Hügieeninõuded (õigusaktide alusel) Turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid) Töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel)
Praktilised tööd
Töötab kassas kasutades erinevaid maksevahendeid ja –liike ning tehnilisi vahendeid ohutult sh praktilal (kassasüsteemid, arvuti, kaarditerminal, võotkoodilugeja, rahakontrollimisseade, rahalugemisseade, turvaelementide eemaldamise seade, kaalud).

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arveldab klientidega ja koostab arveid vastavalt nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 45 praktiline töö: 32 praktika: 52 iseseisev töö: 14 kokku: 143	Arveldab klientidega, sh praktilal, järgides hügieeni, tööohutuse, töötervishoiu ja turvanõudeid. Koostab nõuetekohaselt vormistatud arve.	1.3 Klientidega arveldamine ja nõuetekohase arve koostamine (õigusaktid). 1.4 Matemaatika 0,5 EKAP	Loeng, praktiline töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Praktiline ülesanne- müügi registreerimine kassaaparaadil (kauba hinna ja kaupade koguste sisestamine, kaalutava kauba müük elektronkaalu näitu kasutades, allahindluse registreerimine, rahatähe väärtuse sisestamine ja tagastatava rahasumma arvutamine), sularahaarve koostamine.
Rollimäng – müügikontakt kassas.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

Arveldab klientidega, järgides hügieeni, tööohutuse, töötervishoiu ja turvanõudeid. Koostab nõuetekohaselt vormistatud arve.

Iseseisvad tööd

Õpimapi koostisosad: Hügieeninõuded (õigusaktide alusel) Turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid) Töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel)

Praktilised tööd

Praktiline ülesanne- müügi registreerimine kassaaparaadil (kauba hinna ja kaupade koguste sisestamine, kaalutava kauba müük elektronkaalu näitu kasutades, allahindluse registreerimine, rahatähe väärtuse sisestamine ja tagastatava rahasumma arvutamine), sularahaarve koostamine. Rollimäng – müügikontakt kassas.

Praktika

Müügi registreerimine kassaaparaadil. Müügi teostamine arvutikassas.

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab müüja-klienditeenindaja rolli raha käitlemisel kaubandusettevõttes	Käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid, tehes seda ka praktilal.	2. Raha käitlemine 2.1 Raha (lugemine, pakkimine, hügieeninõuete järgimine, turvaelementide	Loeng raha käitlemisest kaubandusettevõttes	Eristav

Jaotus tundides: teoreetiline töö: 30 praktiline töö: 14 iseseisev töö: 8 kokku: 52	Kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades, sh praktilal.	kontroll tehniliste vahendite abil, inkassatsioon sh turvanõuded) 2.2 Matemaatika 1 EKAP	(raha lugemine, pakkimine, turvaelemendid, inkassatsioon sh turvanõuded). Praktiline töö – raha turvaelementide tundmaõppimine. Praktiline töö - raha käitlemine.
---	---	---	---

Hindamisülesanne: Test - raha Eesti Panka saatmise eeskiri, ringluskõlbmatu sularaha, kahjustatud või rikunud sularaha ümbervahetamise eeskiri. Praktiline ülesanne – turvaelementide selgitamine, raha lugemine, pakkimine	Hindamismeetod: Praktiline töö Test Suuline esitus
--	--

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid. Kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades.	Käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid. Kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades. Koostab ideekaardi turvaelementide ja kontrolliks vajalike tehniliste vahendite kohta	Käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid. Kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades. Koostab ideekaardi turvaelementide ja kontrolliks vajalike tehniliste vahendite kohta Esitleb ideekaarti.

Iseseisvad tööd
Õpimapi koostamine.
Praktilised tööd
Praktiline ülesanne – turvaelementide selgitamine, raha lugemine, pakkimine.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab kassaaruande vastavalt nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 29 praktiline töö: 15 praktila: 26 iseseisev töö: 8 kokku: 78	Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande, sh praktilal oma vastutusala piires.	3. Kassaaruande koostamine 3.1 Õigusaktid (+ kaubandusettevõtetes kasutatavad nõuded) 3.2 Kassaaruande koostamise põhimõtted 3.3 Matemaatika 1 EKAP 4. Praktika 3 EKAP	Loeng õigusaktidest Praktiline töö – kassaaruande koostamine	Eristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne - kassaaruande koostamine			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		

Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande juhendi järgi.	Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande.	Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande. Selgitab kassaaruande sisu.
Iseseisvad tööd		
Õpimapi koostamine.		
Praktilised tööd		
Kassaaruande koostamine.		
Praktika		
Kassaaruande koostamine.		

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
järgib kassas töötades ergonoomika nõudeid Jaotus tundides: praktiline töö: 44 iseseisev töö: 8 kokku: 52	Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile.	1.5 Ergonoomika nõuded 1.6 Kehaline kasvatus 2 EKAP	Harjutused	Eristav
Hindamisülesanne: Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile.			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile.	Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile. Koostab tabeli töövõimet taastavatest harjutustest erinevatele lihasgruppidele.	Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile. Koostab tabeli töövõimet taastavatest harjutustest erinevatele lihasgruppidele. Koostab tabeli töövõimet taastavatest harjutustest erinevatele lihasgruppidele. Demonstreerib tabelis toodud harjutusi.		
Iseseisvad tööd				
Harjutuste komplekti koostamine müüja tööks vajaliku kehalise vormi hoidmiseks ja taastamiseks.				
Praktilised tööd				
Taastavate harjutuste ja harjutuskomplekside teostamine.				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab kassatööga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt Jaotus tundides: teoreetiline töö: 42 praktiline töö: 35 iseseisev töö: 14 kokku: 91	Töötab kassas, kasutades erinevaid maksevahendeid ja –liike ning tehnilisi vahendeid ohutult, tehes seda ka praktikal.	1.7. Eesti keel 1 EKAP 1.8. Inglise keel 2,5 EKAP	Rollimäng – müügikontakt kassas Aktiivõppemeetodid	Mitteeristav
Hindamisülesanne: eestikeelne kassatöö rollimäng inglisekeelne kassatöö rollimäng			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Töötab kassas, kasutades erinevaid maksevahendeid ja –liike ning tehnilisi vahendeid ohutult.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostisosad: Hügieeninõuded (õigusaktide alusel) Turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid) Töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel)				
Praktilised tööd				
Rollimäng - kassateenindus				

Lõimitud teemad	1.5 Kehaline kasvatus 2 EKAP 1.6 Matemaatika 0,5 EKAP 1.7 Eesti keel 0,5 EKAP 1.8 Inglise keel 2 EKAP 1.2. Matemaatika 1 EKAP 1.5. Eesti keel 0,5 EKAP 1.6. Matemaatika 1 EKAP 1.7. Inglise keel 0,5 EKAP
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on praktika ja õppeprotsessi kõikide praktiliste tööde ning testide positiivne sooritamine. Moodulit hinnatakse läbi praktiliste tööd ja praktika hindamiskriteeriuminte kaalutud keskmisena.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	1. Eesti Pank. Europangatähed. http://www.eestipank.ee/sularaha/europangatahed 2. Ennu, O. (s.a.). E-õpiobjekt. Kassaseadmed. http://kool.kassasysteem.ee/kassa/index.html 3. Maasik, L. (2011). E-õpiobjekt. Kassad ja lisaseadmed. http://lvrkk.ee/kristiina/Liina_Maasik/kassad/index.html

4. Nets Estonia AS. Teenused kaupmeestele. <http://www.estcard.ee/publicweb/html/est/teenusedkaupmeestele.html>
5. Ojala, J. (s.a.). Kaubanduslikud arvutused.
6. Müügitööks vajalik erialane tarkvara <http://majandustarkvara.planet.ee/e-ope/met/>
7. Pankade kaardikeskus <http://www.estcard.ee/publicweb/html/est/teenusedkaupmeestele.html>
8. Elektooniline Riigi Teataja. Kaubandustegevuse seadus. [<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12925203>] 29/01/2009
9. Tax Free vormistamine kaupluses <http://nvtc.ee/e-oppe/aleksandra/taxfree/>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega või vähemalt 22- aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	statsioonaarne - koolipõhine õpe, statsioonaarne - töökohapõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Keel ja kirjandus	6	Ruth Leping, Heili Västrik
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhiharidus		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui kirjalikult. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava eesti keele ja kirjanduse valdkonna eesti keele ja kirjanduse, vene keele ja kirjanduse (õpperühmas, kus eesti keelt õpitakse teise keelena ning õpe toimub osaliselt või täielikult vene keeles) õppeainetega.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained		Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	
120 t		36 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suuliselt kui ka kirjalikus suhtluses; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile Eristab kõne- ja kirjakeelt. Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid.	KEEL SUHTLUS- JA TUNNETUSVAHENDINA. Teksti erinevused. Kirjakeel ja kõnekeel, murdekeel ja släng. Keelekontaktid: saksa, vene, inglise ja soome keele mõju eesti keelele. Keeleline etikett, sh virtuaalkeskonnas. Oskuskeele erinevus. Õigekirja tundmine.	Praktiline harjutus Mõistekaart. Loeng Rollimängud Rühmatöö/Paaristöö Loovtöö	Eristav
Hindamisülesanne: Arutlev kirjand kasutades sobivat sõnavara, arvestades keele- ja grammatikareegleid.			Hindamismeetod: Kontrolltöö Arutlus Ülesanne/harjutus	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Teksti sõnastuses on väiksemaid vajakajäämisi. Kirjutatud loetava käekirjaga, selles pole rohkem kui 10 õigekirjaviga. Sõnavara on piisav.	Tekst on kirja pandud heas keeles, loetava käekirjaga. Selles ei ole üle 6 õigekirjavea. Sõnavara on mitmekülgne.	Tekst on kirja pandud heas keeles, loetava käekirjaga ja võib sisaldada 1-2 õigekirjaviga. Sõnavara on rikkalik.		
Iseseisvad tööd				

Slängiteksti (murdeteksti) ümbersõnastamine kirjakeelde, vajadusel slängisõnaraamatu kasutamine. Oma slängisõnaraamatu koostamine. Arutlev kirjand.

Praktilised tööd

Korrektne enesetutvustus, sobivate keelenormide kasutamine, sõnaraamatu kasutamine, õigekirja tundmine. Meilikirja vormistamine. Analüüs: oma ja kaaslase keele analüüs, keelekasutuse eripära, ajastuomased keelenähtused.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26</p>	<p>Valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile, järgib kirjutamisel õigekirjareegleid, koostab ja vormistab tekste vastavalt juhendile.</p>	<p>EESTI SÕNAVARA. Sõnavara liigid. Sõnavara rikastamise võimalused. Keele kujundlikkus ja loov keelekasutus. Ilukirjandusliku teksti eripära.</p>	<p>Praktiline harjutus. Teatmeteoste/linkide kasutamine. Loovusharjutus/ Loovtöö Paaris- või rühmatöö</p>	<p>Eristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Tekstiloom (kirjand, arutlus, miniuurimus, refereering, ...), mis vastab teemakäsitlusele ja sõnastus on selge ning mitmekülgne.</p>			<p>Hindamismeetod: Kontrolltöö Test Uurimustöö</p>	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
<p>Kirjutatud tekst on teemakohane, arutlev, probleemi käsitlus ei ole põhjalik, tekstist ei ilmne kirjutaja üldistusvõime. Teksti sõnastus on kohati ühekülgne. Kuni 10 õigekirjaviga.</p>	<p>Kirjutatud tekst on teemakohane, arutlev, probleemi käsitlus on põhjalik, tekstist ilmneb kirjutaja üldistusvõime. Teksti sõnastus on selge, sobiv ja mitmekülgne. Sõnavara on rikkalik. Kuni 7 õigekirjaviga.</p>	<p>Kirjutatud tekst on teemakohane arutlev, probleemi käsitlus on põhjalik, tekstist ilmneb kirjutaja üldistusvõime. Teksti sõnastus on selge, ladus, täpne ja isikupärane. Sõnavara on rikkalik. 0-3 õigekirjaviga.</p>		
Iseseisvad tööd				
Loovusharjutus: kaasaegne muinasjutt vm. Rollis kirjutamine: kirjutatakse mõne tegelase keele- või sõnavarakasutusest (pankur, ärimees, talunik, tegelane kirjandusest)				
Praktilised tööd				
Praktiline harjutus. Teatmeteoste/linkide kasutamine. Kirjandusliku teksti keeleline võrdlus-analüüs.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26</p>	<p>Nimetab meediateksti üldtunnused. Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile. Nimetab infootsingu võimalusi Põhjabab infoallika valikut. Kasutab saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus. Tunneb olulisemaid meediatekste, on teadlik</p>	<p>MEEDIA JA MÕJUTAMINE. Meediateksti tunnused. Reklaami erandlik keelekasutus. Kriitilise reklaamitarbija kujundamine. Olulisemad meediažanrid (uudis, reportaaž, intervjuu, arvamus). Sotsiaalmeedia — kvaliteetajakirjanduse ja meelelahutusaja-kirjanduse erinevused. Sihtgruppidest lähtuvalt tähtsamad meediakanalid Eestis: meediakanali eesmärk, info edastamise eesmärk, teemade skaala, peamised teemad, info edastamisviis,</p>	<p>Rühmatöö, mõistekaardi koostamine, rollimäng, teksti analüüs, tekstiloom.</p>	<p>Eristav</p>

	meediateksti vastuvõtu eripäradest.	argumenteerimine ja demagoogia meediakanalites. Kriitiline ja teadlik lugemine. Fakti ja arvamuse eristamine. Oma seisukoha eetilise ja asjakohane edastamine.	
Hindamisülesanne: Meediatekstide ja tähtsamate infokanalite tundmine läbi meediatekstide sõnastamise.		Hindamismeetod: Kontrolltöö	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Tunneb põhilisi meediatekste, aga eksib 2-3 mõistega, nimetab tähtsamaid infokanaleid. Koostab lihtsamaid meediatekste. Oma seisukohad loetu ja kuuldu kohta pole piisavalt põhjendatud. Töös võib esineda 7-10 õigekirjaviga.	Tunneb meediatekste ja nimetab tähtsamaid infokanaleid. Koostab lihtsamaid meediatekste. Põhjendab oma seisukohti loetu ja kuuldu kohta. Töös võib esineda 4-6 õigekirjaviga	Tunneb meediatekste ja nimetab tähtsamaid infokanaleid. Koostab lihtsamaid meediatekste. Põhjendab oma seisukohti loetu ja kuuldu kohta. Töös võib esineda kuni 3 õigekirjaviga.	
Iseseisvad tööd			
Meediateksti loomine- intervjuu läbiviimine, arvamuskirjeldus päevasündmustest			
Praktilised tööd			
Mõistekaart: meediateksti liigid ja tunnused. Rühmatöö: ajalehe koostamine ja esitus. Kirjutab uudise päevasündmustest.			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid. Kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides. Kirjutab alusteksti põhjal arutluse, kasutades tekstinäiteid ja tsitaate. Leiab seotud ja sidumata tekstist vajaliku info ja vastab esitatud küsimustele, viitab kasutatud allikate koostab etteantud faktide põhjal lihtsama tabeli või diagrammi, kirjutab lähtuvalt õigekirjareeglitest. Teksti koostamine ja pealkirjastamine. Referaadi või stendiettekande või esitus koostamine, vormistamine ja ettekandmine. Tabelite ja diagrammide analüüs, lünktekstide täitmine. Tarbetekstide koostamine: avaldus, CV, kaaskiri, volikiri.	FUNKTSIONAALNE LUGEMINE JA KIRJUTAMINE. Tekstide liigid. Peamõte, teksti ainek, materjali kogumine ja süstematiseerimine. Teksti ülesehitus ja selle sidusus. Lõigu ülesanne. Arutleva teksti kirjutamine alusteksti põhjal. Oma teksti toimetamine ja pealkirjastamine. Tüüpilised stiilivead. Kokkuvõtte ja referaadi kirjutamine. Teabeotsing. Seotud ja sidumata tekstid (nimestikud, tabelid, graafikud). Lihtsamad tarbetekstid. Õigekirjaoskuse parandamine ja kinnistamine.	Alusteksti põhjal kirjutamine. Teksti struktuuri tajumine. analüüs, teksti koostamine tabeli või diagrammi põhjal Mudelkirjutamine.	Eristav
Hindamisülesanne: Arutleva teksti koostamine. Referaadi või stendiettekande või esituse vormistamine ja ettekandmine. Tarbetekstide vormistamine.			Hindamismeetod: Kontrolltöö Arutus Suuline esitus	

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Töö on üldjoontes rahuldavalt sõnastatud, kuid vähe argumenteeritud, sõnastus mõnevõrra ühekülgne, tekst on kohati ebaselge ja arutlev- jutustav. Ortograafiavigu 7 – 10	Töö on kirjutatud ja vormistatud üldjoontes korrektselt, kuid töö ülesehituses esineb üksikuid ebatäpsusi keelekasutuses, iseloomulik vähene argumentatsioon. Ortograafiavigu 4 – 6.	Töö on vormistatud korrektselt, tööd iseloomustab ladus sõnastus, mõtteselgus, hea keelekasutus ja argumenteerimisoskus. Töö on analüüsv. Ortograafiavigu 0 – 3
Iseseisvad tööd		
Referaadi või stendiettekande või esitluse koostamine. Tabelite ja diagrammide analüüs, teksti koostamine tabeli või diagrammi põhjal.		
Praktilised tööd		
Mudelkirjutamine, tarbetekstide koostamine – avaldus, CV, kaaskiri, motivatsioonikiri. Harjutused õigekirjaoskuse ja stiili parandamiseks.		

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Põhjab oma lugemiseelistusi ja –kogemusi. Teeb loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid. Avaldab ja põhjab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega. Kirjutab alusteksti põhjal arutluse. Tutvustab loetud kirjandusteose autorit, kirjeldab tegevusaega ja –kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi. Arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust. Selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid.	ILUKIRJANDUS KUI KUNST. Ilukirjanduse põhiliigid. Kirjandusvoolud. Autori koht ajas, traditsioonis, rahvuskirjanduses. Kirjandusteose ja lugeja suhe. Lugejaoskused: teadlik lugeja ja tema isiklik elukogemus, põlvkondlik ja sotsiaal- kultuuriline kuuluvus. Proosateksti analüüs ja tõlgendamine.	Ajurünnak, loeng, esitus, ajatelg.	Eristav
Hindamisülesanne: Ilukirjandusteksti lugemine ja analüüs. Rollis kirjutamine. Õppekäik kultuuriloolisse paika ja selle kohta kokkuvõtte kirjutamine.		Hindamismeetod: Kontrolltöö Rühmatöö Analüüs Ülesanne/harjutus		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Tunneb ja eristab kirjanduse põhiliike. Teab ajastuga seotud autoreid. Analüüsib ilukirjandusteost, põhiprobleemi ja peamõtte sõnastamisega on raskusi. Põhjab oma seisukohti, ei leia piisavalt sobivaid näiteid tekstist ja oma elust.	Tunneb ja eristab kirjanduse põhiliike. Teab ajastuga seotud autoreid. Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Põhjab oma seisukohti, ei leia piisavalt sobivaid näiteid tekstist ja oma elust.	Tunneb ja eristab kirjanduse põhiliike. Teab ajastuga seotud autoreid. Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Põhjab oma seisukohti, toob rohkesti sobivaid näiteid tekstist ja oma elust.		

Iseseisvad tööd
Retsensiooni koostamine loetu või nähtu põhjal (teatrietendus, film ...) või aruande koostamine õppekäigu kohta.
Praktilised tööd
Rühmatöö: kirjandusvoolud, nende tunnused, teosed ja autorid (plakat, stendiesitus, ajatelg jm). Proosateksti analüüs ja tõlgendamine.

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust. Selgitab ja kasutab teksti analüüsiks vajaminevaid põhimõisteid, tutvustab loetud teost ja selle autorit. Põhjustab oma seisukohti, arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid tekstist ja oma elust, vastab loetud teksti põhjal küsimustele.	Kirjandusteose ja lugeja suhe. Lugejaoskused: teadlik lugeja ja tema isiklik elukogemus, põlvkondlik ja sotsiaal-kultuuriline kuuluvus. Proosateksti analüüs ja tõlgendamine. Lemmikraamat. Õppekäik kultuuriloolisse paika, teatrietenduse külastus, filmi vaatamine	Ajurünnak, loeng, esitus. Rollis kirjutamine. Õppekäik kultuuriloolisse paika, teatrietenduse külastus, filmi vaatamine.	Eristav

Hindamisülesanne: Ilukirjandusteksti analüüs. Retsensioon või raport.	Hindamismeetod: Analüüs
--	-----------------------------------

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Oma seisukohti pole piisavalt põhjendatud, sobivaid näiteid on vähe. Põhjustab oma lugemiseelistusi. Teeb loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid. Avaldab ja põhjustab oma arvamust, ei kasuta oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega, näiteid tekstist ja oma elust pole piisavalt.	Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Põhjustab oma seisukohti, ei leia piisavalt sobivaid näiteid. Põhjustab oma lugemiseelistusi ja –kogemusi. Teeb loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid. Avaldab ja põhjustab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega. Toob näiteid tekstist ja oma elust	Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Põhjustab oma seisukohti, toob sobivaid näiteid. Põhjustab oma lugemiseelistusi ja –kogemusi. Teeb loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid. Avaldab ja põhjustab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega. Toob rohkesti näiteid tekstist ja oma elust.

Iseseisvad tööd
Loeb läbi vähemalt kaks teost eesti või maailmakirjandusest.
Praktilised tööd
Ilukirjandusteksti lugemine ja analüüs: etteantud küsimustele vastamine ja oma arvamuse esitamine tekstinäidete põhjal.

Iseseisev töö	Iseseisvad tööd on kirja pandud õpiväljundite juures.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli sisus ette nähtud töödest peab olema positiivsele hindele sooritatud 3/4. Nende hulgas peavad olema kõik mooduli sisus olevad õpiväljundeid hindavad

	<p>ülesanded.</p> <p>Mooduli hinde kujunemiseks peavad olema kõik väljundid olema saavutatud lüveni tasemel. Koondhinded kujunevad mooduli kokkuvõtva töö või praktilise töö põhjal, kuhu on loimitud kõikide õpiväljundite saavutamise seonduvad ülesanded ja kriteeriumid. Üldjuhul kasutatakse mooduli hindamismudeleid, mis jagatakse õppijatele kätte mooduli alguses, mille põhjal toimub enesehindamine ja kujundav hindamine. Erisused kajastatakse kooli õppekavas (moodulite rakenduskavas).</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Ehala, M (1998). Eesti kirjakeel. Kännimees.</p> <p>Ehala, M (1997). Eesti keele struktuur. Kännimees.</p> <p>Ehala, M; Kitsnik, M (2011). Praktiline eesti keel. Kännimees. 10.klass 1.;2. vihik</p> <p>Ehala, M; Kitsnik, M (2011). Praktiline eesti keel. Kännimees. 11. klass 1.;2.vihik</p> <p>Ehala, M; Kitsnik, M (2011). Praktiline eesti keel. Kännimees. 12.klass 1;2.vihik</p> <p>Hennoste, M (1995). Tekstiõpetuse õpik. Avita.</p> <p>Kilgi, A (2004). Keeleviit.Koolibri.</p> <p>Kraut, E (2004). Eesti õigekeel. Koolibri.</p> <p>Kuhhi, M (2006). Eesti ametikeel. Ilo.</p> <p>Rebane, M (2003). Eesti kirjandus. Ilo.</p> <p>Rebane, M (2003). Maailma kirjandus. Ilo.</p> <p>Riismaa, P (2002). Eelmise sajandi eesti kirjandus. Kännimees.</p> <p>Õunapuu, T (2002). Igapäevane emakeel. Koolibri.</p> <p>http://www.eki.ee/dict/qs/</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	Sotsiaalsained	7	Ene Külaots, Sirje Laanemäe, Siimo Lopsik, Reet Parind, Mihkel Lembit, Ülle Pikma, Lembit Miil
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid, teeb teadlikke valikuid seonduvalt iseenda ja sotsiaalse keskkonnaga, lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest ja moraalinormidest ning toimib kõlbelise ja vastutustundliku ühiskonnaliikmena. Õpilane on Eesti Vabariigi lojaalne kodanik. Seos gümnaasiumi õppekava kehalise kasvatus valdkonna, riigikaitse valikkursuse ja sotsiaalsainete valdkonna ajaloo, ühiskonnaõpetuse, inimeseõpetuse, inimgeograafia õppeainetega.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained		
140 t	42 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 60 iseseisev töö: 18 kokku: 78	analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli. analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustustest ühiskonnas. nimetab ja kirjeldab terviseriske ning vigastusi, reageerimist nendele ja ennetamise võimalusi. tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, trennides sobiva koormusega ning kasutades treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi. kasutab teabeallikaid sh geograafilisi-, poliitilisi- ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks - määrab enda asukoha kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti.	Tervise mõiste, adaptatsioon, tervise kujundajad ja vastupanuvõime Terviseriskid - alkoholi, tubaka ja narkootikumide tarvitamise mõju tervisele ja ühiskonnale. Stressiga kaasnevad riskid ja nende ennetamine. Rasestumisvastased vahendid. Turvaseks. Perekond ja suhted - perekonna tüübid, ülesanded, püsisuhted, abielu. Laps ja vanem - pereplaneerimine, lapse areng, vanemate kasvatusstiilid Kodu ja perekonnaelu - kodu loomine, pereliikmete vajadused ja väärtused, lahkkelid, hoolitsemine üksteise eest sh oma vanemate hoolitsus. Perekonnaseadus Kehalise aktiivsuse tähtsus ja mõju Vigastuste vältimine sportimisel, ohutusnõuded erinevate spordialade puhul Erinevad treeningud ja teadmised iseseisvalt sportimiseks Mitmekülgsuse arendamine spordis	Arutelu Grupitöö Õppeotstarbeliste filmide vaatamine ja analüüs Probleemülesannete lahendamine Eneseanalüüs Interaktiivne loeng Praktilised harjutused spordisaalides, staadionil ja maastikul	Mitteeristav

	<p>orienteerub õigusaktides kasutades erinevaid infokanaleid. kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid.</p>		
<p>Hindamisülesanne: Analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ja enda isiksust. Nimetab ja kirjeldab terviseriske ning vigastusi, reageerimist nendele ja ennetamise võimalusi. Tegeleb teadlikult ja võimetekoha selt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning kasutades treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi. Kasutab teabeallikaid info leidmiseks ja rakendamiseks. Orienteerub õigusaktides, kasutades infokanaleid.</p>	<p>Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Test Õpimapp/portfoolio Referaat Suuline esitus Enesehindamine Arvestustöö Analüüs</p>		
Lävend			
Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt õpetaja poolt esitatud nõuetele			
Iseseisvad tööd			
Tervisekäitumise analüüs			

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastikusest mõjust; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 40 iseseisev töö: 12 kokku: 52</p>	<p>selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust. määäratleb Eesti ajaloo olulisemad pöördepunktid sündmused muinasajast tänapäevani ja paigutab tähtsamad Eesti ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ja Euroopa ning maailma ajaloo konteksti. selgitab, millised muutused on toimunud taasiseseisvumisjärgses Eesti majanduses, õigusruumis, valitsemiskorralduses, riigikaitstes ja kultuurielus, eriatades põhjusi ja tagajärgi toob asjakohaseid näiteid sotsiaalainetes käsitlevate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta. tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike. põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust. analüüsib kaartide ja statiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist,</p>	<p>Muinasaeg Eestis Keskaeg Eestis Sõdade periood. Eesti erinevate riikide võimu all (Poola võim, Rootsi aeg, Vene aeg) Eesti rahvuslik ärkamine Eesti vabariigi väljakuulutamise, vabadussõda ja omariikluse areng II maailmasõda, Eesti okupeerimine ja eestlaste erinevad saatused. Nõukogude okupatsioon Eestis 1944-1991. Eesti taasiseseisvumine 1988-1991 Nüüdisühiskonna kujunemine ja heaoluriik Ühiskonna sidusus ja põhikomponendid Kodanikuühiskond Ühiskonna kihistus Konflikt sotsiaalses süsteemis</p>	<p>Arutelu Grupitöö Õppeotstarbeliste filmide vaatamine ja analüüs Probleemülesannete lahendamine Interaktiivne loeng</p>	<p>Mitteeristav</p>

rahvastiku paiknemist ja soolis-vanusealist struktuuri. analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse. kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid.			
--	--	--	--

Hindamisülesanne:

Tabeli koostamine erinevate nähtuste kohta kindlatel aastatel, kus on välja toodud toimunud muutuste põhjused, Ülevaade õpilase sündimise päeval Eestis Toimunud sündmustest ühe ajalehe põhjal, järelduste tegemine ajaloo dokumendi põhjal, rühmatööna ülevaate koostamine inimeste igapäevaelu ja kultuuriliste muutuste kohta mingil ajalooperioodil, arvestustöö sooritamine tähtsamate muudatuste ja tagajärgede kohta Eesti ajaloos.

Hindamismeetod:

Rühmatöö
Iseseisev töö
Test
Arvestustöö
Ülesanne/harjutus
Ettekanne/esitlus

Lävend

Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt õpetaja poolt esitatud nõuetele

Iseseisvad tööd

Intergeeritud ajalugu+kehaline kasvatus Matk ajaloolises Pärnus Kodanikuorganisatsioonide tegevus kodukohas

Praktilised tööd

Kodanikuorganisatsioonide tegevus kodukohas

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	arutleb teiste rahvaste kommete traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel selgitab Eesti rolli NATOs, ELs ja ÜROs kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust	Tavad, kombed ja usundid Erinevad riigikorraldused maailmas ja Demokraatia Ühiskonna jätkusuutlikkus Vabad valimised Erakonnad tänapäeva poliitikas ja erinevad ideoloogiad.	Arutelu Grupitöö Õppeotstarbeliste filmide vaatamine ja analüüs Probleemülesannete lahendamine Interaktiivne loeng	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Iseseisev töö ja arutelu: Mina kodanikuühiskonna liikmena. Kodaniku vabadused ja kohustused Eestis, selle järgimine Eestis. Iseseisev või paaristöö erakondade programmi ja tegeliku poliitika sarnasused ja erinevused. Valimisdebati uurimine ja arutelu. Paaris või rühmatöö probleemsituatsioonide lahendamiseks eri tavade ja kultuurirühmade vahel. Iseseisev töö Minu jätkusuutlik ideaalühiskond või esseena minu ühiskond 30 aasta pärast.

Hindamismeetod:

Rühmatöö
Iseseisev töö
Test
Arvestustöö
Tööleht

Lävend

Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt õpetaja poolt esitatud nõuetele

Iseseisvad tööd
Mina teise ühiskonna liikmena

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	kirjeldab Eesti riigikaitse strateegiat, ülesehitust ja ressursse demonstreerib grupi koosseisus seisanguid, pöördeid ja rivisammu ning teostab juhendamisel relvaohutuse kontrolli ning kusturab tulekolde selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähtsuse tähenduse muutumist 20.21.sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid	Eesti riigikaitse põhimõtted ja ülesehitus. Eesti põhiseadus ja selle tähtsus. Kodanikukohustused, kodanikupõhiõigused ja kodanikuvabadused. Kodaniku huvid ja vajadused ühiskonnas Riik ja riigi tunnused Peamised riigivõimuorganid Inimõigused Eestis ja maailmas	Arutelu Grupitöö Õppeotstarbeliste filmide vaatamine ja analüüs Probleemülesannete lahendamine Interaktiivne loeng	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kirjeldab Eesti riigikaitse strateegiat, üleaehitust ja ressursse Demonstreerib grupi koosseisus seisanguid, pöördeid ja rivisammu ning teostab juhendamisel relvaohutuse kontrolli Selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust			Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Test Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastvalt õpetaja poolt esitatud nõuetele				
Iseseisvad tööd				
Integreeritud iseseisev töö: kehaline kasvatus+riigikaitse Riigikaitsepäev				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli õpiprotsessi hinnatakse mitteeristavalt.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	https://www.riigiteataja.ee/ Ajaloootlas gümnaasiumile, 2000. Lähiajalugu I : gümnaasiumi tööraamat. Kilumets, Tiina, Avita, 2008 Lähiajalugu II osa. Gümnaasiumi tööraamat. Piibur, Björn, Avita, 2009 Maailma ajalugu (Weltgeschichte. Eesti keeles.). Mai, Manfred, Koolibri, 2004 Ühiskonnaõpetus : käsiraamat : gümnaasiumiaste. I. Varik, Maidu, Koolibri, 2001 Ühiskonnaõpetus : töövihik : gümnaasiumiaste. II. Varik, Maidu, Koolibri, 2001 Liikumise ja spordi ABC Rein Jalak, Peeter Lusmägi Tallinna Raamatutrükikoda 2010

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega või vähemalt 22- aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	Kunstiained	1,5	Kai-Tõe Ellermaa, Malle Kallus
Nõuded mooduli alustamiseks	Nõuded mooduli alustamiseks puuduvad.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kunstilaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava kunsti valdkonna muusika , kunsti õppeainetega.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained		
30 t	9 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 kokku: 8	võrdleb näidete alusel erinevaid kunstiliike ja muusikažanreid	KUNSTIAJALUGU Kujutavad kunstid: maal, graafika, skulptuur, tarbekunst, arhitektuur, disain, videokunst, maakunst, kehakunst, performans. Eesti rahvakunst- rehielamu, tarbekunst, rahvarõivad MUUSIKAAJALUGU instrumentaal- ja vokaalmuusika žanrid ajalises perspektiivis nii Eesti kui maailma muusikas: gregooriuse laul ja keskaeg, polüfoonia ja renessanss, barokkooper ja oratoorium, sümfoonia ja klassitsism, rahvuslik romantism ja Eesti muusika, 20. saj erinevad muusika- ja kunstistiilid	Interaktiivne loeng, video, muusika kuulamine.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: KUNSTIAJALUGU Õpilane määratleb kunstiliigid etteantud pildimaterjali ja kirjelduse abil MUUSIKAAJALUGU Õpilane määratleb muusika žanrid ja perioodid esitatud muusikaliste näidete põhjal			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus Tööleht	
Lävend				
Õpilane määratleb kunstiliigid etteantud pildimaterjali ja kirjelduse abil- testilehe täitmine Õpilane määratleb muusikažanrid ja perioodid muusika kuulamise seminaril				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooga; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 14 kokku: 14	määrab kunsti- ja muusikakultuuri ajastuid ajateljel tutvustab Eesti kunsti ja muusika eripära ja tähtteoseid uurib ja kirjeldab kunsti- ja muusikateoste ajaloolist ja kultuuriloolist tausta	KUNSTIAJALUGU Antiikaeg Vana- Kreeka ja Vana Rooma. Eesti klassitsistlikud hooned ja mõisahooned. Gooti stiil. Vanalinn Tallinn Renessanss- uuenenud inimese maailmapilt, trükipressi leiutamine, maadeavastused. Itaalia kõrgrenessansi maalikunstnikud: Leonardo da Vinci, Raffael, Michelangelo. Arhitektuur- Peetri kirik Vatikanis Barokk: arhitektuuri põhitunnused, Euroopa suured lossiansamblid, Prantsuse park. Eestis Kadrioru loss Impressionism ja postimpressionism Juugend: A. Gaudi looming. Eestis Ammende Villa, Eesti Draamateater 20. ja 21. saj. moodne kunst MUUSIKAAJALUGU keskaeg - gregooriuse laul, rüütlikultuur renessanss - polüfoonilise muusika areng, Orlando di Lasso ja Palestrina barokk - Homofoonilise muusika areng, barokkooper. Monteverdi, Vivaldi, Bach, Händel klassitsism - sümfooniažanr, Viini klassikud romantism - rahvuslikud koolkonnad ja Eesti muusika 20. saj muusika	Interaktiivne loeng, videod, enesekontrollülesanded, muusika kuulamine.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

KUNSTIAJALUGU

Hindamisülesande juures on õpilasele ette antud ajatelg, kus märksõnadega on lahti kirjeldatud kunstistiilid-ajastud

Õpilased asetavad etteantud kunstiteosed ajateljele. (10 maailmaautorit ja 10 Eesti autorit)

MUUSIKAAJALUGU

Oskab liigitada muusikažanre ja heliloojaid ning nende teoseid ajastute järgi

Hindamismeetod:

Rühmatöö

Ülesanne/harjutus

Lävend

Õpilased asetavad etteantud kunstiteosed ajateljele.

(10 maailmaautorit ja 10 Eesti autorit)

Õpilased liigitavad kuulatud muusikapalad ajastute järgi

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse; Jaotus tundides: iseseisev töö: 9 kokku: 9	koostab Eesti kunsti või maailma muusika lemmikteostest virtuaalse kogu (3 kunstiteost + 3 muusikateost), asetab valitud teosed ja nende autorid "suuremasse pilti", analüüsides nende suhet vastava ajastu ja teiste autoritega ning esitleb seda	KUNSTIAJALUGU Kaasaegne Eesti kunst. Internet- neti.ee haridus ja kultuur- kunstnikud MUUSIKAAJALUGU Konterdikülastus ja arvustus või ettekanne oma lemmikteostest.	Iseseisev töö.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Hindamismeetod:

KUNSTIAJALUGU koostab virtuaalse kogu 3-st Eesti kaasaegsest, hetkel tegutsevast kunstniku loomingust õpilane kasutab interneti abimaterjali neti.ee (Haridus ja kultuur)- kunstnikud MUUSIKAAJALUGU Koostab kirjaliku arvustuse kuulnud kontserdist või analüüsi oma lemmikteostest.	Iseseisev töö
---	---------------

Lävend

koostab virtuaalse kogu 3-st Eesti kaasaegsest, hetkel tegutsevast kunstniku loomingust.
Koostab kirjaliku arvustuse kuulnud kontserdist või analüüsi oma lemmikteostest.

Iseseisvad tööd

KUNSTIAJALUGU koostab virtuaalse kogu 3-st Eesti kaasaegsest, hetkel tegutsevast kunstniku loomingust õpilane kasutab interneti abimaterjali neti.ee (Haridus ja kultuur)- kunstnikud MUUSIKAAJALUGU Koostab kirjaliku arvustuse kuulnud kontserdist või analüüsi oma lemmikteostest.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 kokku: 4	mõistab ja esitleb ühte enda jaoks tähendusrikast muusika- või kunstiteost ja põhjendab oma valikut ning kirjeldab selle emotsionaalset mõju endale. Osaleb loeng-kontserdil ja analüüsib seda	Näituse külastus. Loeng-kontsert koolis.	Õppekäik.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: KUNSTIAJALUGU Õpilane analüüsib subjektiivselt näituselt saadud emotsioone. Õpilasele on antud küsimustik , mis võimaldab analüüsida teoseid. Loeng-kontserdi ühine arutelu.			Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Analüüs	
Lävend				
Õpilane analüüsib subjektiivselt näituselt ja kontserdilt saadud emotsioone.				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
väljendab ennast läbi loominguilise tegevuse Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 kokku: 4	kirjeldab kogetud kunsti- ja muusikaelamust ja/või omaloomingu eelistusi	Joone- ja värvi karakteristikud. Kunstiliste väljendusvahendite lõimimine (joonistamine, laulmine ja muusika kuulamine).	Praktiline töö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: KUNSTIAJALUGU JA MUUSIKAAJALUGU. Õpilane kuulab muusikapala ja väljendab ennast joonte ja värvide abil. Paneb muusika emotsioonid paberile.			Hindamismeetod: Praktiline töö	

Lävend
Õpilane kuulab muusikapala ja väljendab ennast joonte ja värvide abil. Paneb muusika emotsioonid paberile.
Praktilised tööd
Joonistab või maalib muusikapala saatel oma emotsioonid kas graafiliselt või värvide abil paberile.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõtva hinde saamiseks on vajalik kõikide hindamisülesannete sooritamine lävendi tasemel. Mooduli hinde kujunemiseks peavad olema kõik väljundid olema saavutatud lävendi tasemel. Koondhinded kujunevad mooduli kokkuvõtva töö või praktilise töö põhjal, kuhu on lõimitud kõikide õpiväljundite saavutamise seonduvad ülesanded ja kriteeriumid. Üldjuhul kasutatakse mooduli hindamismudeleid, mis jagatakse õppijatele kätte mooduli alguses, mille põhjal toimub enesehindamine ja kujundav hindamine. Erisused kajastatakse kooli õppekavas (moodulite rakendusavas).
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	http://kunstiabi.weebly.com http://web.zone.ee/marjukodukas/oppematerjalid.html http://sites.google.com/site/modernismgaudi Malle Kalluse koostatud esitlused raamat "Kunstilugu koolidele", L. Leesi Toomas Siitan " Õhtumaade muusikalugu" Toomas Siitan, Anu sepp "Muusikaõpik" Nicola Barber, Mary Mure "Muusikamaailm" Maria Lord "Muusika ajalugu" antiikajast tänapäevani Robert Ainsley "Klassikaline muusika" Keith Spence "Raamat muusikast"

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega või vähemalt 22- aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	Loodusained	6	Allan Lorents
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid Seos gümnaasiumi riikliku õppekava loodusaine valdkonna ainetega: bioloogia, geograafia, keemia, füüsika		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained		
120 t	36 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalseste objektide kirjeldamisel; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 40 iseseisev töö: 13 kokku: 53	1 kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid. 14. selgitab loodus- ja sotsiaalkeskonnas omavahelisi seoseid ja probleeme 15. võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid 26. selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel. 21. nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid	1. Maakera kui süsteem. (Maa sfäärid ja mudelid). 2. Loodus ja sotsiaalkeskonna omavahelised suhted. (kliima, mullastik, taimestik, loomastik.) 3. Loodusteadus ja tehnoloogia (Positiivne ja negatiivne ilming).	Loeng, töö teabeallikatega, rühmatöö, probleemülesannete lahendamine, esitlus	Eristav
Hindamisülesanne: rühmaülesanne			Hindamismeetod: Ettekanne/esitlus	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
1 kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid. 14. selgitab loodus- ja sotsiaalkeskonnas omavahelisi seoseid ja probleeme 15. võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja	1 kirjeldab ja selgitab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid. 14. selgitab loodus- ja sotsiaalkeskonnas omavahelisi seoseid ja probleeme	1 kirjeldab ja selgitab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid. analüüsib loodus- ja sotsiaalkeskonnas omavahelisi seoseid ja probleeme.		

loomastiku omavahelisi seoseid 26. selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel. 21 nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid	15. võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid 26. selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel. 21. nimetab ja toob näiteid loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid	15. võrdleb ja põhjendab erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid 26. analüüsib loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel. 21. nimetab ja toob näiteid loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid
Iseseisvad tööd		
-		
Praktilised tööd		
-		
Praktika		
-		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 5 kokku: 25	2 kirjeldab maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid 3 kirjeldab abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe. 4. kirjeldab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe) 5. iseloomustab inimese keemilist koostist ja mõistab pärandumise seaduspärasusi 12. selgitab evolutsiooni kulgu ning seostab protsesse looduses nähtavaga 6. kirjeldab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusid ja mõisteid 7. kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid 8. iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi 9. kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi 13. nimetab majandustegevusega kaasnevat looduskeskkonna probleeme 16. võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi 22. kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste,	1. Looduslikud tegurid ja organismid (Abiootilised ja biootilised tegurid. Aine ja energiavahetus, organismide ehitus, paljunemine) 2. Mehaanika- kinemaatika, dünaamika, staatika (kiirus, kiirendus, jõudude liigid ja nende mõjud- nende iseloomustamine ja mõõtmine). Elektromagnetilised nähtused ja nende seosed. Soojusenergia olemus, muutmise viisid ja soojuslikud nähtused. Optilised nähtused. Valguse tehe, levik ja kasutamine. 3. Majandustegevus ja looduskeskkond. (Looduslikud materjalid, tehismaterjalid, loodusteadus, tehnoloogia , ühiskond)	loeng, rühmatöö, iseseisev töö, ülesannete lahendamine, õppekäik, probleemipõhine õpe	Eristav

	tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest 25. lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid			
Hindamisülesanne: test, küsimused, esitluse koostamine		Hindamismeetod: Suuline esitus Ülesanne/harjutus Ettekanne/esitlus		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
3 kirjeldab abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe. 4. kirjeldab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe) 6. kirjeldab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid 7. kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid 8. iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi 9. kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi 13. nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme 16. võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi 22. kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest 25. lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid	3 võrdleb abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe. 4. võrdleb organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe) 6. iseloomustab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid 7. kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid 8. iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi 9. kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi 13. selgitab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme 16. võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi 22. kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest 25. lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid	3 analüüsib abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe. 4. selgitab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe) 6. iseloomustab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid 7. eristab ja analüüsib korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid 8. iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi 9. kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi 13. nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme 16. võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi 22. kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest 25. lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid		
Iseseisvad tööd				
referaat, töölehed				
Praktilised tööd				
praktilised tööd mehaanikast				
Praktika				
-				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja	11. kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite	1. Elementide perioodilisuse tabel. Ained (orgaanilised ja anorgaanilised ained), molekulaarmudelid. Tuumareaktsioonid ja radioaktiivsus.	loeng, referaat, õppekäik,	Eristav

<p>inimesele, saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 40 iseseisev töö: 13 kokku: 53</p>	<p>molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel 10. kirjeldab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 19. kirjeldab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale 17. selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid 18. selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi 20. kirjeldab inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 24. kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme 24. kirjeldab teaduse ning tehnoloogia võimalusi ja piiranguid ühiskonna heaolu ja majanduse arengu tagamiseks</p>	<p>2. Tervislik toitumine, tervise hoid. 3. Elukoha keskkond. Keskkonnakaitse.</p>	<p>probleemipõhine õpe, mõistekaardi koostamine, esitlus, ülesanne/harjutus jne.</p>
<p>Hindamisülesanne: Kontrolltöö perioodilisustabeli kohta, iseseisev töö tervisliku toitumise, keskkonna ja keskkonnakaitse kohta</p>		<p>Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö</p>	
<p>Hinne 3</p>	<p>Hinne 4</p>	<p>Hinne 5</p>	
<p>11. kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel 10. kirjeldab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 19. kirjeldab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale 17. selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid 18. selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi 20. kirjeldab inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 24. kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme</p>	<p>11. Tunneb ja kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel 10. iseloomustab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 19. selgitab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale 17. selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid 18. selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi 20. võrdleb inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 24. kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme</p>	<p>11. Tunneb ja kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel 10. iseloomustab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 19. selgitab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete ohustavat toimet inimestele ja keskkonnale ja toob näiteid. 17. analüüsib tervisliku toitumise põhimõtteid ja toob näiteid. 18. selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi ja toob näiteid. 20. analüüsib inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 24. kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme ja teeb ettepanekuid probleemide lahendamiseks.</p>	
<p>Iseseisvad tööd</p>			
<p>töölehed tervisliku toitumise, keskkonna ja keskkonnakaitse kohta</p>			
<p>Praktika</p>			
<p>-</p>			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 5 kokku: 25	27. kasutab erinevaid teabeallikaid loodusteaduslike ülesannete ja probleemide lahendamisel. 28. analüüsib erinevate infoallikate usaldusväärsust. 31. kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega antud lähteülesandele õige lahendusmodeli ning fikseerib otsitavad suurused 32. arvutab õigesti, kontrollib saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektselt. 30. kasutab õigesti mõõtühikute süsteeme 29. koostab erinevate andmete põhjal tabelleid ja graafikuid.	Loodusteaduslike teabeallikate kasutamine ja nende usaldusväärsus. Mõõtühikute süsteemid. Tabelite, graafikute koostamine.	loeng, mõistekaart, probleemülesande lahendamine, esitlus, ülesanne, test	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Probleemülesanne - etteantud teema kohta info leidmine erinevatest allikatest

Hindamismeetod:

Probleemsituatsiooni lahendamine

Lävend

27. kasutab erinevaid teabeallikaid loodusteaduslike ülesannete ja probleemide lahendamisel.
28. analüüsib erinevate infoallikate usaldusväärsust.
31. kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega antud lähteülesandele õige lahendusmodeli ning fikseerib otsitavad suurused
32. arvutab õigesti, kontrollib saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektselt.
30. kasutab õigesti mõõtühikute süsteeme
31. kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega antud lähteülesandele õige lahendusmodeli ning fikseerib otsitavad suurused
32. arvutab õigesti, kontrollib saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektselt.
30. kasutab õigesti mõõtühikute süsteeme
29. koostab erinevate andmete põhjal tabelleid ja graafikuid.

Iseseisvad tööd

erinevate teabeallikatega tutvumine

Praktilised tööd

Erinevate infoallikate põhjal tabelite, graafikute koostamine

Praktika

-

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine

Mooduli õpiprotsessi hindamine on nii eristav kui ka mitteeristav. Mooduli kokkuvõttev hinne on eristava hindamisega ning see kujuneb kõigi õpiväljundite hindamiskriteeriumite saavutamisel.

Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<p> http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/loodusained http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/loodus http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/keskkonnakaitse/ http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/kutsealanekeemia/ http://opik.obs.ee/ </p> <p> Ainsaar, A. (1996) Füüsika XII klassile. Tallinn: Koolibri Jaaniste, J. (1999) Füüsika XII klassile. Kosmoloogia. Tallinn: Koolibri (http://opik.obs.ee/) Kalamees, Külli. 1992. Bioloogia XI klassile. Tallinn, Koolibri. Karolin, Liina. 2000 „Orgaanilise keemia ülesanded”. Tallinn, Avita. Kask, M., Reemann, M. (1997) Füüsika ülesannete kogu gümnaasiumile. Tallinn: Koolibri Katt, Neeme. 2003 "Keemia lühikursus gümnaasiumile", Tallinn, Avita. Kokassaar, U.; Vihalemm, T.; Zilmer, M. 1999.a. "Õige toit", Tartu Käämbre, H. (1998) Füüsika XII klassile. Aatom. Molekul. Kristall. Tallinn: Koolibri Mart Viikmaa, Urmas Tartes. 2008. Bioloogia gümnaasiumile, II osa, 3. kursus. Tartu, Eesti Loodusfoto. Miles, L., Smith, A. (1999) Astronoomia&Kosmos. Tallinn: Koolibri Peil, I. (2003) Füüsika X klassile. Mehaanika. Tallinn: Koolibri Pärgmäe, E. (2002) Füüsika õpik kutsekoolidele. Tartu Sarapuu, T., Viikmaa, M., Puura, I. 2006. Bioloogia gümnaasiumile II osa, 4. kursus. Tartu, Eesti Loodusfoto. Sarapuu, Tago. 2002. Bioloogia gümnaasiumile I osa. Tartu. Susi, J., Lubi, L. (2003) Füüsika X klassile. Soojusõpetus. Tallinn: Koolibri Tarkpea, K. (1997) Füüsika XI klassile. 1. osa. Elekter ja Magnetism. Tallinn: Koolibri Tarkpea, K. (2008) Füüsika XI klassile. 2. osa. Elektromagnetism. Tallinn: Koolibri Tuulemets, Ants 2006. Orgaaniline keemia I osa. Õpik gümnaasiumile. Avita Antero Tenhunen, Juha Venäläinen, Elmar Hain, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Panu Sotkas, Päivi Happonen, Mervi Holopainen; 2012. Bioloogia õpik gümnaasiumile, I kursus. Bioloogia kui teadus. Organismid. Rakuõpetus. Tallinn: Avita. Antero Tenhunen, Elmar Hain, Juha Venäläinen, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Mervi Holopainen, Panu Sotkas, Päivi Happonen, Kai Haldre, Kaire Tsaro; 2012. Bioloogia õpik gümnaasiumile, II kursus. Organismide energiavajadus, areng ja regulatsioon. Tallinn: Avita. Tanel Tenson, Niilo Kaldalu, Antero Tenhunen, Elmar Hain, Juha Venäläinen, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Mervi Holopainen, Panu Sotkas, Päivi Happonen; 2013. Bioloogia õpik gümnaasiumile, III kursus. Molekulaarbioloogia. Viirused ja bakterid. Pärilikkus. Tallinn: Avita. Päivi Happonen, Mervi Holopainen, Hannu Sariola, Panu Sotkas, Antero Tenhunen, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Juha Venäläinen, Riinu Rannap, Hanno Zingel, Elmar Hain, Tuul Sepp; 2013. Bioloogia õpik gümnaasiumile, IV kursus. Evolutsioon. Ökoloogia. Keskkonnakaitse. Tallinn: Avita. Voolaid, H. (2008) Füüsika XI klassile. Optika. Tallinn: Koolibri Voolaid, H. (2008) Geomeetriline optika. Tartu </p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	Võõrkeel	4,5	Sirje Tamm, Eesi Rosenberg
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhikooli lõpetanu keeletase (A2)		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava võõrkeele valdkonnaga.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained		
90 t	25 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana, esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 25 kokku: 25</p>	<p>kasutab iseseisvalt võõrkeelset põhisõnavara ja tuttavas olukorras grammatiliselt õiget keelt; esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti erinevates mõttevahetustes; väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel).</p>	<p>1.1. Suhete loomine 1.1.1. tervitamine 1.1.2. Viisakus 1.1.3. Pöördumine kõnes ja kirjas 1.2. Igapäevane suhtlemine 1.2.1. Rutiin 1.2.2. Olme 1.2.3. Vaba aeg ja hobid 1.3. Reisimine 1.3.1. Tee küsimine ja juhatamine 1.3.2. Reisi korraldamine 1.3.3. Majutus 1.3.4. Transport 1.3.5. Vaatamisväärsused 1.3.6. Väljas söömine 1.4. Keskkond ja ilm 1.4.1. Maa ja linn 1.4.2. Geograafia 1.4.3. Taime- ja loomaliigid 1.4.3. Ilmanähtused ja ennustamine 1.5. Loodushoid ja keskkonnaprobleemid 1.5.1. Lokaalsed ja globaalsed keskkonnaprobleemid</p>	<p>Lugemis-, kirjutamis- ja kuulamisülesanded, intervjuu, dialoog, vestlus, informatsiooni otsimine ja edastamine, töö tekstiga, grammatika- ja sõnavarajarjutused</p>	<p>Eristav</p>

		1.5.2. Saastamine 1.5.3. Kaitsealused liigid 1.6. Eneseväljendus 1.6.1. Seisukohtade esitamine 1.6.2. Argumenteerimine ja väitlemine 1.6.3. Nõustumine/mittenõustumine 1.7. Suuline ja kirjalik eneseväljendus		
Hindamisülesanne: Mõttevahetus/väitlus rühmas. Intervjuu/rollimängud, mis põhinevad tuttavatel argiolukordadel		Hindamismeetod: Rühmatöö Kontrolltöö Intervjuu		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
1) kasutab iseseisvalt võõrkeelset põhisõnavara ja tuttavas olukorras grammatiliselt õiget keelt; 2) esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti erinevates mõttevahetustes; 3) väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel).	1) kasutab iseseisvalt võõrkeelset sõnavara ja grammatiliselt õiget keelt; 2) esitab ja põhjendab oma seisukohti erinevates mõttevahetustes; 3) väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel).	1) kasutab iseseisvalt võõrkeelset sõnavara ja grammatiliselt õiget keelt; 2) esitab ja põhjendab oma seisukohti erinevates mõttevahetustes; 3) väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B2 tasemel).		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 5 kokku: 25	tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast; koostab oma kooli (lühit) tutvustuse; põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks.	2.1. Mina ja eakaaslased - kutseõppurid 2.1.1. Enesetutvustus, elulugu 2.1.2. Sõbra/kaaslase tutvustus 2.1.3. Kogemused ja tulevikuplaanid 2.1.4. Viisakusreeglid 2.2. Vaba aeg ja hobid 2.3. Minu kool 2.3.1. Haridussüsteem 2.3.2. Kutseharidus 2.3.3. Õppeained 2.3.4. Erialad 2.4. Minu eriala 2.4.1. Isikuomadused 2.4.2. Teadmised ja oskused 2.5. Grammatika (ajavormid, eessõnade ja artiklite kasutamine)	sõnavaja- ja grammatikaharjutused, esitlus, vestlus, dialoog, lugemis- ja kuulamisülesanded, info otsimine ja edastamine	Eristav
Hindamisülesanne: Enesetutvustuse koostamine ja esitlemine, kooli tutvustamine		Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö Ettekanne/esitlus		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
1) tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast; 2) koostab oma kooli (lühit) tutvustuse;	1) tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast; 2) koostab oma kooli tutvustuse ning soovitab kooli teistele;	1) tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast võrreldes inimesi omavahel;		

3) põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks.	3) põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks tuues näiteid.	2) koostab oma kooli tutvustuse ning soovib kooli teistele; 3) põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks tuues näiteid ja võrdlusi mõne teise erialaga.
---	---	--

Iseseisvad tööd
Enesetutvustuse koostamine ja esitlemine

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab võõrkeeleoskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 iseseisev töö: 5 kokku: 20	hindab oma võõrkeeleoskuse taset; põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, loob seoseid eriala ja elukestva õppega; eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust; kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades.	3.1. Võõrkeeleoskus ja Euroopa keeledokumendid 3.2. Õppimine 3.2.1. Erinevad haridussüsteemid ja õppimine välismaal 3.2.2. Elukestev õpe 3.3. Teabeallikad ja töö nendega 3.4. Suhtluskeskkonnad 3.4.1. Turvalisus 3.4.2. Kirjakeel ja kõnekeel 3.4.3. Suhete loomine	sõnavaja- ja grammatikaharjutused, esitlus, vestlus, dialoog, lugemis- ja kuulamisülesanded, info otsimine ja edastamine	Eristav

Hindamisülesanne: Töölehe täitmine teabeallikat kasutades. Eneseanalüüs essee vormis.	Hindamismeetod: Iseseisev töö Essee
---	--

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
1) hindab oma võõrkeeleoskuse taset; 2) põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, loob seoseid eriala ja elukestva õppega; 3) eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust; 4) kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades.	1) hindab oma võõrkeeleoskuse taset iseseisvalt; 2) põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, loob seoseid eriala ja elukestva õppega; 3) eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust, soovib erinevaid teabeallikaid; 4) kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades; 5) võrdleb erinevaid suhtluskeskkondi.	1) hindab oma võõrkeeleoskuse taset iseseisvalt; 2) põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust ja toob näiteid, loob seoseid eriala ja elukestva õppega; 3) eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust, võrdleb ja soovib erinevaid teabeallikaid; 4) kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades; 5) võrdleb erinevaid suhtluskeskkondi, toob näiteid ohtudest meedias avaldatu põhjal.

Iseseisvad tööd
Töö teabeallikaga. Informatsiooni otsimine ja edastamine

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel Jaotus tundides:	võrdleb sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme; arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise	4.1. Eesti kultuur ja traditsioonid 4.1.1. Varasemad traditsioonid ja kultuur 4.1.2. Kultuur ja traditsioonid kaasajal 4.2. Inglise keelt kõnelevad maad ja nende traditsioonid	sõnavara- ja grammatikaharjutused, esitlus, vestlus, dialoog, lugemis- ja	Eristav

teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 10 kokku: 30	eripäraga; tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit ja soovib külastada mõnda sihtkohta;	4.2.1. Ühinenud Kuningriigid 4.2.2. Inglise keelt kõnelevad riigid (Kanada, Ameerika Ühendriigid, Austraalia jt) 4.2.3. Organisatsioonid 4.3. Kultuuride ja traditsioonide võrdlemine 4.4. Eesti 4.4.1. Rahvas 4.4.2. Linnad ja maakonnad 4.4.3. Majandus 4.4.4. Poliitiline süsteem 4.5. Vaatamisväärsused Eestis	kuulamisülesanded, info otsimine ja edastamine
--	--	---	---

Hindamisülesanne: Esitlus (oma kodukoha tutvustamine välismaalasele), õpitava võõrkeele kultuuriruumi võrdlus Eesti kultuuriga (rühmatöö)	Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Kontrolltöö
---	--

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
1) võrdleb sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme; 2) arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga; 3) tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit ja soovib külastada mõnda sihtkohta.	1) võrdleb laialt sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme; 2) arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga mitmes erinevas riigis; 3) tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit ja soovib külastada mõnda sihtkohta.	1) võrdleb laialt sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme; 2) arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga mitmes erinevas riigis; 3) tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit, võrdleb Eesti kultuuri ja tavasid vastava riigiga ja soovib külastada erinevaid sihtkohta.

Iseseisvad tööd
Oma kodukoha tutvustamine välismaalasele

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusdokumendid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 5 kokku: 15	kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles; tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga; sooritab näidistööintervjuu.	5.1. Tööpraktika 5.2. Tööturg 5.2.1. Töö otsimine 5.2.2. Töötus 5.3. Elukestev õpe 5.3.1. Erinevad õppimisvõimalused (kõrg- ja kutsekoolid, kursused, õpiränne) 5.3.2. Õppimine välismaal 5.4. Tööle kandideerimine 5.4.1. Töökuulutused 5.4.2. Sooviavaldus ja kaaskiri (motivatsioonikiri) 5.4.3. CV 5.4.4. Europassi dokumendid 5.5. Tööintervjuu 5.6. Ametialane kirjalik ja suuline suhtlemine	sõnavaja- ja grammatikaharjutused, esitlus, vestlus, dialoog, lugemis- ja kuulamisülesanded, info otsimine ja edastamine	Eristav

Hindamisülesanne: Näidistööintervjuu ja CV, mis põhinevad iseseisvas töös kasutatud töökuulutusel	Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö
---	--

		Intervjuu
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
1) kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles; 2) tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi; 3) koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga; 4) sooritab näidistööintervjuu.	1) kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles; 2) tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi kutse- ja kõrgkoolides; 3) koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga; 4) sooritab näidistööintervjuu, vastab täpsustavatele küsimustele.	1) kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles, osutab uutele omandatud teadmistele ja oskustele; 2) tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi Eestis ja välismaal; 3) koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga; 4) sooritab näidistööintervjuu ja vastab lisaküsimustele, mis nõuavad arutlemist ja näidete toomis.
Iseseisvad tööd		
Koostab iseseisvalt soviavalduse (kaaskirja) vastavalt töökuulutusele		

Hindamiskriteeriumid	Mooduli hindamiseks kasutatakse kujundavat hindamist. Hinne kujuneb protsesshinnete ja õpiväljundite hindamisülesannete hindamismeetodite hinnete koondhindena
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb kõigi õpiväljundite hindamiskriteeriumide saavutamisel vähemalt lävendi tasemel
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Evans, V.; O'Sullivan.N Click On (3;4), Express Publishing Evans,V.; Dooley,J. Enterprise (3;4), Express Publishing Chapman,R. English for Emails, Oxford University Press Smith, D.G. English for Telephoning, Oxford University Press Redman,S. English Vocabulary in Use, Cambridge University Press Murphy,R. English Grammar in Use, Cambridge University Press Green,R. Moving with Grammar, Beaumont Publishing Lokko,T.-M. Let me Tell you about Estonia, Koolibri Lokko,T.-M. Let us Explore the British Isles, Koolibri Password, English Dictionary for Speakers of Estonia, TEA

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm			
Õppevorm			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
12	Matemaatika	5	Heli Hinrikson, Sergei Tšekmarjov, Mati Mettus
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija kasutab oma matemaatikateadmisi elus edukalt toimetulekuks.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained		
100 t	30 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 iseseisev töö: 4 kokku: 19</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberikandjal kui ka Internetis leiduvaid teabeallikaid. Nimetab järguühikuid. Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemid ja matemaatilisi sümboleid. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest. Arutleb säästmise vajalikkuse üle, toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimaluste kohta.</p>	<p>ARVUTAMINE.</p> <p>Arvuhulgad (naturaalarvud N, täisarvud Z, ratsionaalarvud Q, irratsionaalarvud I, reaalarvud R); tehted ratsionaalarvudega ümardamine.</p> <p>Arvu absoluutväärus (mõiste ja geomeetriline tähendus). Täisarvulise, negatiivse ja ratsionaalarvulise astendajaga aste (arvu juur).</p> <p>Tehted astmetega. Arvu kümme astmed. Arvu standardkuju.</p> <p>Arvutamine taskuarvutiga.</p> <p>Ühend ja ühisosa (sümboolika kasutamine; ülesanded hulkade ühendi ja ühisosa kohta, graafiline kujutamine).</p> <p>Elulise sisuga tekstülesanded (raha igapäevane kasutamine, pere eelarve, vahemaad, majapidamine jms).</p>	<p>Loeng-arutelu, paaris töö, ülesannete lahendamine.</p>	<p>Eristav</p>

Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Arvutab reaalarvudega õigesti peast, kirjalikult või taskuarvutiga. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab konspekti/näidete abil elulisi tekstülesandeid.	Arvutab reaalarvudega õigesti peast ja kirjalikult. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab iseseisvalt elulisi sõnalisi tüüpülesandeid.	Arvutab reaalarvudega õigesti peast ja kirjalikult. Ümardab arve, kasutades ligikaudse arvutamise reegleid. Lahendab iseseisvalt ja loovalet elulisi tekstülesandeid ja vormistab korrektse lahenduskäigu.
Iseseisvad tööd		
Ülesannete lahendamine.		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest.</p> <p>Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 iseseisev töö: 2 kokku: 7</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui ka Internetis leiduvaid teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.</p>	<p>MÕÕTÜHIKUD.</p> <p>Mõõtühikute vahelised seosed, teisendamine. Elulise sisuga tekstülesanded.</p>	<p>Infootsing internetist, loeng- arutelu, ülesannete lahendamine, praktiline töö.</p>	<p>Eristav</p>
Hindamisülesanne: Kontrolltöö.			Hindamismeetod: Iseseisev töö	

		Kontrolltöö
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Teisendab etteantud pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid lubatud eksemisega 10%.	Teisendab tekstülesannetes mõõtühikuid vastavalt teksti sisule.	Koostab ja lahendab elulisi mõõtühikute teisendamist nõudvaid tekstülesandeid.
Iseseisvad tööd		
Ülesannete lahendamine ja koostamine.		

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 3 kokku: 13</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberikandjal kui ka Internetis leiduvaid teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Koostab tabeleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Arvutab protsente ja promille. Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi. Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemid ja matemaatilisi sümboleid. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.</p>	<p>AVALDISED. VÖRRANDID JA VÖRRATUSED.</p> <p>Ratsionaalavaldiste lihtsustamine.</p> <p>Võrre.</p>	<p>Paaristöö, rühmatöö, loeng- arutelu, ülesannete lahendamine.</p>	<p>Eristav</p>
Hindamisülesanne: Kontrolltöö.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö		

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Lihtsustab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemit, lahendab lihtsamaid lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning normaalkujulisi ruutvõrrandeid. Lahendab lihtsamaid lineaarvõrratusi. Elulisi tüüpülesandeid lahendab konsekti/näidete abil.	Lahendab võrrandeid lihtsustamise valemeid kasutades. Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandeid. Lahendab lineaarvõrratusi ja võrratusesüsteeme. Lahendab iseseisvalt elulisi tüüpülesandeid, vormistab korrektselt lahenduskäigu.	Lahendab võrrandeid lihtsustamise valemeid kasutades. Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandeid. Lahendab lineaarvõrratusi ja võrratusesüsteeme. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid, vormistab korrektselt lahenduskäigu.
Iseseisvad tööd		
Ülesannete lahendamine ja koostamine.		

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Seostab matemaatikate teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 3 kokku: 13</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal kui ka Internetis leitud teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Arvutab protsente ja promille. Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi. Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.</p>	<p>PROTSENT.</p> <p>Osa ja tervik, protsent, promill. Elulise sisuga tekstülesanded.</p>	<p>Paaristöö, rühmatöö, loeng- arutelu, ülesannete lahendamine.</p>	<p>Eristav</p>

Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Arvutab protsenti (osa) tervikust. Arvutab tervikut protsendimäära (osamäära) ja osa kaudu. Leiab, mitu protsenti üks suurus moodustab teisest. Arvutab promilli (nt. alkoholisaldust veres). Vormistab korrektselt lahenduskäigu.	Lahendab kolme tehtega elulisi protsentülesandeid (näiteks niiskusekadu, lahuse ülesanded, suuruste muutumise ülesanded). Vormistab korrektselt lahenduskäigu.	Lahendab iseseisvalt ja loovalt vähemalt kolme tehtega elulisi protsentülesandeid. Vormistab korrektselt lahenduskäigu. Vajadusel põhjendab saadud tulemust. Valib erinevate võimaluste vahel ökonoomsema lahenduskäigu.
Iseseisvad tööd		
Ülesannete lahendamine ja koostamine.		

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 3 kokku: 13</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberkandjal kui ka Internetis leiduvaid teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. Arvutab protsente ja promille. Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi. Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemid ja matemaatilisi sümboleid. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest. Arvutab bruto- ja netopalka ning mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid. Teisendab enamkasutatavaid valuutasid. Arutleb</p>	<p>MAJANDUSMATEMAATIKA ELEMENDID. Raha ja valuuta. Liht- ja liitintress. Laen ja hoiustamine, laenu tagasimakse-graafik. Palk ja kehtivad maksud töövõtjale ja tööandjale. Käibemaks, hind käibemaksuga ja käibemaksuta. Hinnamuutused (soodushind, hinnatõus jt). Diagrammide lugemine.</p>	<p>Loeng-arutelu, internetis laenu- ja liisingukalkulaatorite kasutamine, väitlus, tabelite, graafikute lugemine.</p>	<p>Eristav</p>

	säästmise vajalikkuse üle, toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimaluste kohta.			
--	--	--	--	--

Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi. Teeb vahet neto- ja brutopalgal, teab palgaga Teisendab kaasnevaid makse. Kasutab palgakalkulaatoreid internetis. Selgitab laenudega seotud riske, arutleb säästmise vajalikkuse ja kiirraenude üle. Teeb vahet erinevatel diagrammidel, suudab lugeda neilt andmeid.	Loeb tekstis, tabelist, jooniselt vajaliku info, analüüsib seda ja teeb järeldusi. Koostab MS Excelis diagramme.	Kasutab infotehnoloogilisi vahendeid ülesannete lahendamisel. Oskab probleemülesandeid lahendada ja neid ise püstitada. Julgeb avalikult esineda ja oma seisukohta kaitsta.

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest.</p> <p>Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 3 kokku: 13</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuste tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui ka Internetis leiduvaid teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. Arvutab protsente. Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemiteid ja matemaatilisi sümboleid. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest. Teab ja kasutab matemaatilise</p>	<p>TÖENÄOSUSTEORIA JA STATISTIKA.</p> <p>Sündmuse tõenäosus, tõenäosuse summa ja korrutis (sh tõenäosus loteriis ja hasartmängudes).</p> <p>Statistika põhimõisted ja arvkarakteristikud.</p> <p>Statistiline ja variatsioonirida, sagedustabel ja suhteline sagedus, diagrammid keskvärtus, kaalutud keskmine, mediaan, mood, maksimaalne ning minimaalne element, standardhälve. Statistiliste andmete kogumine, süstematiseerimine, statistiline andmetöötlus.</p>	<p>Loeng-arutelu, väitlus, diagrammide lugemine ja koostamine, infootsing.</p>	<p>Eristav</p>

	statistika ja tõenäosusteooria elemente. Selgitab matemaatiliste tehete abil loteriide ja laenudega seotud riske.		
Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö			
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Õpilane oskab lahendada tõenäosusteooria ja statistika näidisuksesandeid ja on esitanud statistika uurimustöö. Selgitab loteriide ja hasartmängudega seotud riske.	Õpilane oskab lahendada tõenäosusteooria ja statistika näidetele baseeruvaid ülesandeid, kirjutanud essee loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest.	Õpilane lahendab tõenäosusteooria ja statistika teooriale baseeruvaid, kuid loogilist mõtlemist ja järeldusoskust nõudvaid probleemülesandeid; on koostanud iseseisvat uurimustöö koos tulemuste analüüsiga. Õpilane on koostanud argumenteeritud essee loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest	

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikate teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 3 kokku: 13</p>	<p>Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberikandjal kui ka Internetis leitudvaid teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaikat. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.</p>	<p>JOONED TASANDIL.</p> <p>Punkti asukoha määramine tasandil.</p> <p>Lõigu pikkus, kahe punkti vaheline kaugus, vektori mõiste ja tähistamine, vektori pikkus, nullvektor, ühikvektor, vastandvektor, vektorite geomeetiline liitmine.</p> <p>Sirge, parabooli ja ringjoone võrrandid. Sirge joonestamine võrrandi järgi.</p>	<p>Loeng-arutelu, praktiline töö, ülesannete lahendamine.</p>	<p>Eristav</p>
Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö				
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi.	Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi.	Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi.		

Arvutab vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Joonestab võrrandi järgi sirge tasandil. Tunneb antud võrrandi järgi joone kuju (sirge, parabool, ringjoon).	Arvutab vektori koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli.	Arvutab vektori koordinaate, vektori algus- ja lõpp- punkti koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli. Koostab sirge võrrandi, kui sirge on antud: kahe punktiga; punkti ja sihivektoriga; punkti ja tõusuga; tõusu ja algordinaadiga.
--	--	--

Iseseisvad tööd

Praktiline töö: jooned igapäevaelus - foto ja sellelt ringjoonte, sirgete ja paraboolide leidmine.

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest.</p> <p>Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 3 kokku: 13</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui ka Internetis leiduvaid teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Koostab jooniseid. Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Arvutab protsente ja promille. Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi. Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemid ja matemaatilisi sümboleid. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.</p>	<p>TRIGONOMEETRIA. Pythagorase teoreem. Teravnurga siinus, koosinus, tangens. Täisnurkse kolmnurga lahendamine. Elulise sisuga tekstülesanded.</p>	<p>Loeng-arutelu, ülesannete lahendamine</p>	<p>Eristav</p>

Hindamismeetod:

Iseseisev töö
Kontrolltöö

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada konsepti/näidete abil (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Oskab valemikaardi abil leida õigeid elementidevahelisi seoseid, übermõõdu ja pindala valemid.	Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Esitab tõepäraseid vastused lähtuvalt igapäevaelust.	Lahendab iseseisvalt (abimaterjale kasutamata) elulisi ülesandeid trigonomeetria teadmisi rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust. Lahendab, koostab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid ning vormistab korrektse lahenduskäigu.
Iseseisvad tööd		
Ülesannete lahendamine ja koostamine.		

Õpiväljund 9	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 3 kokku: 13</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal kui ka Internetis leitud teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Arvutab protsente. Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi. Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemid ja matemaatilisi sümboleid. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.</p>	<p>PLANIMEETRIA.</p> <p>Tasapinnaliste geomeetria kujundite (kolmnurk, ruut, ristkülik, rööpkülik, romb, trapets, korrapärane kuusnurk, ring) elemendid, übermõõdud ja pindalad.</p> <p>Elulise sisuga tekstülesanded.</p>	<p>Loeng-arutelu, ülesannete lahendamine.</p>	<p>Eristav</p>

Hindamismeetod:

Iseseisev töö Kontrolltöö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Õpilane teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja lahendab valemikaardi abil etteantud andmetega kujundi pindala ja übermõõdu.	Õpilane lahendab ühikute teisendamist ja trigonomeetria teadmisi nõudvaid (valemikaardi abiga) planimeetriaülesandeid ja vormistab lahenduskäigu korrektselt.	Õpilane teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja arvutab kujundite pindala ja übermõõdu. Lahendab loovalt elulisi ülesandeid trigonomeetria- ja planimeetriaülesandeid rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust.
Iseseisvad tööd		
Ülesannete lahendamine, praktiline töö looduses.		

Õpiväljund 10	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Kasutab õpitud matemaatikaülesannete ja -oskusi uutes olukordades ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsis ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatika teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi.</p> <p>Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamiseks.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseiseisev töö: 3 kokku: 13</p>	<p>Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandmeid kui ka Internetis leiduvaid teabeallikaid. Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. Koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid. Arvutab protsente. Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatika, võrdleb erinevaid suurusi. Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemiteid ja matemaatilisi sümboleid. Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.</p>	<p>STEREOMEETRIA.</p> <p>Püstprisma, korrapärase püramiidi, silindri, koonuse ja kera (sfääri) elemendid, pindalad ja ruumala. Elulise sisuga tekstülesanded.</p>	<p>Loeng-arutelu, praktiline töö, ülesannete lahendamine, paarisöö, kujundite joonestamine.</p>	<p>Eristav</p>

Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Õpilane lahendab näidisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid valemikaardi abi, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust.	Õpilane lahendab näidisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, esitab vastuse lähtudes igapäevaelust	Õpilane lahendab elulisi stereomeetria ülesandeid, esitab korrektse lahenduskäigu, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust, suudab hinnata vastuse õigsust.
Iseseisvad tööd		
Ülesannete lahendamine, praktiline töö.		

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinde saamise eelduseks on kõikide arvestuslike tööde sooritamine vähemalt väljundi tasemel ja kõikide iseseisvate tööde esitamine. Mooduli hinne kujuneb kõikide arvestuslike hinnete aritmeetilise keskmisena.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Matemaatika e-kursus Moodle</p> <p>Oks, A., Taperson, H. Gümnaasiumi kitsas matemaatika I töövihik. Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused. Avita, 2012. Afanasjeva, H. jt. Gümnaasiumi kitsas matemaatika I. Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused. Avita, 2011.</p> <p>Afanasjeva, H. jt. Gümnaasiumi kitsas matemaatika II. Trigonomeetria. Avita, 2011.</p> <p>Afanasjeva, H. jt. Gümnaasiumi kitsas matemaatika III. Vektor tasandil. Joone võrrand. Avita, 2012. Afanasjeva, H. jt. Gümnaasiumi kitsas matemaatika IV. Tõenäosus ja statistika. Avita, 2012. Kängsepp, I. Matemaatikaülesandeid elust enesest. Kirjastus Ilo, 2009.</p> <p>Leego, T., Vedler, L., Vedler, S. Matemaatika õpik kutseõppeasutustele. Tartu: AS Atlex, 2002.</p> <p>Leego, T., Vedler, L., Vedler, S. Matemaatika töövihik kutseõppeasutustele. 1. osa, Tartu: Atlex, 2003. Leego, T. Matemaatika töövihik kutseõppeasutustele. 2. osa, Tartu: Atlex, 2003.</p> <p>Lepmann, L., Lepmann, T., Velsker, K. Matemaatika 10. klassile. Tallinn: Koolibri, 2000. Lepmann, L., Lepmann, T., Velsker, K. Matemaatika 11. klassile. Tallinn: Koolibri, 2001. Lepmann, L., Lepmann, T., Velsker, K. Matemaatika 12. klassile. Tallinn: Koolibri, 2005. Tõnso, T., Veelmaa, A. Matemaatika 10. klassile. Tallinn: Mathema, 1998.</p> <p>Levin, A., Tõnso, T., Veelmaa, A. Matemaatika 11. klassile. Tallinn: Mathema, 1995. Tõnso, T., Veelmaa, A. Matemaatika 12. klassile. Tallinn: Mathema, 1996.</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
13	Loovusõpetus	3	Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kinkepakendi kasutades sobilikke töövahendeid, materjale ja pakkimisviise.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	
28 t	12 t	38 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab ülevaadet ja esmaseid teadmisi loomeprotsessist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 16 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises.	1. Värvid 1.1. Värvide liigitus (soojad ja külmad värvid, värviring) 1.2. Värvitüübid (sügis, kevad, talv, suvi) 1.3. Värvide kasutamine 1.3.1. Riietuses (figuuri ja värvitüübi analüüs) 1.3.2. Ruumikujunduses (värv, valgus, tekstiil, mööbel, lilleseade) 1.3.3. Pakendite kaunistamisel	Loeng, video, värvikaardid, ilupakendid, tööleht	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises				
Lävend				
1. Kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises.				
Iseseisvad tööd				
Töölehe täitmine				
Praktilised tööd				
Praktiline ülesanne- kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab erinevaid töövahendeid ja materjale pakkimiseks Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 16 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Valib pakkimiseks kõige sobivamad töövahendid. Valib pakkimiseks sobivaima materjali ja kaunistused, vastavalt kliendi soovile.	3. Töövahendid ja materjalid 3.1 Töövahendid (liigid, töövahendite ohutusnõuded ja ergonoomiline kasutamine) 3.2 Pakkimismaterjalid (liigid k.a. taaskasutatavad) 3.3 Kaunistamise materjalid	Loeng, video, tööleht, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne - valib sobilikud töövahendid, materjalid ja kaunistused pakkimiseks				
Lävend				
2. Valib pakkimiseks kõige sobivamad töövahendid. 3. Valib pakkimiseks sobivaima materjali ja kaunistused, vastavalt kliendi soovile.				
Iseseisvad tööd				
Töölehe täitmine				
Praktilised tööd				
Sobilike töövahendite, materjali ja kaunistuste valimine etteantud materjalide hulgast				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valmistab erikujulise ja eriotstarbelise kinkepaki lähtuvalt kliendi soovist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 16 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Pakib ja kaunistab erikujulisi ja eriotstarbelisi ilupakendeid.	4. Ilupakendid 4.1 Erikujulised ja eriotstarbelised kinkepakendid 4.2 Erinevad pakkimistehnikad 4.3 Erinevad kaunistamise võimalused 4.4 Efektiivne aja ja materjali kasutamine	Loeng, video, tööleht, näitlikustamine, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Enesehindamine, vastastikhindamine, praktiline töö				
Lävend				
4. Pakib ja kaunistab erikujulisi ja eriotstarbelisi ilupakendeid.				
Iseseisvad tööd				
Erinevate pakkimistehnikate kasutamise harjutamine				

Praktilised tööd

Pakkimine

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamise eelduseks on praktilistes tundides osalemine- enesehindamise ja vastastikhindamise täitmine ning iseseisvate tööde esitamine. Mooduli hinne kujuneb erikujuliste, eriotstarbeliste ilupakendite pakkimise tulemusena, kasutades sobilikke töövahendeid, materjale ja tehnikaid, vastavalt kliendi soovile (1,2,3,4).
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Niermann, B. Kingituste pakkimine. Tallinn: Koolibri Aunapu, M. Kaunistuselemendid kinkepakenditel. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/marianne2/index.html Aunapu, M. Erikujuliste kinkide pakkimine. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/marianne3/ Aunapu, M. Klassikaline pakkimine lõõstehnikas kaunistustega. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/Marianne/ Tammai, M. Kingituste pakkimine. Koduleht. http://www.kingitustepakkimine.pri.ee/index.htm Carola, L. Wrapped with Style: Simple, Creative Ideas for Imaginative Gift Wrapping Paper Paper Crafts Magazine. Ultimate Handbook for Paper Crafters: Over 1,000 Projects, Tips, Tools, & Techniques

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
14	Kutsealane liikumine	4	Reet Parind, Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane väärtustab terveid eluviise, kasutab regulaarset liikumist ja sportimist teadlikult oma tervise tugevdamiseks ja üldise töövõime parandamiseks.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	
17 t	23 t	64 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
hindab objektiivselt oma kehalisi võimeid, füüsilist vormi ja omab valmisolekut neid arendada; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 16 iseseisev töö: 6 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> Hindab juhendi alusel oma kehalisi võimeid ja füüsilist vormi. Tunneb oma erialase kutsetöö spetsiifikat arvestades sobilikke rühi-, koordineerimis- ja võimlemisharjutusi, et vältida pingelolukorrast ja sundasenditest tulenevaid kutsehaigusi. Sooritab oma erialase kutsetöö spetsiifikat arvestades sobilikke rühi-, koordineerimis- ja võimlemisharjutusi, et vältida pingelolukorrast ja sundasenditest tulenevaid kutsehaigusi. 	<ol style="list-style-type: none"> Võimlemine Rühiharjutused Jõu-, venitusharjutused Üldkehaline ettevalmistus 	Juhendi tutvustamine, rühiharjutused õpetaja juhendamisel, praktiline rühivaatlus, jõu- ja venitusharjutused.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Esitab koordineerimisharjutuse			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Annab juhendi alusel hinnangu oma kehalistele võimetele ja füüsilisele vormile. Sooritab erialast kutsetööd toetavaid rühi-, koordineerimis- ja võimlemisharjutusi.				
Iseseisvad tööd				
Sooritab iseseisvalt tunnis õpitud harjutusi.				

Praktilised tööd

Harjutuste sooritamine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt enda üldkehalise arendamisega kasutades selleks sobivaid vahendeid ning meetodeid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 16 iseseisev töö: 6 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> Järgib koostatud treeningkava ja hindab selle mõju. Seab eesmärgid oma füüsilise vormi arendamiseks ja koostab juhendamisel sobiva treeningkava nende saavutamiseks, arvestades sealjuures kutsetöö spetsiifikast tulenevaid vajadusi. Arendab lihastreeningul lihastoonust, jõudu ja vastupidavust, mis aitab paremini hakkama saada igapäevaste tööülesannetega. Raskuste tõstmisel kasutab ergonoomiliselt õigeid asendeid ja sobivaid liigutusi. 	5. Üldkehaline ettevalmistus 6. Harjutamine jõusaalis 7. Ohutustehnika 8. Ergonoomia	Treeningkava koostamine, jõuharjutused, venitusharjutused, vastupidavuse treenimine, mootorsete oskuste täiustamine, loeng parema füüsilise vormi saavutamiseks, loeng ergonoomilistest töövõtetest.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Treeningkava kokkupanemine ja teostamine (praktiline tegevus), treeningkava tutvustamine õpetajale ja teistele õpilastele, erialatöökõks sobilike ergonoomiliste harjutuste loend.			Hindamismeetod: Praktiline töö Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Koostab sobiva treeningkava ja tutvustab seda tunnis. Osaleb jõusaalis toimuvates tundides ja sooritab harjutusi lihastreeninguteks.				
Iseseisvad tööd				
Treeningkava iseseisev harjutamine.				
Praktilised tööd				
Treeningkava koostamine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arendab sportliku ühistegevuse (pallimängud, rahvaspordiüritused jne) kaudu meeskonnatöö oskust ja distsipliini; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 18 iseseisev töö: 6 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> Arendab sportliku ühistegevuse kaudu koordineerimise, reaktsiooni-, tunnetuslikku- ja otsusekiirust. Õpib sportliku ühistegevuse kaudu ennast kehtestama. Arendab distsipliini ja meeskonnatöö oskusi, osaledes ühistegevustes. 	9. Sportmängud 9.1 Sulgpall 9.2 Korvpall 9.3 Võrkpall 9.4 Jalgpall 9.5 Saalihoki	Praktiline tegevus - sportmängude põhiliste mänguelementide ja tehnika täiustamine. Erinevate sportmängude harrastamine.	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Sportmängudest osavõtt	Hindamismeetod: Rühmatöö Ülesanne/harjutus
Lävend	
Võtab osa erinevatest sportmängudest ja selgitab distsipliini, kehtestamise ja meeskonnatöö vajalikkust.	
Iseseisvad tööd	
Sportmängude elementide iseseisev harjutamine.	
Praktilised tööd	
Sportmängud meeskonnaga	

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
õpib aktsepteerima inimestevahelisi erinevusi ja arvestama nendega erinevates suhtlussituatsioonides; Jaotus tundides: praktiline töö: 14 kokku: 14	<ul style="list-style-type: none"> • Arendab sportliku ühistegevuse kaudu koordinaatsiooni, reaktsiooni-, tunnetuslikku- ja otsusekiirust, õpib ka ennast kehtestama. • Aktsepteerib inimestevahelisi erinevusi, mis võivad ilmneda ühistegevuse käigus. • Arvestab inimestevahelisi erinevusi erinevates suhtlussituatsioonides. 	9. Sportmängud: 9.1 Sulgpall 9.2 Korvpall 9.3 Võrkpall 9.4 Jalgpall 9.5 Saalihoki	Praktiline tegevus - sportmängude põhiliste mänguelementide ja tehnika täiustamine. Erinevate sportmängude harrastamine.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline tegevus - treeningmäng.				
Lävend				
Osaleb aktiivselt meeskonnaliikmena sportmängudes ning hindab oma aktsepteerimise ja arvestamise oskust inimestevaheliste erinevuste osas.				
Iseseisvad tööd				
Sportmängude elementide iseseisev harjutamine.				
Praktilised tööd				
Sportmängud meeskonnaga				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arendab kutsetöök vajalikke tahtemadusi (kohanemisvõime, koostööoskus, väljendusoskus jms)	<ul style="list-style-type: none"> • Mõistab ja selgitab kehakultuuri ja tervise vahelisi seoseid. • Mõistab ja selgitab tervise ja töövõime 	10. Kehaline aktiivsus 10.1 Kehalise aktiivsuse vajalikkus 10.2 Lihashooldus	Ideekaart tervisespordi võimaluste kohta, liikumisharrastuste	Mitteeristav

Jaotus tundides: teoreetiline töö: 7 iseseisev töö: 5 kokku: 12	vahelisi seoseid. • Arendab sportliku ühistegevuse kaudu kohanemis- ja empaatiavõimet, koostööoskust, eneseväljendusoskust ning distsipliini.	10.3 Treeningu ülesehitamise erinevad viisid 10.4 Ohutusnõuded	võimalused vabal ajal ja vaba aja sisustamise võimalused (füüsilist koormust või lõõgastust pakkuvad tegevused).
--	--	---	--

Hindamisülesanne: Liikumisharrastuste võimaluste kaardistamine kodukohas ja nende seostamine tervise hoidmise ja töövõime säilitamisega.	Hindamismeetod: Iseseisev töö Arutlus Analüüs
--	---

Lävend

Selgitab kehakultuuri ja tervise ning teiselt poolt tervise ja töövõime vahelisi seoseid.

Iseseisvad tööd

Liikumisharrastuste võimaluste kaardistamine kodukohas ja nende seostamine tervise hoidmise ja töövõime säilitamisega.
--

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpilane on omandanud kõik mooduli õpiväljundid lävendi tasemel.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Ergonoomia alased materjalid Tööinspektsiooni koduleheküljelt R. Jalak „Tervise treening“ Liikumise ja spordi ABC I osa Liikumise ja spordi ABC II osa L. Thool „Treening tervele kehale“

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
15	Raamatupidamise alused müüjatele	3	Ille Kukk
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane oskab kajastada majandustehinguid raamatupidamise arvestuses ning teostada maksu- ja kuluarvestust.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	
28 t	12 t	38 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kirjendab majandussündmusi toetudes raamatupidamiseseadustele ja muudele normatiivaktidele ning juhindudes majandussüksuse raamatupidamise sise-eeskirjast koostab raamatupidamise põhjaruandeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Kirjendab ja dokumenteerib majandussüksuse töös toimuvad majandussündmused. Selgitab aruandeid, võttes aluseks kirjendatud ja dokumenteeritud majandussündmused. Selgitab põhjaruannete omavahelisi seoseid.	1. Raamatupidamise alusteadmised ja seda reguleerivad õigusaktid 1.1 Raamatupidamise olemus 1.2 Kassa- ja tekkepõhine raamatupidamisarvestus 1.3 Majandustehingud ja nende dokumenteerimine 1.4 Tehingute kirjendamine kontodele 1.5 Aruandlus ettevõttes	Loeng, praktiline töö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Test, praktilised ülesanded				
Lävend				
1. Kirjendab ja dokumenteerib majandussüksuse töös toimuvad majandussündmused. 2. Selgitab aruandeid võttes aluseks kirjendatud ja dokumenteeritud majandussündmused. 3. Selgitab põhjaruannete omavahelisi seoseid.				
Iseseisvad tööd				

Loengumaterjalide läbitöötamine, harjutusülesannete lahendamine.

Praktilised tööd

Kirjendab ja dokumenteerib majandusüksuse töös toimuvad majandussündmuseid.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab maksudeklaratsioone järgides maksualast seadusandlust Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 14 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Kasutab palgaarvestuse andmeid maksudeklaratsioonide (TSD ja käibedeklaratsioon) täitmiseks juhendite abil. Koostab maksudeklaratsioonid vastavalt seadusandlusele.	2. Maksundus ja seda reguleerivad õigusaktid 2.1 Eesti maksukorraldus 2.2 Maksundust reguleerivad õigusaktid 2.3 Raamatupidamis- ja finantsarvestusega seonduvad maksud 2.4 Maksudeklaratsioonid	Loeng, praktiline töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:
Test, praktilised ülesanded

Lävend

4. Kasutab palgaarvestuse andmeid maksudeklaratsioonide (TSD ja käibedeklaratsioon) täitmiseks juhendite abil.
5. Koostab maksudeklaratsioonid vastavalt seadusandlusele.

Iseseisvad tööd

Loengumaterjalide läbitöötamine, harjutusülesannete lahendamine.

Praktilised tööd

Harjutusülesannete lahendamine- maksudeklaratsioonide täitmine.

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
teostab kuluarvestusi järgides majandusüksuses kehtivat kuluarvestuse korda Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Loetleb majandusüksuses tekkivaid kulusid kululiikide kaupa määratledes kulukohad. Analüüsib ja arvestab kulusid põhjendades nende otstarbekust seoses majandusüksuse tegevusega.	3. Kuluarvestus juhtimisarvestuses 3.1 Kulude arvestamise põhimõtted 3.2 Kulukohad, kulukandjad kululiigid 3.3 Kuluarvestussüsteemide tutvustus	Loeng, praktiline töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:
Test, praktilised ülesanded

Lävend

6. Loetleb majandusüksuses tekkivaid kulusid kululiikide kaupa määratledes kulukohad.
7. Analüüsib ja arvestab kulusid põhjendades nende otstarbekust seoses majandusüksuse tegevusega.

Iseseisvad tööd

Loengumaterjalide läbitöötamine, harjutusülesannete lahendamine.

Praktilised tööd

Harjutusülesannete lahendamine- arvestab kulusid põhjendades nende otstarbekust seoses majandusüksuse tegevusega

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli hindamine koosneb kompleksülesande esitamisest ja selle kaitsmisest. Kompleksülesanne: raamatupidamise korraldus ettevõttes. Töö koosneb järgmistest osadest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtte tegevuse lühikirjeldus, millele toetuvad dokumenteeritud majandussündmused (1, 2, 3) • Majandustehingute kirjendamine kontodele (1, 2, 3) • Maksudeklaratsioonide täitmine (3, 4, 5) • Kuluarvestussüsteemi tutvustus koos kulude liigitamisega ja analüüsiga (6, 7)
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Alver, L. Alver, J. Reinberg, L. Finantsraamatupidamine. Deebet 2004. Eesti Hea Raamatupidamistava http://www.easb.ee/?id=1255 Kikas, E. Treumann, M. Raamatupidamise sise-eeskirjade koostamine. Agitaator OÜ. Kärsna, O. Füüsilisest isikust ettevõtja käsiraamat. Kirjastus Ilo, 2004 Raamatupidamise seadus https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13165676 Sirkel, R. Uiboleht, K. Teder, J. Nikitina-Kalamäe, M. Ideest eduka ettevõtte. SA Innove, 2008 Tegevust alustava FIE ABC http://www.emta.ee/4495 Visberg, A-L. Rebane, M. Sissejuhatus raamatupidamisse. Külim 1996 Äriseadustik https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13188675</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
16	Esmaabi	1	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija annab kannatanule esmast abi ja kutsub vajadusel täiendavat abi päästametist.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	
6 t	6 t	14 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valdab tähtsamaid esmaabivõtteid ja annab vajadusel esmaabi Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 2 kokku: 16	Annab vajadusel kannatanule kohest esmast abi koolis, praktikal, igapäeva elus. Kasutab nõuetele vastavaid esmaabivõtteid põletuste, traumade, haavade ja verejooksude korral, koolis, praktikal, igapäeva elus. Valdab nõuetekohaseid elustamisvõtteid ja rakendab vajadusel oma oskusi.	1. Esmase abi tähtsus inimese päästmisel 1.1 Esmaabiks kasutatavad vahendid, esmaabikapi sisu 1.2 Esmaabivõtted põletuste, traumade ja haavade ja verejooksude korral korral 1.3 Elustamisvõtted	Loeng, praktiline töö, rühmatöö	Mitmeeristav
Hindamisülesanne: Õpilane teostab kannatanu elustamise ja seob etteantud ülesande alusel haava.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
1. Elustamisvõtted toimivad, haav on seotud hügieeni- ja sidumise reegleid arvestavalt.				
Iseseisvad tööd				
Haavade sidumisvõtete harjutamine.				
Praktilised tööd				
Kannatanu elustamine, haavade sidumine, kannatanu tõstmine ja pööramine.				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kutsub ohusituatsioonis kiiresti abi, suhtleb päästeametiga asjakohaselt Jaotus tundides: teoreetiline töö: 1 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 2 kokku: 5	Kutsub kiiresti abi helistades Päästeametisse sh praktikal. Suhtleb Päästeametiga, annab asjakohast infot kannatanu kohta ja juhatab teed kannatanuni sh praktikal.	2. Suhtlemine Päästeametiga 2.1 Oskuslik kõne Päästeametisse	Loeng, praktiline töö, rollimängud, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpilane kutsub etteantud olukorrale vastavalt Päästeametist abi.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
2. Päästeametile tehtud kõne on asjakohane ja tulenevalt ohuolukorrast piisav.				
Iseseisvad tööd				
Erinevate ohuolukordade sõnastamine ja vajaliku info edastamine päästjatele.				
Praktilised tööd				
Rollimängud - suhtlemine Päästeametiga				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
teavitab oskuslikult kliente ja kaastöötajaid evakueerumise vajadusest, vajadusel abistab kannatanut ja evakueerub hoonest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 1 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 2 kokku: 5	Ohu korral evakueerub hoonest ja aitab abivajajaid sh praktikal.	3. Hoonest evakueerumine. 3.1 Evakuatsiooni märgised.	Rollimäng, iseseisev töö, rühmatöö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Evakueerub õppeklassist vastavalt evakueerumisplaanile, järgides evakuatsiooni märgiseid.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
3. Evakueerub õppeklassist vastavalt evakueerumisplaanile, järgides evakuatsiooni märgiseid.				
Iseseisvad tööd				

Koolihoone evakueerumisplaaniga tutvumine

Praktilised tööd

Rollimängud - päästeametiga suhtlemine ja hoonest evakueerumine

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinde saamiseks sooritab õppija vajalikud hindamisülesanded.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	http://www.16662.ee/esmaabivotted.html http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/1969/%C3%9CLDINE%20ESMAABI.pdf

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
17	Erialane vene keel müüjatele	5	Maie Jesjutina
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime igapäevases argisuhtluses ja tüüpilistes töösituatsioonides vene keeles tasemel A2.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	
56 t	30 t	44 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
suhtleb igapäevases argisuhtluses kliendiga kasutades lihtsamaid venekeelseid põhiväljendeid. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 4 kokku: 40	Suhtleb iseseisvalt tutavas olukorras, kasutades venekeelset põhisonavara. Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala vene keeles. Kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid.	1. Hääldamine, põhireeglid ja tähestik 2. Numbrid, viisakusväljendid, küsimuste moodustamine 3. Esitlemine, endatutvustus 4. Ajaväljendid 5. Grammatika põhialused (pööramine, käänamine)	Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kirjalik test sõnavara kohta. CV koostamine vene keeles. Suuline enesetutvustus.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Test Suuline esitus		
Lävend				
1. Suhtleb iseseisvalt tutavas olukorras, kasutades venekeelset põhisonavara. 2. Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala vene keeles. 3. Kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid.				
Iseseisvad tööd				
Enesetutvustuse koostamine (kirjalik ja suuline).				

Praktilised tööd

Paaristööna tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala, kasutades venekeelset põhisonavara.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>selgitab välja kliendi soovi, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist vene keeles.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 14 iseseisev töö: 6 kokku: 30</p>	<p>Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p> <p>Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p>	<p>6. Ülevaade Venemaa üldisest teeninduskultuurist</p> <p>7. Viisakusväljendite kasutamine teenindussituatsioonides</p> <p>8. Toidu- ja tööstuskaupade nimetused vene keeles kaubagruppide kaupa</p>	<p>Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng, juhtumi lahendamine.</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne:

Teenindusdialog etteantud teemal.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

4. Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
5. Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.

Iseseisvad tööd

Vene suhtlusetiketi lausete omandamine (ettevalmistus testiks).

Praktilised tööd

Kaubandusklassis isekoostatud suhtlusdialogide läbi mängimine, kasutades teemakohast sõnavara ja suhtlusnorme.

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutab iseseisvalt venekeelset kaubandusega seotud põhisonavara ja nõustab klienti kauba valikul.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 16 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 15 kokku: 41</p>	<p>Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p> <p>Tutvustab arusaadavalt kaupa vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p>	<p>9. Teenindus-protsessist lähtuv põhisonavara vene keeles</p> <p>10. Teenindus-protsessist lähtuvate küsimuste ja vastuste moodustamine</p>	<p>Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne:

Teenindusdialog etteantud teemal.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend
6. Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid. 7. Tutvustab arusaadavalt kaupa vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
Iseseisvad tööd
Toidukaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine. Tööstuskaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine. Ühe kauba (toote) tutvustus.
Praktilised tööd
Ise koostatud dialoogi - teemal - kliendi nõustamine (kasutades koostatud varem kauba kirjeldust) - esitamine kaubandusklassis

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 5 kokku: 19	Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid vene keeles. Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.	11. Arveldamisega seotud sõnavara 12. Arvete koostamine 13. Tellimuse kinnitamine	Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Teenindusdialoog etteantud teemal.			Hindamismeetod: Praktiline töö	

Lävend
8. Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid vene keeles. 9. Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
Iseseisvad tööd
Arvsõnade kordamine. Venekeelsed viisakusväljendid- kliendikontakti lõpetamine.
Praktilised tööd
Dialoogi koostamine ja esitamine kaubandusklassis – teemal: arveldamine ja positiivne kontakti lõpetamine.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Kirjalik kompleksne arvestustöö, mis võimaldab õpilasel kogu kursuse jooksul õpitud praktiliselt rakendada.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
18	Erialane soome keel müüjatele	5	Ly Kukk
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime igapäevases argisuhtluses ja tüüpilistes töösituatsioonides soome keeles tasemel A2.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	
56 t	30 t	44 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
suhtleb igapäevases argisuhtluses kliendiga kasutades lihtsamaid soomekeelseid põhiväljendeid. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 4 kokku: 40	Suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras, kasutades soomekeelset põhisõnavara. Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala soome keeles. Kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid.	1. Hääldamine, põhireeglid ja tähestik 2. Numbrid, viisakusväljendid, küsimuste moodustamine 3. Esitlemine, endatutvustus 4. Ajaväljendid 5. Grammatika põhialused (pööramine, käänamine) 6. Eksitussõnastiku sagedasemad, teenindusvaldkonnaga seotud näited	Loeng, harjutused, paaritöö, rollimäng.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kirjalik test sõnavara kohta. CV koostamine soome keeles. Suuline enesetutvustus.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Test Suuline esitus		
Lävend				
1. Suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras, kasutades soomekeelset põhisõnavara. 2. Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala soome keeles. 3. Kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid.				
Iseseisvad tööd				
Enesetutvustuse koostamine (kirjalik ja suuline).				

Praktilised tööd

Paaristööna tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala, kasutades soomekeelset põhisonavara.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>selgitab välja kliendi soovi, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist soome keeles.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 14 iseseisev töö: 6 kokku: 30</p>	<p>Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p> <p>Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p>	<p>7. Ülevaade Soome üldisest teeninduskultuurist</p> <p>8. Viisakusväljendite kasutamine teenindussituatsioonides</p> <p>9. Toidu- ja tööstuskaupade nimetused soome keeles kaubagruppide kaupa</p>	<p>Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng, juhtumi lahendamine</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne:

Teenindusdialog etteantud teemal.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

4. Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
5. Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.

Iseseisvad tööd

Soome suhtlusetiketi lausete omandamine (ettevalmistus testiks).

Praktilised tööd

Kaubandusklassis isekoostatud suhtlusdialogide läbi mängimine, kasutades teemakohast sõnavara ja suhtlusnorme.

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutab iseseisvalt soomekeelset kaubandusega seotud põhisonavara ja nõustab klienti kauba valikul.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 16 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 15 kokku: 41</p>	<p>Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p> <p>Tutvustab arusaadavalt kaupa soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p>	<p>10. Teenindus-protsessist lähtuv põhisonavara soome keeles</p> <p>11. Teenindus-protsessist lähtuvate küsimuste ja vastuste moodustamine</p>	<p>Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne:

Teenindusdialog etteantud teemal.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend
6. Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid. 7. Tutvustab arusaadavalt kaupa soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
Iseseisvad tööd
Toidukaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine. Tööstuskaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine. Ühe kauba (toote) tutvustus.
Praktilised tööd
Isekoostatud dialoogi - teemal - kliendi nõustamine (kasutades koostatud varem kauba kirjeldust) - esitamine kaubandusklassis

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 5 kokku: 19	Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid soome keeles. Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.	12. Arveldamisega seotud sõnavara 13. Arvete koostamine 14. Tellimuse kinnitamine	Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Teenindusdialog etteantud teemal.			Hindamismeetod: Praktiline töö	

Lävend
8. Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid soome keeles. 9. Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
Iseseisvad tööd
Arvsõnade kordamine. Soomekeelsed viisakusväljendid- kliendikontakti lõpetamine.
Praktilised tööd
Dialoogi koostamine ja esitamine kaubandusklassis – teemal: arveldamine ja positiivne kontakti lõpetamine.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Kirjalik kompleksne arvestustöö, mis võimaldab õpilasel kogu kursuse jooksul õpitut praktiliselt rakendada.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Heikkilä, S., Majakangas, P. (2002). Hyvin menee!: Suomea aikuisille. Helsinki: Otava. Kenttälä, M. (2011). Kieli käyttöön: suomen kielen alkeisoppikirja. Helsinki: Gaudeamus. Kuusk, M. (2013). Suomi selväksi: soome keele õpik. Tallinn: Pakett. Sark, K. (2009). Hyvä - parempi - paras: soome keele õppekomplekt algajale. Tallinn: Iduleht.

Frick, M. (2008). Soome keele õpik iseõppijale.
Frick, M. (2012). Soome keele õpik iseõppijale.
Tomusk, I. (1994). Soome keele õpik keskkoolile.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
19	E-portfoolio koostamine	3	Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime elektroonilise arengumapi koostamisega kasutades tekstitöötlusprogrammi.		
Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained			
18 t			

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab infotehnoloogilisi vahendeid e-portfoolio koostamisel, rakendades tekstitöötluse asjakohaseid võimalusi. Jaotus tundides: iseseisev töö: 6 kokku: 6	Sisestab teksti headele tavadele ja nõuetele vastavalt. Vormindab e-portfoolio osised headele tavadele ja nõuetele vastavalt. Vormistab kirjalikud tööd vastavalt kirjalike tööde juhendile.	1. Tekstitöötlusprogrammi põhiseaded vastavalt. 2. Teksti sisestamine ja vormindamine. 2.1 Fondi, lõigu ja lehelülje seaded 2.2 Loetelud 2.3 Laadide kasutamine 2.4 Päised ja jalused 3. Tabelite, jooniste koostamine ja vormindamine 4. Kirjalike tööde vormistamise nõuded 4.1 Põhinõuded 4.2 Pealkirjade vormindamine 4.3 Lehekülgede nummerdamine 4.4 Sisukorra koostamine 5. Mallid ja nende kasutamine 6. Tekstitöötluse head tavad	Praktiline töö, rühmatöö, eneseanalüüs, iseseisev töö.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Kirjalike tööde vormistamine juhendile vastavalt sh tabelite ja jooniste vormindamine.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

1. Sisestab teksti headele tavadele ja nõuetele vastavalt.
2. Vormindab e-portfoolio osised headele tavadele ja nõuetele vastavalt.
3. Vormistab kirjalikud tööd vastavalt kirjalike tööde juhendile.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab e-portfoolio olulisust oma kutsealases arengus. Jaotus tundides: iseseisev töö: 6 kokku: 6	Selgitab e-portfooliote esitatavaid nõudeid, lähtudes e-portfoolio olulisusest kutsealase arengu tõendamisel.	7. E-portfoolio olemus ja tüübid 8. E-portfoolio koostisosad	Loeng, arutelu, rühmatöö.	Mitteeristav

Hindamismeetod:
Praktiline töö

Lävend

4. Kirjeldab e-portfoolio olulisust oma kutsealases arengus.

Iseseisvad tööd

Erialase kirjanduse ja e-õpiobjektide läbitöötamine. Erialaga seotud andmete üles otsimine ja tulemuste töötlemine.

Praktilised tööd

e-portfooliote hindamine ja analüüs

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab e-portfoolio kasutades sobivat tarkvara. Jaotus tundides: iseseisev töö: 6 kokku: 6	Analüüsib meeskonnatööna e-portfoolio sisu, hinnates tarkvaralist lahendust, kasutatud materjalide olulisust ja süsteemsust. Esitleb meeskonnatööna koostatud e-portfooliot, järgides esitluse head tava.	9. E-portfoolio tarkvara 10. E-portfoolio koostamiseks sobiva tarkvara valimine 11. E-portfooliosse materjalide kogumine ja süstematiseerimine	Loeng, arutelu, rühmatöö.	Mitteeristav

Lävend

5. Selgitab rühmatööna e-portfoolio sisu, kasutatud materjalide olulisust ja süsteemsust.
6. Esitleb rühmatööna koostatud e-portfooliot.

Iseseisvad tööd

Erinevate e-portfooliote tutvumine. E-portfoolio koostamiseks vajalike materjalide kogumine.

Praktilised tööd

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eeldusteks on iseseisvate ja praktiliste tööde sooritamine. Moodulülesandeks on rühmatööna e-portfoolio koostamine, mis koosneb praktilistest töödest. Arvestuse saamiseks tuleb e-portfoolio esitleda ja kaitssta.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Arvuti baastadmiste õppematerjal kutseõppuritele. Kasutamise kuupäev 01.09.2014.a., allikas http://www.e-uni.ee/e-kursused/baas1/tekstiltlus.html Laanpere, M., Tammets (2009). Õpetajate kogukonnad ja portfoolid. Sissejuhatus e-portfoolio teemasse. Metshein.com. Kasutamise kuupäev 01.09.2014.a., allikas www.metshein.com Office.com. Kasutamise kuupäev 01.09.2014.a., allikas http://office.microsoft.com/et-ee/word-help/RZ101790574.aspx?CTT=1

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsioonaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
20	Etiketiõpetus	2	Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija saab ülevaate ja kasutab praktiliselt vastastikku lugupidavat käitumist ning juhindub suhtlemises etiketist ametlikus ja mitteametlikus keskkonnas.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained	Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	Praktiline töö	
36 t	12 t	4 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
selgitab etiketi ja protokoll mõistet ning olulisust igapäeva- ja tööelus Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 iseseisev töö: 2 kokku: 8	Selgitab etiketi olemust ja selle tähtsust ühiskonnas, seostades seda õpitava erialaga. Kirjeldab tavaviisakuse põhimõtteid ja kasutab neid praktiliselt. Annab ülevaate Eestis levinud kommetest ja tavadest, võrreldes neid teiste kultuuridega.	1. Etikett ja selle tähtsus. 2. Protokoll mõiste ja tähendus. 3. Tavaviisakuse põhimõtteid. 4. Põhiväärtused ühiskonnas 4.1 Kodanike võrdsus, taktitunne, imago, suhete loomine ja hoidmine, usulised tavad. 5. Komed ja tavad Eestis. 6. Kultuuridevahelised erinevused viisakuses.	Loeng, arutelu, ettekanded, elulised näited.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Suuline esitlus etiketi olemuse ja tähtsuse kohta. Kirjeldab tavaviisakuse põhimõtteid ja toob praktilisi näiteid. Annab ülevaate Eestis levinud kommetest ja tavadest.

Hindamismeetod:

Suuline esitus

Lävend

- Selgitab etiketi olemust ja selle tähtsust, protokoll mõistet ja tähendust.
- Kirjeldab tavaviisakuse põhimõtteid ja kasutab neid praktiliselt.
- Annab ülevaate Eestis levinud kommetest ja tavadest.

Iseseisvad tööd

Lühiuuring, mille käigus kogutakse informatsiooni ja arvamusi pereliikmetelt Eesti tavade ja kommete kohta.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
eristab ametliku ja mitteametliku suhtlemiskultuuri ning oskab sellele vastavalt käituda Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 2 kokku: 12	Kasutab teadlikult igapäeva etiketti mees ja naine suhtluses, tervitamisel, esitlemisel, sina-teie pöördumisel, käitumisel tänaval, ühistranspordis. Selgitab ametliku suhtlemise ja mitteametliku suhtlemise erisusi, võrreldes neid omavahel.	7. Igapäevaetikett: mees ja naine, tervitamine, esitlemine, sina-teie pöördumine, käitumine tänaval, ühistranspordis. 8. Ametliku ja mitteametliku suhtlemise erisused. 9. Ametikohtumistel käitumine: tutvustamine ja esitlemine, ärikingituste kinkimine. 10. Visiitkaart.	Loeng, arutelu, probleemülesanne, situatsiooni analüüs, iseseisva töö juhendid, elulised näited.	Mitteeristav
Hindamismeetod: Iseseisev töö Ettekanne/esitlus				
Lävend				
4. Kasutab igapäeva etiketti mees ja naine suhtluses, tervitamisel, esitlemisel, sina-teie pöördumisel, käitumisel tänaval, ühistranspordis. Selgitab võrdluses ametliku suhtlemise ja mitteametliku suhtlemise erisused. Kirjeldab ametikohtumistel käitumist, tutvustamine-esitlemist. 5. Kingib probleemülesandena ärikingituse. 6. Koostab esitlusvahendid ja tutvustab neid.				
Iseseisvad tööd				
Esitlusvahendite (nimesilt, lauasilt, visiitkaart) koostamine ja vormistamine.				
Praktilised tööd				
Kingib probleemülesandena ärikingituse.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab kutse ja edastab selle lähtudes etiketi ja protokoll nõuetest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 iseseisev töö: 2 kokku: 8	Koostab korrektse kutse ja edastab selle lähtudes etiketti ja protokoll nõuetest ning seostab selle erialaga. Kingib sünnimusele ning isikule sobilikud lilled ja kingituse.	11. Kutse erinevad vormid. 12. Kutsete edastamine paberil, telefoni teel, e-kirjana. 13. Kingitavate lillede tähendused, kinkimise tavad ja kombed. Lillede üleandmine. 14. Kingituste tegemise tavad ja kombed. Ametlikud kingitused ja nende kinkimine.	Loeng, arutelu, probleemülesanne, situatsiooni analüüs, iseseisva töö juhendid, elulised näited.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Koostab korrektse kutse ja edastab selle nõetekohaselt ja korrektselt. Kingib sünnimusele vastavad ning isikule sobilikud lilled ja kingituse.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
7. Koostab korrektse kutse ja edastab selle nõetekohaselt ja korrektselt. 8. Kingib sünnimusele vastavad ning isikule sobilikud lilled ja kingituse.				

Iseseisvad tööd
Koostab korrektse kutse ja edastab erinevate vahenditega (posti teel, telefon, e-kiri).

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 4 kokku: 14	Riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi. Valib vastavalt oma kehakujule riietuse, lähtudes sobivatest värvitoonidest ja stiilist. Kirjeldab tavasid ja tabusid riietuses, välimuses ning ehete, kehakaunistuste, aksessuaaride, soengu, lõhnastamise sobilikkust, arvestades isiksust ja isikupära, kehakuju. Sõlmib kahte tüüpi lipsusõlme ning oskab õpetada seda ka klientidele sh praktikal.	15. Tavad ja tabud riietuses. 16. Välimus. Ehted, kehakaunistused, aksessuaarid, soeng, lõhnastamine, lips. 17. Isiksus ja isikupära. Kehakujud. Rõivaste valik vastavalt kehakujule, stiilile.	Loeng, arutelu, probleemülesanne, situatsiooni analüüs, iseseisva töö juhendid, elulised näited.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi. Valib riietuse vastavalt kehakujule ja isiklikele sobivatele värvitoonidele, stiilile. Kirjeldab tavasid ja tabusid riietuses, välimuses ning ehete, kehakaunistuste, aksessuaaride, soengu, lõhnastamise sobilikkust ja arvestades isiksust ja isikupära, kehakuju. Sõlmib lipsusõlmed (2 erinevat).		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Suuline esitus		
Lävend				
9. Riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi. 10. Valib riietuse vastavalt kehakujule ja isiklikele sobivatele värvitoonidele, stiilile. 11. Kirjeldab tavasid ja tabusid riietuses, välimuses ning ehete, kehakaunistuste, aksessuaaride, soengu, lõhnastamise sobilikkust ja arvestades isiksust ja isikupära, kehakuju. 12. Sõlmib lipsusõlmed (2 erinevat).				
Iseseisvad tööd				
Sõlmib kaks erinevat lipsusõlme. Koostab pildilise materjali tavad ja tabud riietuses.				
Praktilised tööd				
Lipsusõlmede harjutamine.				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
selgitab lauaetike olemust ja käitub vastavalt lauaetiketile Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 2 kokku: 10	Käitub lauas ja vastuvõtul viisakalt ning lauakombeid järgival, kasutab salvärätikut ja söögivahendeid kombekohaselt. Kirjeldab erineva sisu ja vormiga vastuvõtte, koostades vastuvõtuplaani kohvilaud-vastuvõtu läbiviimiseks.	18. Lauaetikett 18.1 Käitumine toidulauas 18.2 Käitumine kohvilauas 18.3 Käitumine püstiseisuga vastuvõtul 18.4 Käitumine lauas istumisega vastuvõtul 19. Salvärätiku kasutamine	Loeng, arutelu, probleemülesanne, situatsiooni analüüs, iseseisva töö juhendid, elulised näited.	Mitteeristav

	Esitleb kohvilauas käitumist ametlikus situatsioonis, lähtuvalt etiketi nõuetest.	20. Erineva sisu ja vormiga vastuvõtud 20.1 Vastuvõtuplaan 20.2 Vastuvõtul ja vastuvõtulauas käitumine 21. Kultuuridevahelised erinevused lauaketis		
Hindamisülesanne: Käitub lauas ja vastuvõtul viisakalt ning lauakombeid järgivalt. Kasutab salvrätikut kombekohaselt. Kirjeldab erineva sisu ja vormiga vastuvõtte. Koostab vastuvõtuplaani kohvilaud-vastuvõtu läbiviimiseks. Esitleb kohvilauas käitumist.			Hindamismeetod: Iseseisev töö Suuline esitus	
Lävend				
13. Käitub lauas ja vastuvõtul viisakalt ning lauakombeid järgivalt. 14. Kasutab salvrätikut kombekohaselt. 15. Kirjeldab erineva sisu ja vormiga vastuvõtte. 16. Koostab vastuvõtuplaani kohvilaud-vastuvõtu läbiviimiseks. 17. Esitleb kohvilauas käitumist.				
Iseseisvad tööd				
Vastuvõtu kohvilaud, vastuvõtuplaani koostamine.				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb kõigi õpiväljundite kirjeldatud hindamiskriteeriumite saavutamisel.
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	Meel,M.2003.Ärietika. Tšatšua,T.,Lukas,M.1999.Protokoll ja etikett. Joonas, I.,Joonas,L.2008.Ärietikett. Kallast, M.2001.Käitumise kuldraamat. Kallast, M.2013. Oh ajad, oh kombed. Jay,M.2001. Kultuuridevahelised erinevused. Kroon,G.2012.Tänapäeva etikett. Tooman,H.,Mae,A.2002. Inimeselt inimesele.Turismi-, hotelli- ja teenindusala käsiraamat. McKay.2000. Suhtlemisuskused. Virovere,A.jt.2008. Organisatsioonikäitumine.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	statsioonaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
21	Õpioskused	3	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane arendab oma õppimise oskuseid, otsib talle olulist infot, oskab planeerida oma aega ning teab avaliku esinemise põhimõtteid.		
Auditoorseid tunde sh lõimitud üldained		Iseseisva töö tunde sh lõimitud üldained	
60 t		18 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb end õpilasena lähtudes enda tugevustest ja nõrkustest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 14 iseseisev töö: 4 kokku: 18	Kirjeldab erinevaid õppimise viise ja õpioskusi lähtudes eneseanalüüsist.	1. Õppimine ja selle olemus 1.1 Õppimine ja selle olemus - formaal- ja mitte formaalne haridus 1.2 Õppimine ja rühm 1.3 Eneseanalüüs 1.4 Õpioskused ja nende arendamine 1.5 Mõtlemisprotsessid-võrdlus, analüüs, süntees	Loeng, rühmatöö, analüüs.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Eneseanalüüsi koostamine: mina õpilasena, minu tugevused ja nõrkused.			Hindamismeetod: Enesehindamine Ülesanne/harjutus	
Lävend				
1. Kirjeldab erinevaid õppimise viise ja õpioskusi lähtudes eneseanalüüsist.				
Iseseisvad tööd				
Eneseanalüüsi koostamine: mina õpilasena, minu tugevused ja nõrkused.				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine

kasutab ja töötleb infootsimise allikaid lähtudes nende eesmärkidest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 6 kokku: 16	Otsib ja hindab infot lähtudes infootsimise allikatest. Vormistab dokumente lähtudes kirjalike tööde vormistamise nõuetest.	2. Info otsing ja töötlemine 2.1 Lugemine, lugemisstrateegiad 2.2 Sõnastikud, tõlkeprogrammid, veebikeskkonnad ja entsüklopeediad 2.3 Konspekterimine, lühikava ja mõistekaardi koostamine 2.4 Referaadi koostamine ja vormistamine 2.5 Ettekande koostamine ja vormistamine	Loeng, rühmatöö, analüüs.	Mitteeristav
---	--	---	---------------------------	--------------

Hindamisülesanne: Kompleksülesanne: koostab erialaga seotud teemal referaadi, mis sisaldab mõistekaarti ning tõlkeprogrammi ja/või sõnastiku abil tõlgitud teksti ning referaati tutvustava esitluse.	Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus
---	---

Lävend
----

2. Otsib ja hindab infot lähtudes infootsimise allikatest. 3. Vormistab dokumente lähtudes kirjalike tööde vormistamise nõuetest.
--

Iseseisvad tööd
Erialaga seotud referaat.

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
planeerib oma tegevusi lähtudes enese- ja ajajuhtimise põhimõtetest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 2 kokku: 12	Kirjeldab enesejuhtimise ja aja planeerimise põhimõtteid lähtudes enda tegevusest õpilasena.	3. Enesejuhtimine ja aja planeerimine 3.1 Enesejuhtimine 3.2 Aja planeerimine 3.3 Õppimist toetava keskkonna kujundamine	Loeng, videod, analüüs.	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Nädala/kuu plaani koostamine ja analüüs.	Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus Analüüs
--	--

Lävend
----

4. Kirjeldab enesejuhtimise ja aja planeerimise põhimõtteid lähtudes enda tegevusest õpilasena.

Iseseisvad tööd
Nädala/kuu plaani koostamine ja analüüs.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab avaliku esinemise põhimõtteid arvestades loovuse võtteid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26	Kirjeldab ja iseloomustab avalikku esinemist toetavaid võtteid lähtudes loovusest ja eneseväljendusest.	4. Avalik esinemine ja loovus 4.1 Avalik esinemine ja eneseväljendus 4.2 Ilmekalt lugemine 4.3 Loovus ja seda arenevad võtted	Loeng, videod, rühmatöö, paaristöö.	Mitteeristav

iseseisev töö: 6 kokku: 32				
Hindamisülesanne: Luuletuse ja proosateksti esitamine etteantud ja vabalt valitud emotsioonide edasiandmisega.				
Lävend				
5. Kirjeldab ja iseloomustab avalikku esinemist toetavaid võtteid lähtudes loovusest ja eneseväljendusest. 6. Koostab ja esitleb õpimappi, mis sisaldab süstematiseeritud dokumente ja on vormistatud vastavalt kooli kirjalike tööde vormistamise juhendile.				
Iseseisvad tööd				
Luuletuse ja proosateksti valimine ja harjutamine.				

Iseseisev töö	Õpimapi koostamine: sisaldab iseseisvaid töid.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on iseseisvate tööde, praktiliste ülesannete, kompleksülesande positiivne sooritamine. Praktiliseks ülesandeks on teksti esitamine ilmekalt. Moodulülesandeks on erialaga seotud info põhjal referaadi ning seda tutvustava esitluse koostamine ja kaitsmine.
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	Aedma, K. (2012). Avalik esinemine hirmuhigita! Kuidas ärevusest saab elevus?: nipid ja trikid esinemise nautimiseks ja hirmu ületamiseks. Parim valik praktilisi näpunäiteid! Tallinn: Kvaliteetse Õppe Keskus. Ajajuhtimise veeb. Kasutamise kuupäev 07.04.2015.a., allikas http://www.ajajuhtimine.ee/ Burnett, G. (2006). Õpime õppima: muudame õppimise tõhusaks kõikidele õppuritele. Tartu: Studium. Fisher, R. (2004). Õpetame lapsi õppima. Tartu: Atlex. Hansen, E. (2012). Karjääri planeerimine. Kasutamise kuupäev 07.04.2015.a., allikas https://www.nooruse.ee/e-ope/opiobjektid/Karjaariplaneerimine_kursus/enesejuhtimine.html Kidron, A. (1999). 122 õpetamistarkust. Tallinn: Andras & Mondo. Õppekava portaal. Lugemine. Lugemisstrateegiad ja nende kujundamine. Kasutamise kuupäev 07.04.2015.a., allikas http://www.oppekava.ee/index.php/LINK_12._Lugemine._Lugemisstrateegiad_ja_nende_kujundamine

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Müüja-klienditeenindaja õppekaval õppijad		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
22	Toiduvalmistamise alused	2	Malle Kallus
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	<p>Õpetamisega taotletakse, et õpilane omandab esialgsed teadmised toiduainete käsitlemise põhiviisidest ja meetoditest.</p> <p>Oskab kasutada erinevaid töövõtteid toiduvalmistamisel.</p> <p>Tunneb toiduvalmistamise põhiseadmeid.</p> <p>Teab igapäevaste lihtsamate köögiviljatoitude, suppide, puljongite, kastmete, tangainetest toitute, kala- ja lihatoitude, salatite, võileibade ja magustoitude kohta menüüs ja nende põhitooraineid.</p> <p>Tutvub valmistamise põhitõdedega.</p>		
Teemad ja alateemad	<p>Toiduainete käsitlemise põhiviisid ja meetodid.</p> <p>Töövõtted toiduvalmistamisel.</p> <p>Põhiseadmed, -masinad ja -töövahendid toiduvalmistamisel.</p> <p>Köögiviljatoitude- igapäevaste lihtsamate köögiviljatoitude ja –lisandite eeltöötlemine, tükeldamine, valmistamine ja serveerimine.</p> <p>Puljongid ja supid – koht menüüs, väärtus, põhitooraine, valmistamise printsiibid, kasutamise võimalused, serveerimine, köögiviljasupid, püreesupid, rahvuslikud supid.</p> <p>Kastmed – kastmete otstarve, külmad ja kuumad põhikastmed, nende valmistamise põhiprintsiibid.</p> <p>Toidud tangainetest ja pastast– koht menüüs, levinumad riisi- ja pastatoidud, nende valmistamine, lasjanje, risotto, pasta.</p> <p>Kalatooidud – varumis- ja töötlemisprintsiibid.</p> <p>Lihatooidud – koht menüüs, lihakehade erinevate jaotustükkide kulinaarse töötlemise printsiibid.</p> <p>Salatid ja võileivad – võileibade liigitus, alused ja katted, valmistamise ja serveerimise põhimõtted.</p> <p>Magustoidud – koht menüüs, põhitoorained ja lisatoorained, valmistamise põhialused, serveerimine, igapäevaste lihtsamate magustoitude valmistamine ja serveerimine.</p>		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
töötab köögis majanduslikult, säästlikult ning hügieeninõudeid, töö- ja toiduohutuse nõudeid järgides		Eristav

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
kasutab õigeid töövõtteid, töövahendeid ja seadmeid		Eristav
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
planeerib oma tööd ning valmistab ja serveerib suppe, praade, magustoitu ja küpsetisi		Eristav
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Hindamiskriteeriumid	<p>Hinnatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjalikud teadmiste testid; • praktilised oskused – toiduvalmistamise praktilistes harjutustundides lihtsamate roogade valmistamist tööjuhendi ja juhendaja abil; • tööülesande planeerimist ja ajastamist. <p>Arvestuslik test hõlmab järgmisi teemasid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toiduainete kulinaarse töötlemise liigid • Tangainetoidud ja nende valmistamine • Köögiviljatoitude ja nende valmistamine • Kastmed ja nende koht menüüs. • Supid ja nende valmistamine. • Lihatoitude. • Kalatoitude. • Magustoit.
Hindamisülesanne	<p>Õppija teab ja tunneb:</p> <ul style="list-style-type: none"> • põhilisi toiduainete käsitlemise viise ja –meetodeid • põhilisi seadmeid, masinaid ja töövahendeid toidu valmistamisel • suppide ja puljongite liike, valmistamise ja serveerimise põhiluseid • salatite ja võileibade liike, valmistamise ja serveerimise põhimõtteid • kastmete otstarvet, külmi ja kuumi põhikastmeid, valmistamise põhiprintsiipe • kodu- ja välismaiseid köögivilju, igapäevaste lihtsamate köögiviljatoitude ja köögiviljalisandite valmistamist ja serveerimist • kalade klassifikatsiooni, varumis- ja töötlemisprintsiipe

- erinevate roarühmade väärtust ja kohta menüüs
  - toiduvalmistamise alase informatsiooni hankimisevõimalusi
- õpilane:
- kasutab põhilisi töövõtteid toiduainete käsitlemisel 86/114
  - kasutab põhilisi seadmeid, masinaid ja töövahendeid toidu valmistamisel
  - koostab lihtsamaid igapäevaseid menüüsid

Mooduli hindamine

mitteeristav hindamine

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm			
Õppevorm			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
23	Autokaubad	1	Priit Auväärt
Mooduli eesmärk	Kirjeldab autode üldehitust ja erinevate süsteemide tööd. Koostab hinnapakkumise hooldus/remonttööde läbiviimiseks. Tunneb autohooldusvahendite sortimenti ja oskab neid kasutada.		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
kirjeldab autode üldehitust ja erinevate süsteemide tööd		Eristav
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
koostab hinnapakkumise hooldus/remonttööde läbiviimiseks		Eristav
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
tunneb autohooldusvahendite sortimenti ja oskab neid kasutada		Eristav
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Müüja-klienditeenindaja“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm			
Õppevorm			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
24	Kõnetehnika	1	